మాటల గంధం
చైతన్యపు ఇంధనం
కవితా పుష్పం.

కాల్బంతి ఆట
ఆటల్లోహిమనగం
అందని ద్రాక్ష.

ఆత్మహత్యలు
నిరుద్యోగ యువత
భవిత భస్మం.

కాంతికి సలాం
చీకటికి చీవాట్లు
జ్ఞాన శూన్యత.

భావసంగీతం
ఎలియట్ ద వేస్ట్ లాండ్
నూరేళ్ల పబ్బం

నమ్మలేని నిజాలు

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

వ్యాప్తి వద్దు కులమతాల
చదువుతున్న పుస్తకాలు !
తీపి వద్దు పరభాషల
తెలుగు రాని దస్తకాలు !.

భిన్నత్వపు ఏకత్వం
మన భారత రాజ్యాంగం !
ఔన్నత్యపు ఔదార్యం
లేకపోతే దివ్యాంగం !!

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 29-12-2022 RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2021-2023 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 సంపుటి :29 సంచిక: 105 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

వ్యవసాయ రంగంలో మహిళా రైతులదే కీలక పాత్ర

దేశాభివృద్ధిలోవ్యవసాయరంగం కీలక పాత్రపోషిస్తుంది . వ్యవసాయం ప్రధానవృత్తి. 2011 ప్రపంచబ్యాంక్ లెక్కలప్రకారం దేశ స్థూలదేశీయఉత్పత్తిలో 18 శాతం వ్యవసాయ రంగం నుండి వస్తుంది. తాజా గణాంకాల ప్రకారం దేశంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో దాదాపు 84 శాతం మంది మహిళలు జీవనాధారని కోసం వ్యవసాయ రంగం పై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. అందులో 33శాతం రైతులు కాగ 47 శాతం మంది రైతు కూలీలుగ పనిచేస్తున్నారు.

2009లో జరిగిన ఒక అధ్యయనం ప్రకారం94 శాతం మహిళా కూలీలు ప్రధాన పంటలైన వరి 'మొక్కజొన్నవంటి ధాన్యాల' ఉత్పత్తిలో పని చేస్తున్నారు 3.72. శాతం మంది పండ్లు 'గింజలు 'పానీయాలు మసాలా దినుసుల పంటల ఉత్పత్తిలో పనిచేస్తున్నారు

దుక్కి దున్నడం' విత్తనాలు నాటడం 'కోతకోయడం' కుప్పలు ఎత్తడం 'కలుపు వేయడం మొన్నగు వ్యవసాయ పనుల్లో మహిళలు ఎక్కువ శాతం పనిచేస్తున్నారు.

మహిళా రైతుల గుర్తింపు

దేశ జనాభాలో సగభాగం ఉన్న మహిళలు వ్యవసాయ రంగములో మూడో వంతు భాగ స్వామ్యం కలిగి ఉన్నప్పటికి మహిళలను రైతులుగా అంగీకరించడం లేదు.

2010 -12 వ్యవసాయ జనాభాలెక్కల ప్రకారం దేశంలో మొత్తం"సాగులో ఉన్న భూమిలో మహిళారైతులు సాగు చేస్తున్న భూమి 13శాతం తెలంగాణలో 34%భూములను మహిళలు సాగుచేస్తున్నారు. వ్యవసాయ కూలీలలో 57శాతం మహిళలు ఉన్నారు. భారతదేశంలో 74% గ్రామీణమహిళా శ్రామికులు వ్యవసాయ రంగంలో పని చేస్తున్నారు. మహిళా రైతులు పురుషులతో సమానంగా పని చేసినప్పటికీ వారిని రైతులుగా. పరిగణించడం లేదు. మహిళలకు చట్టపరంగా సమాన "ఆస్తి హక్కు" వుంది కానీ ఎక్కడా ఆచరణకు నోచుకోక పోవడం వల్ల మహిళా రైతులు తమ హక్కులను అనుభవించడం లేదు. విధానపరమైన చర్చల్లో గాని కార్యాచరణ ప్రణాళికల రూపకల్పనలో మహిళా రైతులు భాగస్వామ్యం కావడంలేదు.

పెట్టుబడి మహిళా- రైతులు

వ్యవసాయానికి పెట్టుబడిప్రధానసమస్య మహిళా రైతులకు సంస్థాగత రుణాలు లభించడంలేదు. వీరికి ప్రైవేట్ వడ్డీ వ్యాపారులరుణాలుఇవ్వడానికి ముందుకురావడంలేదు.

రుణ మాఫీ పేరుతో ప్రభుత్వ అనావరణ పకటాల ప్రకటనల వల్ల రుణాలు సకాలములో అందకవడ్డీ వ్యాపారుల వద్ద ఎక్కువ వడ్డీకి అప్పులు తీసుకుని చెల్లించని స్థితిలో చాలా మంది ఆత్మహత్యలకు పాల్పడ్డారు.మార్కెట్లో సౌకర్యాలు లేకగిట్టుబాటు ధర లభించక తక్కువ ధరలకే తమ ఉత్పత్తులను అమ్ముకుంటున్నారు.(మార్కెట్ అవల అమ్మకాలు ఎక్కువ జరుగుతున్నాయి) మహిళా రైతులకు మార్కెట్ యార్డుల్లో విశ్రాంతి గదులు టాయిలెట్లుసౌకర్యం లేక పోవడం వల్లఅనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

మహిళా రైతులు ఆత్మహత్యలు

శ్రమ దోపిడీ ఒక వైపు మరో వైపు మహిళా రైతుల ఆత్మహత్యలు తెలంగాణలో పలు జిల్లాల్లో చోటుచేసుకున్నాయి. గతమూడేళ్లలో దేశ వ్యాప్తంగా జరిగిన మహిళా రైతుల ఆత్మహత్యల్లో తెలంగాణ రెండో స్థానములో ఉండడం శోచనీయం. ఆత్మహత్యలకు పాల్పడినవారిలో సన్నకారు 'చిన్న కారు రైతులే ఎక్కువ ఉన్నారు. ఆరుగాలం కష్టపడి పండించిన ధాన్యాన్ని అమ్ముకుందామని మార్కెట్ కువెలితే అనేక సాకులు చెప్పి ధాన్యాన్ని కొనకపోవడం మార్కెట్లో ఆరబోసినా భద్రత 'రక్షణ నిలువ 'చేసుకునే సౌకర్యాలు లేక వర్షాలకు తడిసి ముక్క పట్టడం వల్ల తక్కువ ధరకు అమ్ముకునే పరిస్థితి దాపురించింది పంటను అమ్ముకుందామని మార్కెట్ కు వెళ్ళిన వెలగొండకు చెందిన మహిళా రైతు పి రాజవ్వ కరీంనగర్ జిల్లా సైదాపూర్ వి 'గట్టవ్వ' ,అప్పుల బాధలు తట్టుకోలేక ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు.

మహిళా రైతులకు చట్టాల పైఅవగాహన కల్పించాలి

కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు "భూ పంపిణీ "పథకాలలో మహిళలకు ప్రాధాన్యమివ్వాలి ప్రవేశపెట్టిన చట్టాల పట్ల మహిళా రైతులకు అవగాహన కలిగించాలి.

భూమి మహిళా పేరుమీదకి రావడంలో రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్ళు సహకరించడం లేదు. భూమియాజమాన్యం హక్కులు ఒకరి పేరు మీద వున్న హక్కులను మరొకరి పేరుమీద నమోదు చేస్తున్నారు. ఇందువల్ల భూమి వున్న భూమి మీద పట్టా లేక ప్రభుత్వాలు ప్రవేశ పెట్టిన ఆర్థిక పథకాలు పొందలేక పోతున్నారు. మహిళా రైతులకు పట్టాలు ఇవ్వడం లేదు. భూమి చూపెట్టకపోవడం వీరికి ఇచ్చిన భూమి హక్కులు సాగుకు అనుకూలంగా ఉండక పోవడంవల్ల చాలా మంది మహిళారైతులువ్యవసాయం మానుకుంటున్నారు.మహిళారైతులు ఎదుర్కొన్నప్రధానసమస్యలు భూమికి సంబంధించిన రికార్డుల కాలమ్ లో పురుషులతో పాటు వారిభార్య పేరు తప్పనిసరి చేర్చాలి. మహిళల పేరు మీద ఉన్నభూములు విస్తీర్ణం' కమతాలసంఖ్య గుర్తించిన ప్రత్యేక 'సమాచారంపట్ల మహిళా రైతులకుఅవగాహన లేదు. భూమికిసంబంధించిన రెవెన్యూచట్టాల పట్ల అవగాహన కలిగించాలి . 'షెడ్యూల్ కులాల 'షెడ్యూల్ తెగల సంబంధించిన మహిళా రైతులకు చట్టపరమైన అంశాలమీద పథకాలపై ప్రభుత్వం అవగాహన కల్పించాలి.

హక్కుల రక్షణ

ప్రభుత్వాలు 'పర్యావరణ పరిరక్షణకై 'హరితహారం కోసం' పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టుల కోసం ఆదివాసీ మహిళలు.సాగు చేస్తున్న వ్యవసాయ భూములన్ని గుంజుకొని హక్కులను హరించే కార్యక్రమాలు చేయకూడదు ఆదివాసీ ప్రాంతాలలో 'అటవీ హక్కుల చట్టం"లో భాగంగా భూమి కోసం వృత్తి గత 'ఉమ్మడి హక్కులను గుర్తిస్తూ మహిళల జీవనాధార హక్కులకుప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి.

ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో పేద పరిశ్రమల నిర్మాణములో భూమిని కోల్పోయిన ఆదివాసీ మహిళా. రైతుల సమస్యల పరిష్కారం కొరకు ప్ర త్యేక శ్రద్ధ చూపాలి. వారికి జీవనోపాధి కల్పించాలి.

మహిళా రైతులకు సహకార సంఘాలు 'సహకార మార్కెటింగ్ ఏర్పరిచి సుస్థిర వ్యవసాయం వైపు. మహిళా రైతులను ప్రోత్సహించాలి.

మహిళలను విత్తన ఉత్పత్తిలో ఉద్యమం దారులుగా ఎదిగేట్లు ప్రభుత్వం కృషి చెయ్యాలి. నకిలీ విత్తనాలు తయారు చేసే కంపెనీల ఆగడాలను అరికట్టాలి.

మహిళా రైతుల సంక్షేమమే ధ్యేయంగా ప్రభుత్వం మహిళా రైతులకు అధునాతన వ్యవసాయ పనిముట్లను అందించి నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించి వారి శ్రామిక. సామర్థ్యాన్ని పెంచే వ్యవస్థ రంగంలో ఉత్పాదకత పెంపొందించే కార్యాచరణకు పూనుకోవాలి.

మహిళా రైతులు సంక్షేమ చర్యలు

1)ప్రభుత్వంమహిళా రైతులను రైతులు గా పరిగణించాలి.

ప్రభుత్వం మహిళా రైతులకు వ్యవసాయ రుణాలు మంజూరు చేయడానికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తితో కూడిన మహిళా రైతు బ్యాంకును ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

2)వ్యవసాయ విధానాలు రూపకల్పనలో మహిళా రైతులకు భాగస్వామ్యం కలిగించాలి.

ఉద్యాన వనాలు పెంపకంలో మహిళా రైతులకు రైతు కూలీలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వం మహిళా రైతులకు కూలీలకు ఉచిత. వైద్య సహాయం అందించాలి.

3)న్యాయ సాధికార సంస్థ మహిళా రైతులకు ఉచిత న్యాయ సహాయం అందించి భూమి హక్కులు రెవెన్యూ హక్కులపై అవగాహన చైతన్యం కలిగించి మానవ హక్కులను రక్షణఅనువైన వాతావరణం ఏర్పరచాలి

4)సమానపనికి సమాన వేతనం ఇచ్చే విధానాన్ని కనీస వేతనాలు పొందే అవకాశం మహిళా రైతులకు రైతు కూలీలకు కలిపించాలి.

5)ప్రభుత్వం స్త్రీ 'పురుషులకు సమాన ఓటు హక్కు కల్పించినట్లే మహిళా రైతులకు రైతు కూలీలకు "గుర్తింపు కార్డులు" ఇవ్వాలి.

6)మహిళా రైతుల పేరు మీద జరిగిన భూపంపిణీ మొక్కుబడిగా జరిగింది .మహిళా రైతు లపేరు మీద భూమిహక్కులను స్పష్టంగా నమోదు చెయ్యాలి. గ్రామ స్థాయి నుండి అన్ని స్థాయిల్లో భూమికి సంబంధించిన రికార్డ్ పహాని 1బి రిజిష్టర్ వ్యవసాయ దారిని కలమ్ లో పురు షులతో పాటు వారి భార్యల పేర్లు తప్పనిసరిగా నమోదు చేయాలి. భూమి పై టైటిల్ ఇవ్వాలి

7)మార్కెట్ యార్డులో మహిళా రైతులకు విశ్రాంతి గదులు మరుగుదొడ్ల సౌకర్యం కలిగించాలి.

8)మహిళా రైతులు తమకు తామే మహిళా స్వశక్తి పొదుపు సంఘాలుగా ఏర్పడి ఆర్థిక స్వావలంబన ఆర్థిక సాధికారత సాధనకు కృషి చేయాలి.

9)పామాయిల్ ' కొబ్బరి' మామిడి పండ్ల తోటలు 'పౌల్ట్రీ ఉత్పత్తులలో మహిళా రైతులకు 50 శాతం రిజర్వేషన్ సౌకర్యం కలిగించాలి.

ప్రభుత్వం మహిళా రైతులకు వ్యవసాయ విద్య శిక్షణ అధునాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించే సంస్థలను ఏర్పాటు చెయ్యాలి

మహిళా రైతులకు భూమిలేని అన్ని వర్గాల కార్మికులకు ఒంటరి మహిళలకు అనువైన వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలలో ఉపాధి కల్పించాలి. నిర్దిష్ట కాలంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం అందించే వ్యవసాయ విధానాన్ని ప్రకటించాలి. వ్యవసాయంలో ఆత్మగౌరవముతో హుందాగా కొనసాగేందుకు అవసరమగు సౌకర్యాలు సమకూర్చడంలో ప్రభుత్వం వివిధ శాఖల మధ్య సమన్వయం తో వ్యవసాయాధికారులు మహిళా రైతుల సంక్షేమ చర్యలు చేపట్టాలి. వ్యవసాయ సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకొని ఆహారోత్పత్తి లో స్వయం సమృద్ధి సాధించడంలోమహిళా రైతుల క్రియాశీలక పాత్ర పోషించాలి. అప్పుడు మాత్రమే మహిళా రైతుల ఆర్థిక అభివృద్ధి సంక్షేమం సాధ్యమై వ్యవసాయ రంగం ప్రగతి పథంలో పురోగమి స్తుంది.

-నేదునూరి కనకయ్య
అధ్యక్షులు
తెలంగాణ ఎకనామిక్ ఫోరం
9440245771

పద్మశ్రీ విజయ సారథి ఇక లేరు

హైదరాబాద్, డిసెంబర్ 28: కరీంనగర్ ముద్దు బిడ్డ శ్రీభాష్యం విజయసారథి (87) ఇక లేరు. అలకపురి లోని నివాసంలో బుధవారం తెల్లవారు జామున తుది శ్వాశ విడిచారు. సంస్కృత భాషా పండితుడు. ప్రతిభ, పరిశోధన, విశ్లేషణ, వ్యాఖ్యాన రీతుల్లో దేశవ్యాప్తంగా ఖ్యాతి పొందిన కవి. ఎన్నో ఉన్నతమైన రచనలు చేసి? వ్యాఖ్యానమూర్తిగా పేరొందారు. ఆయన అమర భాషలో ఆధునికుడు. ఆయనకు తెలంగాణ సంస్కృత వాచస్పతిగా పేరుంది. వీరి సాహిత్య కృషిని గుర్తించిన భారత ప్రభుత్వం 2020 సంవత్సరం పద్మశ్రీ పురస్కారానికి ఎంపిక చేసింది.

పద్మశ్రీ అవార్డు గ్రహీత, ప్రముఖ సంస్కృత పండితులు భాష్యం విజయ సారథి మృతి చెందడం పట్ల రాష్ట్ర ప్రణాళికా సంఘం వైస్ చైర్మన్ బోయినపల్లి వినోద్ కుమార్గ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. సంస్కృత భాష విస్తృతంగా ప్రజలు తీసుకొని వెళ్లి సంస్కృత భాష అభివృద్ధి కోసం విజయ సారథి ఎనలేని కృషి చేశారు అని గుర్తు చేశారు. వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో వివిధ విద్యా సంస్థల నిర్వహణలో క్రియాశీలక పాత్ర పోషించిన మహా వ్యక్తి విజయ సారథి అన్నారు. కరీంనగర్ లోని యజ్ఞ వరహా స్వామి ఆలయ ట్రస్టీగా విశేష కృషి జరిపిన గొప్ప వ్యక్తి అని కొనియాడరు. భాష్యం విజయసారథి మృతి రాష్ట్రానికి తీరని లోటు అని, వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలుపుతున్నాను మనోధైర్యంతో ఉండాలని కోరుకుంటున్నా అని బోయినపల్లి వినోద్ కుమార్ అన్నారు

శ్రీభాష్యం విజయసారథి మృతి పట్ల సీఎం కేసీఆర్ సంతాపం

పద్మశ్రీ శ్రీభాష్యం విజయసారథి మృతి పట్ల రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్ రావు సంతాపం ప్రకటించారు. కుటుంబ సభ్యులకు సీఎం కేసీఆర్ తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేశారు. ఆయన మరణం దేశ సంస్కృత భాషా పాండిత్యానికి తీరని లోటని కేసీఆర్ పేర్కొన్నారు. శ్రీభాష్యం విజయసారథి సాహితీ సేవను సీఎం కేసీఆర్ స్మరించుకున్నారు. కవిత్వ సృజనతో పాటు, రాగయుక్తంగా కవిత్వాలాపన చేయడంలో శ్రీభాష్యం గొప్ప ప్రతిభను ప్రదర్శించేవారన్నారు. వర్తమాన కవులకు ఆయన జీవితం స్ఫూర్తిదాయకమని సీఎం తెలిపారు.

భద్రాద్రి రామయ్యను దర్శించుకున్న రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము

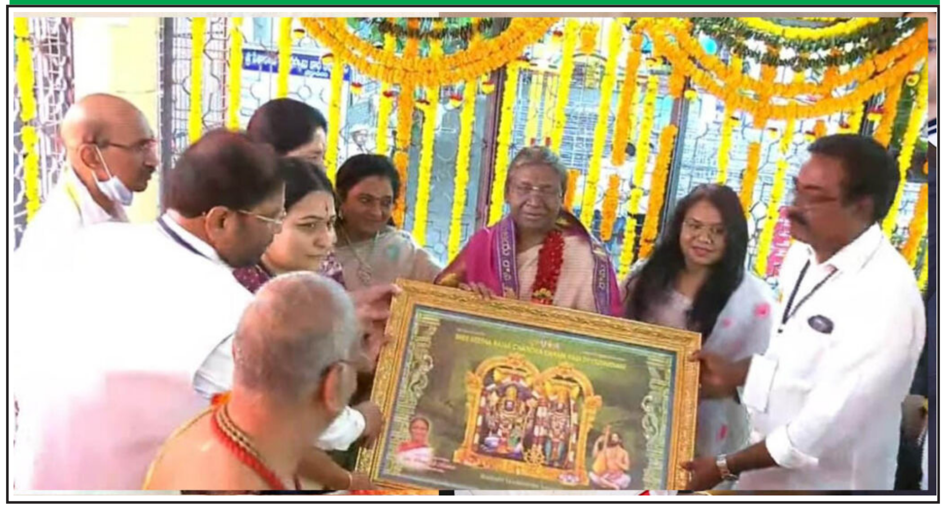

భద్రాచలం, డిసెంబర్ 28: భారత రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము భద్రాద్రి రామయ్యను దర్శించుకున్నారు. ప్రధాన ఆలయంలో శ్రీసీతా రామ చంద్ర స్వామివారికి ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. అంతకుముందు ఆలయానికి చేరుకున్న రాష్ట్రపతికి ఆలయ వేద పండితులు, ఆలయ అర్చకులు పూర్ణకుంభంతో స్వాగతం పలికారు. దర్శనానంతరం రాష్ట్రపతికి అర్చకులు స్వామివారి తీర్థప్రసాదాలు అందజే శారు. శ్రీలక్ష్మి తాయారు అమ్మవారి ఆలయంలో వేద పండితుల చేత వేదాశీర్వచనం అందించి స్వామివారి జ్ఞాపిక శాలువాతో రాష్ట్రపతిని ఆలయ అర్చకులు ఘనంగా సత్కరించారు. భద్రాద్రి రామయ్య సన్నిధిలో భారత రాష్ట్రపతికి సీతారామచంద్ర స్వామి వారి జ్ఞాపికను మంత్రి పువ్వాడ అజయ్ కుమార్ అందజేశారు. అనంతరం రామాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన ప్రసాద్ పథకంలో భాగంగా సుమారు రూ.41 కోట్లతో చేపట్టనున్న అభివృద్ధి పనుల శిలాఫలకాన్ని రాష్ట్రపతి ద్రౌప ది ముర్ము ఆవిష్కరించారు. ఆమెవెంట గవర్నర్ తమిళిసై, మంత్రులు పువ్వాడ అజయ్, సత్యవతి రాథోడ్ ఉన్నారు

మహిళా సాధికారతతోనే దేశ సమగ్ర వికాసం: రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము

భద్రాచలం, డిసెంబర్ 28: దేశ సమగ్ర వికాసానికి మహిళా సాధికారత అవసరమని రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము అన్నారు. ఏకలవ్య ఆదర్శ పాఠశాలల ద్వారా గిరిజనులకు నాణ్యమైన విద్య అందుతున్నదని చెప్పారు. భద్రాచలం పర్యటనలో భాగంగా రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము.. రాములవారిని దర్శించుకుని ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. అనంతరం సమ్మక్క, సారలమ్మ గిరిజన పూజారుల సమ్మేళనంలో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఏకలవ్య ఆదర్శ పాఠశాలలను వర్చువల్‌గా ప్రారంభించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణలో తన పర్యటన తీపి జ్ఞాపకంగా మిగులుతుందన్నారు. భద్రాద్రి రాముడి దర్శనం ఆధ్యాత్మిక అనుభూతిని కలిగించిందని తెలిపారు. 'నా తెలంగాణ కోటి రతనాల వీణ' అన్న దాశరథి వ్యాఖ్యలను రాష్ట్రపతి ప్రస్తావించారు.

రామాయణంలో భద్రాచలానికి ప్రత్యేక అనుబంధం ఉందని రాష్ట్రపతి చెప్పారు. సీతారాములు, లక్ష్మణుడు ఇక్కడ కొంతకాలం గడిపారని తెలిపారు. ఆధ్యాత్మిక కేంద్రాలకు వచ్చేవారి సంఖ్య బాగా పెరుగుతున్నదని వెల్లడించారు. ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రాల అభివృద్ధికి పర్యాటకశాఖ దృష్టి సారించిందన్నారు. గిరిజనుల అభివృద్ధికి వనవాసి కల్యాణ పరిషత్ ఎంతో కృషి చేస్తున్నదని తెలిపారు.

గిరిజన బిడ్డ రాష్ట్రపతి కావడం గర్వకారణం: మంత్రి సత్యవతి

గిరిజన బిడ్డ రాష్ట్రపతి కావడం మనకు గర్వకారణమని మంత్రి సత్యవతి రాథోడ్ అన్నారు. ఆసిఫాబాద్, మహబూబాబాద్ జిల్లాల్లో ఏకలవ్య పాఠశాలల ఏర్పాటు హర్షణీయమని చెప్పారు. గురుకుల స్కూళ్ల ద్వారా పిల్లలకు నాణ్యమైన విద్య అందుతున్నదని వెల్లడించారు.

ఉత్కంఠగా మారిన రాష్ట్ర కొత్త డీజీపీ నియామకం

హైదరాబాద్ డిసెంబర్ 28 (ఎక్స్ ప్రెస్ న్యూస్)బి;: రాష్ట్ర కొత్త డీజీపీ ఎవరన్నది ఉత్కంఠగా మారింది. డీజీపీ రేసులో ఐదుగురు సీనియర్ అధికారులు ఉన్నారు. పోలీస్ బాస్‌గా ఎవరు వస్తారన్నది సిబ్బందిలో ఆసక్తికర చర్చగా మారింది. ప్రస్తుత డీజీపీ మహేందర్ రెడ్డి పదవీ కాలం ఈ నెల 31తో ముగుస్తుంది. వచ్చే ఏడాది అసెంబ్లీ ఎన్నికలు (రానున్నా యి. దీంతో డీజీపీ నియామకంపై ఉత్కంఠత నెలకొంది. సీనియారిటీ ప్రాతిపదికన ఐగుదుగురు ఉన్నతాధికారుల పేర్లతో జాబితా ఇప్పటికే యూపీఎస్సీకి చేరింది. వారిలో ముగ్గురి పేర్లను సిఫారసు చేస్తూ రాష్ట్రానికి యూపీఎస్సీ సూచన చేయనుంది. అయితే డీజీపీ రేసులో 1990 ఐపీఎస్ బ్యాచ్‌కు చెందిన ప్రస్తుత ఏసీబీ డీజీ అంజనీ కుమార్ 1989 బ్యాచ్‌కు చెందిన హోంశాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ రవిగుప్తా రేసులో ఉన్నారు. వారితో పాటు మరో ముగ్గురు ఐపీఎస్‌లు పోటీపడుతున్నారు. 1991 ఐపీఎస్ బ్యాచ్‌కు చెందిన హైదరాబాద్ సీపీ సీవీ ఆనంద్ అడిషనల్ డీజీ జితేందర్ రాజీవ్ రతన్ కూడా రేసులో ఉన్నారు. ఈ ఐదుగురిలో డీజీపీ పోస్టు ఎవరికి దక్కుతుందన్నది ఆసక్తికరంగా మారింది.

దివ్యాంగులకు అండగా ప్రభుత్వం

క్యాలండర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్

దివ్యాంగులకు ప్రభుత్వం అండగా నిలుస్తోందని మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్ అన్నారు. మంగళవారం రవీంద్రభారతి కాన్ఫరెన్స్ హాలులో పద్మావతి ఇనిస్ట్యూట్ ఆఫ్ ది డిజేబుల్ ఆధ్వర్యంలో వివిధ రంగాల్లో విశిష్ట సేవలు అందించిన దివ్యాంగులకు పురస్కారాల ప్రదానోత్సవ కార్యక్రమానికి అతిథిగా విచ్చేసిన మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్ దివ్యాంగ ప్రతిభావంతులను సత్కరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ దివ్యాంగులు అన్ని రంగాల్లో ఆత్మస్థైర్యంతో ముందుకు సాగాలన్నారు. కార్యక్రమంలో సరస్వతీ ఉపాసకుడు దైవజ్ఞశర్మ, సామాజికవేత్త కొత్త కృష్ణవేణి, ప్రముఖ రచయిత కొత్త శ్రీనివాస్, నటులు జెఎల్.శ్రీనివాస్, విజయ్‌భాస్కర్ తదితరులు పాల్గొని నూతన సంవత్సర క్యాలండర్‌ను ఆవిష్కరించారు.

పాటిగడ్డలో 20 బెడ్స్ ఆస్పత్రి నిర్మాణానికి నిధుల కోసం కృషి : మంత్రి తలసాని

హైదరాబాద్, డిసెంబర్ 28: నియోజకవర్గంలోని పాటిగడ్డలో 20 బెడ్స్ ఆస్పత్రి నిర్మాణానికి కావలసిన నిధుల కోసం కృషి చేస్తానని రాష్ట్ర పశు సంవర్ధక శాఖ మంత్రి తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ తెలిపారు. పాటిగడ్డ లో నివాసముంటున్న పేదలు ఆస్పత్రికి వెళ్లాలంటే అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్న విషయాన్ని ఇటీవల ఆ ప్రాంతంలో పర్యటించిన మంత్రికి విన్నవించారు. ముఖ్యంగా గర్భిణిలు సుదూర ప్రాంతాలకు వెళ్లాల్సి వస్తుందని, స్థానికంగా 20 బెడ్స్ ఆస్పత్రిని నిర్మించాలని కోరారు .

దీంతో స్పందించిన మంత్రి సంబంధిత అధికారులతో మాట్లాడి ఆస్పత్రికి అవసరమైన ప్రతిపాదనలు అందజేయాలని ఆదేశించారు. బుధవారం జిల్లా వైద్యాధికారి డాక్టర్ వెంకట్ ఆధ్వర్యంలో టీఎస్ ఎంఐడీసీ ఎస్ఈ సురేందర్ రెడ్డి, ఇతర అధికారులు మంత్రిని కలిసి నూతన ఆస్పత్రి భవనానికి సంబంధించిన నమూనాను మంత్రికి వివరించారు.

ఆస్పత్రి భవన నిర్మాణానికి కావలసిన రూ. 6 కోట్లు నిధులు మంజూరుకు మంత్రి హరీశ్‌రావుతో మాట్లాడి మంజూరికి కృషి చేస్తానని తెలిపారు. ప్రజలకు మెరుగైన ప్రభుత్వ వైద్య సేవలను అందుబాటులోకి తీసుకురావాలనే ప్రభుత్వ ఉద్దేశమని మంత్రి చెప్పారు.

రెండు రోజుల్లో 39 మంది ప్రయాణికులకు కరోనా

న్యూఢిల్లీ, డిసెంబర్ 28: ప్రపంచవ్యాప్తంగా మరోసారి కొవిడ్ ఆందోళనలు పెరుగుతున్నాయి. డ్రాగన్ కంట్రీ చైనా, జపాన్ సహా పలు దేశాల్లో కేసులు భారీగా పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో భారత ప్రభుత్వం అప్రమత్తమైంది. వైరస్ కట్టడి కోసం అంతర్జాతీయ ప్రయాణికులకు ఎయిర్‌పోర్టుల్లోనే కొవిడ్ పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నది. అయితే, గడిచిన రెండురోజుల్లో భారత్‌కు వచ్చిన 39 మంది అంతర్జాతీయ ప్రయాణికులకు కరోనా సోకిందని సంబంధిత వర్గాలు తెలిపాయి. ఈ నేపథ్యంలో పరిస్థితిని సమీక్షించేందుకు కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రి మన్సుఖ్ మాండవియా గురువారం ఢిల్లీలోని ఇందిరా గాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయాన్ని సందర్శించనున్నారు. ఇటీవల జారీ చేసిన మార్గదర్శకాల ప్రకారం దాదాపు 6వేల మందికి ర్యాండమ్‌గా పరీక్షలు నిర్వహించారు. ఎయిర్‌పోర్టులో వచ్చివెళ్లే ప్రయాణికులందరికీ ర్యాండమ్‌గా కొవిడ్ పరీక్షలు నిర్వహించనున్నట్లు కేంద్రం తెలిపింది.

ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ తల్లికి అస్వస్థత

అహ్మదాబాద్ డిసెంబర్ 28 (ఎక్స్ ప్రెస్ న్యూస్);: ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ తల్లి హీరాబెన్ మోదీ అస్వస్థత కారణంగా అహ్మదాబాద్ లోని యూఎన్ మెహతా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కార్డియాలజీ అండ్ రీసెర్చ్ సెంటర్‌లో బుధవారంనాడు చేరారు. ఆమె ఆరోగ్యం నిలకడగా ఉన్నట్టు ఆసుపత్రి వర్గాలు తెలిపాయి. అయితే ఇతర సమాచారం ఏదీ వెల్లడించ లేదు. ఇటీవలే 100వ పడిలోకి అడుగుపెట్టిన హీరాబెన్ ఆసుపత్రిలో చేరగానే బీజేపీ గుజరాత్ ఎమ్మెల్యేలు దర్శబెన్ వాఘేలా, కౌశిక్ జైన్ తదితరులు ఆసుపత్రికి వెళ్లి ఆమె ఆరోగ్యం గురించి వైద్యులను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ తరచు తన తల్లితో ఉన్న అనుబంధాన్ని నెమరువేసు కుంటూ ఉంటారు. గుజరాత్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ప్రచారంలో భాగంగా ఇటీవల ఆయన హీరాబెన్‌ను నేరుగా కలుసుకుని ఆమె ఆశీస్సులు అందుకున్నారు. తల్లితో కలిసి టీ తాగుతూ ఉభయులు మాట్లాడు కుంటున్న ఫోటోలు సైతం సోషల్ మీడియాలో అందరి దృష్టిని ఆకర్షించాయి. గత జూన్‌లో హీరాబెన్ 99వ పుట్టిన రోజుకు కూడా మోదీ హాజరయ్యారు. నూరవ వసంతంలోకి అడుగుపెడుతున్న తన తల్లి గురించి 'మదర్' అనే టైటిల్‌తో మోదీ ఒక ఎమోషనల్ బ్లాగ్ కూడా రాశారు. ప్రధాన మంత్రి సోదరుడు ప్రహ్లాద్ మోదీ, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు కర్ణాటకలోని మైసూరులో మంగళవారంనాడు కారు ప్రమాదంలో గాయపడిన కొద్ది గంటలకే హీరాబెన్ ఆసుపత్రిలో చేరడం వారి ఆత్మీయులను ఆందోళనకు గురిచేసింది.

చరిత్రలో నేటినిజం

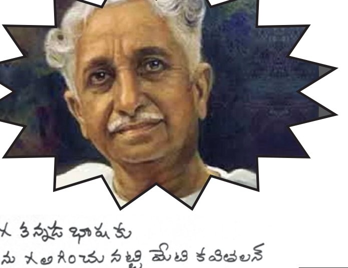

[illegible]

(డిసెంబర్ 29 కుప్పలి వెంకట పుట్టప్ప జయంతి..

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

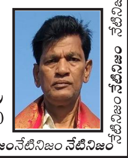

2023 సం॥రం అంతా సులభముగా తెలుపు క్యాలండర్ పట్టిక

జనవరి అక్టోబర్	మే	ఆగష్టు	ఫిబ్రవరి మార్చి నవంబర్	జూన్	సెప్టెంబర్ డిసెంబర్	ఏప్రిల్ జులై	ప్రతి నెలలో తారీఖులు				
ఆది	సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని	1	8	15	22	29
సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని	ఆది	2	9	16	23	30
మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని	ఆది	సోమ	3	10	17	24	31
బుధ	గురు	శుక్ర	శని	ఆది	సోమ	మంగళ	4	11	18	25	
గురు	శుక్ర	శని	ఆది	సోమ	మంగళ	బుధ	5	12	19	26	
శుక్ర	శని	ఆది	సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	6	13	20	27	
శని	ఆది	సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	7	14	21	28	

నేటినిజం
సాహితీ కెరటాలు
website: www.netinijam.com

ఆధునిక నాగరికత సోకని పల్లెల్లోనే తెలుగు కొద్దోగొప్పో మిగిలి ఉంది–భాషావేత్త నలిమెల భాస్కర్

ఆధునిక నాగరికత సోకని పల్లెల్లోనే తెలుగు కొద్దోగొప్పో మిగిలి ఉందని ప్రముఖ భాషావేత్త డా॥ నలిమెల భాస్కర్ అన్నారు. పాళి, ప్రాకృతం, సంస్కృతం తదితర భాషలు కొన్ని వందల ఏళ్ళ తెలుగు మీద పెత్తనం సాగించాయని, తమిళులకున్నంత భాషాభిమానం తెలుగు వారికి లేకపోవడం బాధాకరం అని ఆయన విచారం వ్యక్తం చేశారు. తెలంగాణ రచయితల సంఘం ఆధ్వర్యంలో శనివారం సుందరయ్య విజ్ఞానకేంద్రంలో **'తెలుగు భాష–ఆధిపత్యాలు'** అంశంపై సదస్సు జరిగింది. కార్యక్రమంలో ప్రధాన వక్తగా పాల్గొన్న నలిమెల భాస్కర్ **'తెలుగు–వివిధ భాషలు–ఆధిపత్యాలు'** అంశంపై మాట్లాడారు. తెలుగు తెలుగుగా మనుగడ సాగించలేని పరిస్థితులు ప్రస్తుతం తెలుగు రాష్ట్రాల్లో నెలకొన్నాయని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. పరిపాలనలో పారదర్శకతను లోపింపచేసేందుకు పాలకులు ప్రజల భాషనుగాక, పండితుల భాషను పాలనా భాషగా కొనసాగిస్తుంటారని ఆయన విమర్శించారు. ప్రముఖ సాహిత్య విమర్శకుడు రాచపాళెం చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి **'తెలుగు భాష– సాహిత్య ప్రభావం'** అంశంపై మాట్లాడుతూ ఇంటర్‌లో సంస్కృతం సబ్జెక్టు ఎనిమిదో వింతగా మారిందని ఎద్దేవా చేశారు. ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని ఇష్టపడుతూ, తెలుగు భాష వికాసం గురించి మాట్లాడితే ప్రజలు విశ్వసించరని పరోక్షంగా ప్రభుత్వాలను విమర్శించారు. భాష, సాహిత్యం, సమాజం, కాలంతో పాటు మారడం సహజం. కానీ వాటిపై ఆధిపత్యాలను వ్యతిరేకించాలని పిలుపునిచ్చారు. ముస్లిం రాజులు ఎన్నడూ తెలుగు భాష, సాహిత్యాల మీద ఆధిపత్యం చూపలేదని ఆయన తెలిపారు. **'తెలుగు భాష–ప్రసార మాధ్యమాలు– ప్రభావాలు'** అంశంపై ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ సామాజిక వివక్షకు లోనవుతున్న సమూహాల పదజాలాన్ని ప్రామాణిక భాషలో భాగం చేసేందుకు విధానపరమైన నిర్ణయాలు అవసరమని సూచించారు. పత్రికలు కొన్ని పదాలను ప్రామాణీకరణ చేస్తున్నాయని, ఐక్యరాజ్యసమితి వంటి కొన్ని మాటలను సృష్టించింది కూడా పత్రికా రంగమేనని గుర్తు చేశారు. కార్యక్రమంలో తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ తొలి అధ్యక్షుడు నందిని సిధారెడ్డి, తెలంగాణ రచయితల సంఘం ప్రధాన అధ్యక్షుడు నాళేశ్వరం శంకరం, కార్యదర్శి వి. శంకర్, శ్రీరామోజు హరగోపాల్, ఘనపురం దేవేందర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సభలో ప్రధాన ప్రసంగం చేస్తున్న డా॥ నలిమెల భాస్కర్. వేదికపై కందుకూరి శ్రీరాములు, వి. శంకర్, డా॥నందిని సిధారెడ్డి, డా॥రాచపాళెం చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, డా॥ నాళేశ్వరం శంకరం, డా॥ కె. శ్రీనివాస్.

జీవం ఉట్టిపడే కథల రూపశిల్పి వారాల కృష్ణమూర్తి

1-7-1950 - 17-12-2022

"ముళ్ళ జిల్లేడు కంచెల పదును అంచుల మీదికి మన సంతానం అంధ భిక్షువుల్లా పడిపోకుండా కాపాడగలిగేది కథే. కథే మనకు తోడు. అది లేకుండా మనం గుడ్డివారమే. గుడ్డి వారికి తోడు ఎలా వారి సొంతం కాదో, అలానే కథ కూడా మన సొంతం కాదు. ఇంకా చెప్పాలంటే, కథే మనల్ని సొంతం చేసుకుని, దిశా నిర్దేశం చేయిస్తూ వుంటుంది".

ఇదే నిర్దేశంతో కథా రచనకు శ్రీకారం చుట్టి గత 35 సంవత్సరాల నుండి తెలుగు సాహిత్యానికి కృషి చేస్తున్నవారు వారాల కృష్ణమూర్తిగారు. ఆయన తన చుట్టూ వున్న సమాజ తత్వాన్ని ఆకళింపు చేసుకుని, ఆర్థిక సంబంధాల్లోంచీ, గ్రామీణ జీవనం నుంచీ, బడుగు జీవుల బతుకు బాధల్నుంచీ యితివృత్తాల్ని ఎన్నుకొని, పదునైన మాటల్లో స్పష్టమైన వాక్యాల్లో, బలంగా, సూటిగా కథలు రాశారు. వ్యక్తి ప్రయోజనం కన్నా సమాజ ప్రయోజనం మిన్న అన్న భావన నూరేళ్ళ తెలుగు కథకు తనవంతుగా వంద కథలపై చిలుకు అందించారు.

సమాజం ధనిక, పేద అనే వ్యత్యాసంతో అస్తవ్యస్తంగా తయారై ఉన్నప్పుడు, వంద మందిని బలహీన పరిచి ఒక్కడు లావెక్కుతాడు. అలా ఒక్కడు బలవటం ఏం మంచిది? "బానిసత్వం నుండి పేదరికం నుండి, మానవజాతి విముక్తి పొందాలని వేదన, సంఘర్షణ, ఎంత వ్యాకులత అనుభవిస్తాడో ఆ సాహిత్యకారుడి రచనలలో అంత వాస్తవికత వెలుగునింపుకుంటుంది. అనుభూతుల్ని క్రమ పద్ధతిలో వ్యక్తీకరించే విధానమే కళాకౌశలం యొక్క రహస్యం.

కృష్ణమూర్తిగారు తను గాఢంగా నమ్మినవీ, యిష్టపడినవీ తన కథల్లో ఆవిష్కరించారు. లేని గొప్పలకు పోలేదు. ఉన్న విషయాల్నీ వక్రీకరించలేదు. వాస్తవాన్ని యథాతథంగా ఒక డాక్యుమెంటరీలా మన ముందుంచుతారు. ఈయన తన కథలకు ప్రేరణ 'సమస్యే' అంటారు. సమస్య బలంగా వున్నప్పుడు కథ కూడా బలంగా వుంటుందని నమ్ముతారు. రచయిత సమస్య మూల కారణాలను పట్టుకోవాలి. దానికి నివారణా కారకాలను వెతకాలి. అప్పుడే గొప్ప కథలు పుడతాయని ఈయన విశ్వసిస్తారు. ఇందుకు కారా మాష్టారిగారి కథలను ఉదహరిస్తారు.

కృష్ణమూర్తిగారు తన సాహిత్య ప్రస్థానాన్ని నెల్లూరు వి.ఆర్. కళాశాల "తెలుగు లిటరరీ అసోసియేషన్"లో ప్రారంభించి హైదరాబాద్ 'కళావాహిని' సంస్థలో శీలా వీర్రాజుగారి ప్రోద్బలంతో రచయితగా నిలదొక్కుకున్నారు. ఆయన చేత కథలు రాయించి, ఆ కథలను "దేవరదున్న" కథల సంపుటిగా తీసుకురావటానికి బాధ్యత వహించిన శీలావీర్రాజుగారు కృష్ణమూర్తి గార్కి గురుతుల్యులు. శీలా వీర్రాజుగారి ప్రోత్సాహంతో వచ్చిన కృష్ణమూర్తిగారి "డూప్ కథ"బాగా ప్రాచుర్యం పొందింది. అవకాశాలు రాక ఒక అబ్బాయి, ఒక అమ్మాయి హీరో హీరోయిన్‌లకు డూపులవుతారు. అనుకోకుండా అమ్మాయికి హీరోయిన్ ఛాన్సు వస్తుంది. డూపు హీరోని విస్మరించి, నిజమైన హీరోను పెళ్ళి చేసుకుంటుంది. రచయిత కథను కొత్త తరహాగా ఆవిష్కరించడం వలన పాఠకలోకానికి కథ బాగా దగ్గరయింది.

విజయబాపినీడు "విజయ" పత్రికలో 'చింతచెట్టు' కథ వచ్చినప్పుడు, కృష్ణమూర్తిగారు తెలుగు సాహిత్య లోకానికి బాగా దగ్గరయ్యారు.

కథా రచయిత వారాల కృష్ణమూర్తి (72) ఇకలేరు. పదిహేను రోజుల కిందట మెట్ల మీద జారిపడి ఆయన నగరంలోని ఆ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతూ ఈనెల 17న శనివారం తుదిశ్వాస విడిచారు. కృష్ణమూర్తి స్వస్థలం చిత్తూరు జిల్లా. హైదరాబాద్‌లోని ఆడిటర్ జనరల్ (ఏజీ) ఆఫీసు ఉద్యోగిగా, 'రంజని' సాంస్కృతిక సంస్థ కార్యదర్శిగా బాధ్యతలను నిర్వర్తించారు.తెలుగు నాటక సమితికి రచయితగా, నటుడిగా కోశాధికారిగా సుదీర్ఘకాలం సేవలు అందించారు. పదవీ విరమణ అనంతరం కూడా అనేక నాటకాలు రచించారు. త్రిపురనేని గోపీచంద్ 'పతితులు', కారా 'చావు' కథలను నాటకీకరించారు. వారాల కృష్ణమూర్తి రాసిన 'దేవరదున్న' కథా సంపుటి ఆయనకు గర్తింపు తెచ్చింది. ఆయన రచించిన 'ఎలా బతకాలి' నాటకం 2005లో ఏపీ నంది నాటక పోటీల్లో ఉత్తమ ప్రదర్శనగా ఎంపికైంది. 'తూర్పుకొండలు' తదితర నవలలూ రాశారు. కృష్ణమూర్తి కథల్లోని సామాజిక స్పృహ అంశంపై హైదరాబాద్ సెంట్రల్ వర్సిటీ విద్యార్థి కిషోర్ ఎంఫిల్ పరిశోధన చేశారు. తెలుగు నాటక రంగంలోని ప్రయోగాలపై కృష్ణమూర్తి రాసిన పరిశోధనా వ్యాసాలను తెలుగు అకాడమీ ప్రచురించింది. ప్రజాసాహితీ, జన సాహితీ సంస్థలకు అభిమానిగా ప్రజా కళలను విస్తరింపచేసే ఉద్యమంలోనూ భాగస్వామిగా నిలిచారు. వారాల కృష్ణమూర్తి భౌతికకాయానికి కవి ఆశారాజు, స్త్రీ సంఘటన లక్ష్మి, జనసాహితీ సభ్యులు, ఏజీ ఆఫీసు ఉద్యోగులు నివాళులు అర్పించారు. శంకరంపేటలో ఈ నెల 17 శనివారం సాయంత్రం కృష్ణమూర్తి అంత్యక్రియలు ముగిశాయి.

> "ఏ రచయిత కూడా అన్ని తెలుగు మాండలికాలలో రచనలు సాగించ లేదు. ఈయన అది సాధించారు. సమస్య ఏ ప్రాంతానిదో ఆ ప్రాంతమాండలికాన్ని తీసుకుని, కథలు జీవం ఉట్టిపడేటట్టు కథలను రూపొందించారు కృష్ణమూర్తిగారు"

ఈయన కథలపట్ల ఆకర్షితుడై బాపినీడుగారు 'విజయ'లో ప్రతినెల ఒక కథ వచ్చేటట్లుగా ప్రోత్సహించారు. నీలిమ పత్రికలో ఒక ఏడాది మొత్తం కథల్లో 'వారసులు' కథ ఉత్తమ కథగా ఎంపికయింది. 'అస్తమించని సూర్యుడు' కథలు ప్రజా కవిని ప్రజలే కాపాడతారన్న సత్యాన్ని తెలియజేశారు. విశాలాంధ్రవారు ప్రచురించిన "వందేళ్ళ తెలుగు కథ" సంపుటిలో కృష్ణమూర్తిగారి "జీవంలేని మొక్క" అనే కథ చోటు సంపాదించుకుంది. "వ్యవసాయానికి దూరమైన వాళ్ళు బాగుపడ్డవాళ్ళే. వ్యవసాయానికి అంకితమైనవాళ్ళు మట్టిలాగే మట్టి కొట్టుకుపోతున్నారు. కథలో రెండు పాత్రలు భూమిని నమ్ముకున్నవాళ్ళే. దళారీల చేతిలో మోసపోయిన జీవంలేని మొక్కలే అన్న చేదు నిజాన్ని దర్శింపజేశారు. ఈ కథ మీదనే చేకూరి రామారావుగారు తన "చేరాతలు"లో రెండు వ్యాసాలు రాశారు.

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ, ఢిల్లీ వారి "ఈతరం కథ" లో కృష్ణమూర్తి గారి రచయిత పెళ్ళాం కథ' స్థానం సంపాదించుకుంది. వాకాటి పాండు రంగారావుగారి ఎడిటోరియల్‌లో "ఆనాటి కథల నుండి యీనాటి కథల వరకు" అన్న శీర్షికలో కృష్ణమూర్తిగారి కథలను ప్రత్యేకంగా ప్రశంసించారు.

ఈయన రాసిన "రాక్షస సంహారం" అనే కథ ఆటావారి బహుమతికి ఎంపికైంది. దౌర్జన్యాలను వదిలి, సొంతంగా ధర్మంగా బతకానికి వీలులేని పరిస్థితుల్ని, యంత్రాల కుతంత్రాలను, కునారిల్లిన జీవితాలను తెలియజేసే కథ యిది. ఈయన 'పారాహుషార్' కథ రచన పత్రికలో బహూమతికి ఎంపికైంది. గ్లోబలైజేషనుకు చిన్న చితక జీవితాలు ఛిద్రమైన స్థితిని కళ్ళకు కట్టినట్లు అక్షరాల్లో చిత్రించారు. పోస్టాఫీసుల్ని ఎస్‌టిడి బూతులు, ఎన్‌టిడి బూతుల్ని లాండ్‌లైన్లు, లాండ్ లైన్ల ఫోన్లను సెల్‌ఫోనులు, మింగేసిన క్రమాన్ని, దానికి బలైన జీవితాల్ని అద్భుతంగా చూపించారు ఈ కథలో.

ప్రజాసాహితీ ప్రత్యేక సంచిక "గ్రామీణ జీవన విధ్వంసం–రైతాంగ ఉద్యమం"లో "యాది" కథలు– బతుకు బారమైనప్పుడు రోజు రోజుకూ భయంకరమైన నరకంలా మారుతున్నప్పుడు ఇద్దరాడాళ్ళు నిబ్బరంతో బాధల నుంచి విముక్తి పొందిన వైనాన్ని రచయిత వారాల కృష్ణమూర్తిగారు బాగా పండించారు.

కృష్ణమూర్తిగారు 'కాలజ్ఞానం' కథలో కాలంలో వచ్చిన మార్పులను మనిషి అలవరచుకోవాలని, మార్పుని అభివృద్ధి సంకేతంగా భావించాలన్న సంకల్పాన్ని పునద్ఘాటించారు. ఈ కథ కూడా బహుమతి పొందింది.

వారాల వారు తన సొంత కథలనే నాటికలు, నాటకాలుగా ఎన్నింటినో మలిచారు. మాయ, చింతచెట్టు, సన్ ఫ్లవర్సు, మే ఐ హెల్ప్ యు మొదలైనవి. అంతేగాక తనకు వచ్చిన రచయితల కథలను కూడా నాటకీకరణ చేశారు. గురజాడ అప్పారావుగారి "దిద్దుబాటు" గోపీ చంద్‌గారి "పతితులు" కారామాష్టారి గారి "చావు" కథలను నాటకీకరణ చేసి ప్రదర్శించారు. ఈయన కేవలం రచయితే కాకుండా నాటికలు, నాటకాల్లో అడపాదడపా చిన్న చిన్న వేషాలు వేసేవారు.

కృష్ణమూర్తిగారి నవల "తూర్పు కొండలు" జ్యోతి మాసపత్రిక నవలల పోటీలో కన్సొలేషన్ బహుమతి పొందింది. "దేవరదున్న" కథల సంపుటికి ఎఆర్‌టిఓస్ సాహిత్య పురస్కారం అందుకున్నారు.

ఏ రచయిత కూడా అన్ని తెలుగు మాండలికాలలో రచనలు సాగించ లేదు. ఈయన అది సాధించారు. సమస్య ఏ ప్రాంతానిదో ఆ ప్రాంత మాండలికాన్ని తీసుకుని, కథలు జీవం ఉట్టిపడేటట్టు కథలను రూపొందించారు కృష్ణమూర్తిగారు. ఈయన కథలపై సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ విద్యార్థి కిషోర్ "వారాల కృష్ణమూర్తి కథలు–సామాజిక స్పృహ" అనే అంశంపై ఎం.ఫిల్ పరిశోధనా వ్యాసం సమర్పించారు.

కృష్ణమూర్తిగారు తన కథలను ఆదరించే మిత్రుల సహకారాన్ని ఎన్నడూ మరువలేనిదిగా భావించి, "తన జీవితానికి సాహిత్యానికి ఏ.జి. ఆఫీసు వేదిక" అని ప్రకటించుకున్నారు.

ఆయన 'రంజని' సంస్థకు కార్యదర్శిగా వుండి కె.కె. మీనన్ సహకారంతో కారా మాష్టారిగారి 'యజ్ఞం' కథలపై ప్రత్యేక సంచికను తీసుకొచ్చారు. ఏ.జి. ఆఫీసు, తెలుగు నాటక సమితికి రచయితగా, నటుడిగా, కోశాధికారిగా తనవంతు సేవలు అందించారు కృష్ణమూర్తి.

> "కృష్ణమూర్తిగారు తను గాఢంగా నమ్మినవీ, యిష్టపడినవీ తన కథల్లో ఆవిష్కరించారు. లేని గొప్పలకు పోలేదు. ఉన్న విషయాల్నీ వక్రీకరించలేదు. వాస్తవాన్ని యథాతథంగా ఒక డాక్యుమెంటరీలా మన ముందుంచుతారు"

('రంజని' శ్రీ వినోదినామ ఉగాది సంచిక నుండి...)

–ఎం.కె. పంటా

బుక్ ఫెయిర్

హైదరాబాద్ లో నడి బొడ్డున పుస్తకాల పండుగ
బడి పిల్లలతో మొదలు రిటైర్డ్ ఉద్యోగుల వరకు
సెలబ్రిటీల నుండి సామాన్యుల దాకా
పుస్తకాల తాకిడి జోరుగా సాగుతూ
పుస్తక ప్రియులకు పండుగ వాతావరణం వచ్చింది

బాల సాహిత్యం నేటి తరానికి అవసరం
నేడు శాస్త్ర సాంకేతికత పరుగులు తీస్తున్న
తరుణంలో పిల్లలకు పుస్తక పఠనం తప్పనిసరి
యువ సైన్యానికి పుస్తక పరిజ్ఞానం దిక్సూచి
నవ భారత నిర్మాణంలో యువత మేధస్సు.

దేశ నలుమూలల రచయితల పుస్తకాలు
హైదరాబాద్ బుక్ ఫెయిర్ లో లభ్యం
రోజుకు వెయ్యిలలో సందర్శకుల తాకిడి
లక్షలలో కొనుగోలు అమ్మకాలు ఆకర్షణీయమైన
బుక్ స్టాల్స్, జనంతో కిక్కిరిసి జాతరల దర్శనమిస్తూ
హైదరాబాద్ బుక్ ఫెయిర్....

తరలి రండి సాహిత్యానికి పూర్వ వైభవం తెద్దాం
భారత చరిత్ర మూలాలను కాపాడుకుందాం.....

–మిద్దె సురేష్
9701209355

పుస్తకాల జాతర !

ప్రతి పుస్తకం తెరిస్తే
జ్ఞానంగా వెలుగులు అస్తమించని
భాస్కరులు జీవిత కాలమంతా!
ఒక్కో పేజీ తెరుచుకుంటే విజ్ఞానంగా మైలురాళ్లు
దాటుతున్నట్లే అనంతంగా!
ప్రచురణగా ఒక్కొక్కరి గొప్ప జీవితానుభవం
బతుకు పుస్తకం మార్గదర్శనం !
మన ప్రయాణంలో బ్యాగులో పుస్తకం లేకుంటే ఎలా
పయనమయే కాలమంతా వ్యర్థమై
గాలిలో కలిసిపోతుంది!.

సభారంజకంగా ఉపన్యసిస్తున్నామంటే మన
మనసులో నిక్షిప్తమైన పదజాలం ఇంద్రజాలమే కదా !
ఇంట్లో ఎవరూ లేనపుడు అలమారాలోని
పుస్తకాలే బయటకు వచ్చి అక్షరం అక్షరంగా
మాట్లాడిస్తాయి పదిమంది ఇంట్లో ఉన్నట్లే ఇగ.

ఎన్ని పుస్తకాలున్నా ఇంకా కొత్తవి తెచ్చుకోవాలనే
ఆపేక్ష జ్ఞానదాహం !
బుక్ ఫెయిర్ లో పుస్తకాలను చూస్తే
ఎన్నెన్నో వరప్రసాదాలు !
కొత్త పుస్తకాలు కొని చదివితేనే సరికొత్త జీవితం

–కందాళైరాఘవాచార్య
8780593638

పుస్తకమే జ్ఞాన ప్రదాయినీ...!

పుస్తకంబుజదువపొందువి జ్ఞానము
హస్తభూషణంబునమలువద్దు
అధ్యయనమువల్ల అవగతమౌ పలు
అంశములును మనకు అర్థమగును!

చిరిగి నట్టి చొక్క చేకొని వేసుకో
మంచిపొత్తమొకటి మరువకిలను
కొనియు చదువ కొండంత తెలివబ్బు
నిజముచూడుభువిన నీకుదెలియు!

రకరకములుగలవు రమణీయపుస్తకాల్
చదువ మేధ హెచ్చు సవ్య ముగను
గ్రంథ పఠన వల్ల గంభీర ధీయుతుల్
మస్తకంబున వెలిగి మదియునిండు!

తెలుగులోనగలవు తేజమౌ కావ్యముల్
పఠిత చదివి చూడ పరిణితబ్బు
ఎంత చదివగాను చింతయే మియులేదు
జ్ఞానసంపద కిల కొదువలేదు!

వివిధ ప్రక్రియలను విపుల ముగ చదువ
కొత్తపోకడలను కోర్కెదీర్చు
జ్ఞానసిద్ధి గల్గి కూర్చును నేర్పును
పుస్తకపఠనవల్ల పొందుతెలివి!

అమ్మవంటిదిలను అరయగ రచనలున్
ఎంతచదువినేర్చ నెదిగి ఒదిగి
పరులకిలనుపంచ పరగ తరగదుగా
పొత్తమేను భవిత పోడ్మి హెచ్చు!!

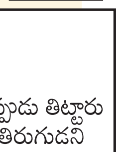

–డాక్టర్ గన్నోజు శ్రీనివాసాచారి
8555899493,

జీర్ణమంగే సుభాషితమ్ !

మహనీయుల సూక్తులు
మరుగునపడిపోతున్నాయి
మనిషికి ధనం, అధికారాలే
మాన్యంగా మారుతున్నాయి
నీతితేనితనానికి
నిత్యం దారులు తెరుచుకుంటున్నాయి
ఖ్యాతి అపఖ్యాతిగా మారుతోంది
సత్యపథంలో కంటకాలెదురౌతున్నాయి
మనిషి బలహీనుడౌతున్నాడు
మత్తులో జోగుతున్నాడు
పాపాల గుట్టలు పెరుగుతున్నాయి
అమాయకుల మనస్సులు మరుగుతున్నాయి !

డా॥ అయాచితం నటేశ్వరశర్మ
9440468557.

అక్షరం

నా సలక్షణమై అక్షరాలు
మనోఫలకంపై... ఓలలాడే భావతరంగాలు
తిరుగాడే మౌక్తికాలు
వాటికి స్వచ్ఛత తప్ప
ఏ జిత్తులు తెలియవు
నిర్భయంగా నిర్మొహమాటంగా
సంచరించే స్వేచ్ఛా గీతికలు.
వాటికి తెలుసు.....
ఎదుటివారి బాధకు తపించడం
ఆపదలోనున్న సమయంలో స్పందించడం.
వాటికి ఎరుక....
అందరిలో తానుండాలని
అందరికీ తాను కావాలని.
అవి గమనిస్తాయి....
సాయం చేసిన మనసును మరువకు
ఆపదలో వచ్చిన ఆశను చెరపకు.
అవి సరి చేస్తూనే ఉన్నాయి....
ప్రకృతితో మమేకమై
ధరిత్రిపై పది మందితో జత కలపమని
పదుగురి మేలు కోరుకొమ్మని
అక్షరాలు నాతో అంటాయి......
నవ్వుతూ నవ్విస్తూ నర్తించమని
విలువల వలువలతో నడయాడమని.
అవే నాకు సూచిస్తాయి.....
ఈ లోకం నడిచే వాళ్ళపైన
నాలుగు రాళ్లు విసురుతారని
మాటల అస్త్రాలతో బాదిస్తారని
అలాంటి వాళ్ళ హృదయం మార్చుమని
నేను అంటాను మనం మనలాగా ఉండి,
మంచి బాటను పయనిస్తూ
మాలిన్యం లేని బంధాలతో
జత కలిపె అడుగులతో
అభ్యుదయ వెలుగు బాటలో
మన నడకను సాగిద్దాం

–డా.శ్రీభాష్యం అనూరాధ
8790325502

నానీలు

కాయలు కాసేది
చెట్లకే కాదు
నాన్న చేతులకు
అమ్మ కళ్ళల్లో కూడా

చిన్నప్పుడు తిట్టారు
గాలి తిరుగుడని
ఇప్పుడు
విమానం పైలట్

–సుధా మైత్రి
సెల్: 9989042236

"ముంబయిని ఛత్ర ఛాయమా" గ్రంథావిష్కరణ

పుస్తకావిష్కరణలో బండారుపల్లి రామచంద్రరావు, అంబల్ల జనార్దన్, జిగ్నేష్ దోషీజీ, రఘుశ్రీ, డా॥ ఎస్.సి. ఉపాధ్యాయుల

సాహిత్యం సమాజ హితానిరి దారి తీయాలని, మనుషుల ఐక్యతను పెంపొందించాలని ప్రముఖ సంఘ సేవకులు, శ్రీ గురజాడ ప్రగతి సమాజ్ కార్యదర్శి జిగ్నేష్ దోషీజీ అన్నారు. శ్రీ గుజరాతి ప్రగతి సమాజ్–గుజరాతి వెల్ఫేర్ సొసైటీ, శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ, మానస ఆర్ట్స్‌ల ఆధ్వర్యంలో ప్రముఖ రచయిత డా॥ అంబల్ల జనార్ధన్ తెలుగు కథల గుజరాతీ అనువాదం ముంబయిని ఛత్ర ఛాయామా" గ్రంథావిష్కరణ సభ ఈ నెల 27న మంగళవారం శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ మినీ హాల్‌లో జరిగింది.

సీనియర్ న్యాయవాది, రచయిత డా" హెచ్.సి. ఉపాధ్యాయ అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీ గుజరాత్ ప్రగతి సమాజ్ కార్యదర్శి, గుజరాతి వెల్ఫేర్ సొసైటీ అధ్యక్షులు శ్రీ జిగ్నేష్ దోషి ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసి "ముంబయిని ఛత్ర ఛాయామా" గ్రంథాన్ని ఆవిష్కరించి ప్రసంగించారు. మాతృభాషలలోని గ్రంథాలను ఇతర భాషలలోకి అనువదించటం ఒక అదృష్టమని, అన్ని భాషల సామాజిక సంస్కృతులు జాతీయ సమైక్యత దోహదం చేస్తాయని అన్నారు. ఒక గుజరాతీయుడు ఈ కథల పుస్తకం ఆవిష్కరించడం ఒక అదృష్టంగా పేర్కొన్నారు.

సభాధ్యక్షులు, సీనియర్ న్యాయవాది, రచయిత డా॥ హెచ్.సి. ఉపాధ్యాయ మాట్లాడుతూ మానస ఆర్ట్స్ విలక్షణమైన కథల పుస్తకాన్ని అందించటం అభినందనీయమని, చిన్నకథలు ఎంత చిన్నవిగా ఉంటే అంత రాణిస్తాయని అన్నారు. పుస్తకంలోని కథల ప్రత్యేకతను వివరించారు.ఇంకా సభలో బండారు పల్లి రామచంద్రరావు, డా॥ అంబల్ల జనార్ధన్, రఘుశ్రీ, డా॥ లలితవాణి, కనకదుర్గ, డా॥ నర్మదారెడ్డి, వాణిరెడ్డి తదితరులు ప్రసంగించారు.

ఈ సందర్భంగా గ్రంథకర్త డా॥ అంబల్లను అతిథులు ఘనంగా సత్కరించారు.

వృద్ధాప్యం

పెక్కు అనుభవాలసారం వృద్ధాప్యం
జ్ఞాన విజ్ఞానయుక్తం వృద్ధాప్యం.

సుకృతులకు ప్రేరణ వృద్ధాప్యం
వ్యథలలో ఓరిమినందించు వృద్ధాప్యం.

శిశువులకు ఆశీస్సులందించు వృద్ధాప్యం
యువతకు సదుపదేశాలందించు వృద్ధాప్యం.

ఆదర్శాలకు ఆలవాలం వృద్ధాప్యం
అసూయలనరికట్టు వృద్ధాప్యం.

వట్టి మాటలకు అడ్డుకట్ట వేసేది వృద్ధాప్యం
విశ్వమంతటికీ గట్టిమేలు తలపెట్టేది వృద్ధాప్యం.

వృద్ధుల సుద్దులు
అనుభవాల రాసులు

వృద్ధాప్య వ్యాధులు ఆవరించుకున్నా
వ్యథచెందక ధైర్యం వీడరు వృద్ధులు.

దురాశను దరిచేరనీయరు–
లేమికి వగచెందరు వృద్ధులు

పొగడ్తలకు పొంగిపోరు
తెగడ్తలకు తెల్లబోరు వృద్ధులు.

– అమర్‌జీ
సెల్: 9620186222

దేనికో...?

నిదుర నిండని కళ్ళల్లో
పరుగులెత్తే కలలు దేనికో..

హృదయం నిండా లేని
రూపానికి పై పై నగిషీలు దేనికో..

మౌనం మాటున
దాగిన గానానికి రాగాలెందుకో..

నీలువ నీడలేని
ప్రాంతంలో వ్యాపారాలకై ఆతృత దేనికో..

దళారీ వ్యవస్థ ఉన్న నేటి సమాజంలో
రైతన్న మీద ఎందుకూ ఉపయోగ పడని
ప్రేమ దేనికో..

అత్యంత ధనవంతులు కలిగిన
దేశంలో పేదవాడి ఆకలి కేకలు దేనికో..

బడా వ్యాపారులకు అప్పులు ఇచ్చి
వాళ్లు కట్టకపోతే మాఫీ చేసే బ్యాంకులు..
సామాన్యుడు కొన్ని నెలలు ఈఎంఐ కట్టకపోతే
ఇంటి మీదకి వచ్చి చేసే దాడి దేనికో..

పెద్ద పెద్ద వ్యాపారులకు
ఎర్ర తివాచీ పరిచి
మరీ రాయితీలు ఇచ్చే ప్రభుత్వాలు..
చిన్న చిన్న వ్యాపారుల మీద
నడ్డి విరిగేలా వడ్డించే పన్నులు దేనికో..

– ఏడుకొండలు కళ్ళేపల్లి,
9490832338

మానవ మృగం

అతి కిరాతకం,
అత్యంత దారుణం,
కర్కోటకుడై, రాక్షసుడై
ప్రవర్తించిన తీరు వింటేనే
ఒళ్ళు జలదరిస్తుంది,
కంట నీరు యేరులై పారుతుంది
మనిషిని నమ్మి, సహజీవనం చేయ వచ్చిన
ప్రియురాలును, తన తనువును అర్పించిన
సహచరిని ప్రేయసిని
కాపురము చేసిన అమ్మాయిని
కేవలం పెళ్ళి చేసుకొమ్మని అర్థించిన అబలను
విచక్షణ మరచి, రాక్షసుడై గొంతునులిమి చంపి,
శరీర అవ్వవాలను ముక్కలు ముక్కలుగా నరికి
కొన్ని రోజులుగా వాటిని ఫ్రిడ్జ్ లో దాచి
ఆపై కొద్దికొద్దిగా పారావేచే ఆ కిరాతకుడుకు
ఏ శిక్ష విధించాలి?
అలాంటి కరకు రాతి గుండె గల
(పేరు చెప్పడానికి మనసు రాక)
శాడిస్టు మృగాలు నుండి స్త్రీ జాతిని
ఎలా రక్షించాలి?
దీనికి పెద్దల తీర్పు ఎలా ఉంటుదో వేచి చూడాలి?
మానవ తోలు కప్పుకుని
సమాజారణ్యములో తిరుగాడే
మృగాలు నుండి స్త్రీ లను
రక్షించే నాథుడెవ్వరో?
*(ఒక పత్రికలో "గొంతు నులిమి... ముక్కలుగా
నరికి శీర్షిక తో వచ్చిన
న్యూ ఢిల్లీలో జరిగిన వాస్తవ
సంఘటనకు స్పందించి...)*

–విశ్వనాథ నరసింహం
9490971589

మహాకవి కత్తి పద్మారావు కవిత్వం ఒక దేశీయ చిత్రపటం

"ఈ దేశం మాది" అంటూ ధిక్కార పతాకమైన కవిత్వం

దళిత స్పృహ ద్వారా దళిత సాహిత్యం సృష్టించబడింది. ఈ వాస్తవాన్ని అంగీకరించేదే ఆ సాహిత్యం. దళిత సాహిత్యం దేవుడు, మతం, ఆత్మ, కర్మ, అద్భుతాలు, పూర్వజన్మ, పునర్జన్మను పూర్తిగా నిరాకరిస్తుంది. వర్ణానికి – వర్ణవాదానికి వ్యతిరేకంగా దళిత సాహిత్యం సాహిత్య స్వరాన్ని పెంచు తుంది. సమాజంలో వ్యాప్తి చెందిన సామాజిక, ఆర్థిక వైషమ్యాలకు తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తుంది సమానత్వం మనిషి విధాన ప్రవృత్తులను అంగీకరిస్తుంది. – వామన్ నింబాల్ కర్, మరాఠీ దళిత పాంథర్స్ కవి.

దళిత పదం అంబేద్కర్ గారి ఉద్యమంలో నవంబర్ 16, 1928న బహిష్కృత భారత్ అనే సంచికలో కనిపిస్తుంది. డిసెంబర్ 30. 1939న జనతా పత్రిక వ్యాసాలలో 'దళితులకు జరిగే అగౌరవం దళితుల పదం 'అంటరాని తనం'కి పర్యాయ పదంగా వాడారు. సైమన్ కమీషన్ సందర్శనలో సర్. హిరిసింగ్ గౌర్, అంబేద్కర్ గారి సంభాషణలో "డిప్రెస్డ్" అనే పదం వచ్చింది.

డా॥అంబేద్కర్‌ని "అణచబడిన దళితుల వర్గం, అంటరాని వర్గం రెండింటిని సమాన అర్థంలో వాడారా" అని సర్ హరిసింగ్ గారూ అడిగినప్పుడు అంబేద్కర్ గారు అవునని సమాధానమిచ్చారు. 1950 సం॥లో మహారాష్ట్ర దళిత సాహిత్య సంఘం స్థాపించబడింది.

దళిత పాంథర్స్ రచయితలు బాబూరావు బాగుల్. డా.మ.నాన్ ఖేడే, ప్రొ. మ.భి.చిట్నీస్, ప్రొ. కేశవ్ మేశ్రామ్, డా. గంగాధర్ పానతావణే, రాజాధాల్ మొదలైన వారు దళిత సాహిత్యాన్ని వివరిస్తూ దళిత పదానికి విస్తృత అర్థం ఇచ్చారు.

దళిత పాంథర్స్ కవి బాబూరావ్ బాగుల్ ఒకచోట.

"నాకు తెలుసు / ఈ దేవాలయాల దేశంలో చార్వాకుడు పాతిపెట్ట బడ్డాడు / బుద్ధుడు అవతారపురుషుడయ్యాడు./ రావాలనుకుంటే తుఫాను వేగంతో వచ్చెయ్/ లేకుంటే చార్వాకుడిలా... ఉప్పు పాతరౌతావు.

ఎప్పటికి రావడం సాధ్యమౌతుందో
అప్పటి వరకు వచ్చెయ్
కానీ కనీసం అరచేత పట్టుకొన్న
అంబేద్కర్ గారి ఆలోచనల అగ్ని
మంటని మాత్రం ఆరనీకు

డా॥ రాన్ సాహెబ్ కసబే అంబేద్కర్ వాదాన్ని వివరిస్తూ "సమానవత్వం, స్వేచ్ఛ, సోదర భావం, న్యాయాల రూపమే అంబేద్కరిజం. ప్రజాస్వామ్య సోషలిజాన్ని అంగీకరించేదే అంబేద్కరిజం. సామాజిక మార్పునకు చెందిన తత్వశాస్త్రమే అంబేద్కరిజం. జ్ఞానం, శీలం, కరుణ, మైత్రిల జంటన్ అంబేద్కరిజం. అశాశ్వతమైన నాస్తికత్వం, శాస్త్రీయ వాదంల పేరే అంబేద్కరిజం. విచక్షణ కలిగిన తెలివితేటలు వేగము, వాదన, హేతువాదాన్ని స్వీకరించడమే అంబేద్కరిజం. విశ్వజనీనమైన మానవ తత్వశాస్త్రమే అంబేద్కరిజం అంబేద్కరిజం అనగా నిజమైన విప్లవ తత్వశాస్త్రం.

అంబేద్కరిజం మానవీయ విలువలపై ఆధారితమైన మానవతా వాదమ్. ఆయన అలాంటి బలమైన హేతువాదం మీద నిలబడ్డారు. బుద్ధ తత్వశాస్త్రం దానికి మూలాధారం. అందువలన విజ్ఞానం విచక్షణా తిరుగుబాటు విశ్వసీయత ఇవన్నీ దారి లోపలి అవగాహన ధ్యేయం ఈ విధంగా అంబేద్కరిజం గుర్తించబడింది. బౌద్ధం లేకుండా అంబేద్కరిజంను ఊహించలేము. బౌద్ధాన్ని స్వీకరించడమే డా॥ అంబేద్కర్ తత్వశాస్త్రపు అభివృద్ధి ప్రక్రియ యొక్క ముఖ్యమైన సంఘటన.

ప్రముఖ అంబేద్కర్ వాద విమర్శకుడు యశ్వంత్, మనోహర్, అంబేద్కర్ వాద సాహిత్యం స్వేచ్ఛా సాహిత్యం. అంబేద్కర్ వాద సాహిత్యం, అసమానత బానిసత్వం సాంఘిక ఆర్థిక అన్యాయాలు, అన్ని రకాల దుర్మార్గాలు దోపిడీల నుండి మానవాళిని విముక్తం చెయ్యాలని భావిస్తుంది. మానవత్వపు విజయ పథాన్ని ప్రకాశవంతం చెయ్యడం, దానిని విస్తరింప చెయ్యడం దానిని శక్తివంతం, ప్రకాశవంతం చెయ్యడమే ఈ సాహిత్యం యొక్క లక్ష్యం అంటారు.

మరాఠీ దళిత సాహిత్యానికి ఆద్యుడు బలూత్ (అంటరానివాడు) అని మరాఠి ఆత్మకథా ప్రక్రియని ప్రారంభించిన దయపవార్ ఓ కవితలో

ఓ సిద్దార్థుడా
ఒక వేళ మేము విప్లవం తీసుకు వస్తే
మమ్మల్ని అందులో వదిలెయ్.....

అంటాడు

దళిత కవిత్వం అగ్రహారాల ఆయా వర్గాల ప్రజల ఆలోచనల్ని నింగి నుండి నేలకు దించి ఈ దేశ మూలవాసులైన అంటరాని పీడిత వర్గ ప్రజల పంథాల అసలు లక్ష్యాల్ని, నిర్దేశిస్తుంది. ప్రముఖ దళిత స్త్రీవాద రచయిత్రి ఇందిరాగాంధీ నేషనల్ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసర్ విమల్ థోరాల్ "దళిత సాహిత్యం గురించి మాట్లాడుతూ దళిత విముక్తి పోరాటం కారణంగానే దళితుల్లో చైతన్యం కలిగింది. తమ హక్కుల గురించి వాళ్ళు ఆలోచించసాగారు. కుల నిర్మూలన కోసం మాట్లాడి విప్లవ చైతన్యం దళిత వర్గాల్లో నేడు నెలకొంది. అంటారు. ఈ యుగం సాహిత్యంలో అత్యంత ప్రముఖమైన చర్చించాల్సిన విషయంగా దళిత సాహిత్యం మన ముందుకు వచ్చింది.

సామాజిక మార్పుని కోరుకునే సాహిత్యం దళిత సాహిత్యం. డా॥ అంబేద్కర్ దళిత సమాజంలో కొత్త చైతన్యాన్ని కొత్త చూపుని ప్రసాదించాడు. "ఆయన మా అంటరాని వారి హక్కులకు వ్యతిరేకంగా ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారని, నన్ను దేశద్రోహిగా ఎందుకు చిత్రిస్తున్నారని కాంగ్రెస్‌ని ప్రశ్నిస్తాడు" ఒకచోట గాంధీకి సమాధానంగా అంబేద్కర్ "మీరు ఈ దేశాన్ని నా మాతృభూమి కాదు. ఏ దేశంలో కుక్కలు, పిల్లులు, జంతువుల కంటే హీనంగా చూడబడుతున్నాయో ఆ దేశం మాదెట్లా అవుతుంది అంటాడు. ఊరుమ్మడి చెరువుల్లో జంతువులతో పాటు దోసెడు నీళ్ళు కూడా తాగలేని స్థితిలో దళితులున్న ఈ దేశం మాదెట్లు అవుతుంది అంటాడు.

సాహిత్యం ప్రజల ఆలోచనల్ని ప్రతిబింబింప జేస్తుంది. ఉద్యమానికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఆ ఉద్యమ నేత కవి కత్తి పద్మారావు. సమాజంలో నెలకొన్న విభిన్నమైన విషయాల్ని సంఘటనల్ని సాహిత్యం బహిర్గతం చేస్తుంది. అలాంటి నేపథ్యంలోనే డా॥ కత్తి పద్మారావు సాహిత్యాన్ని, ప్రధానంగా కవిత్వాన్ని మనం చూడాలి.

కారంచేడు ఉద్యమ రణక్షేత్రంలోంచి పొడుచుకొచ్చిన కన్నమదాసు కోరవాలం డా॥ కత్తి పద్మారావు. ఆయన కవిత్వంలో హెూచిమెన్లు, పాబ్లో నెరూడాలు, గావీచ్‌లు ఫైజ్ అహ్మద్ ఫైజ్‌లు ముఖ్దూం మొహియుద్దీన్లు, శివసాగరు కల్కూరి ప్రసాదు, పైడితెరేష్‌బాబు, మద్దూరి నగేష్ బాబు, నాగప్పగారి సుందరరాజులు కనిపించి ఏడిపిస్తారు కచన రంగానికి పరుగులు తీయిస్తారు.

నేడు దళిత చైతన్యం సామాజిక అవలక్షణాల నుంచి సాంస్కృతిక బానిసత్వం నుంచి విముక్తిని పొందే దిశలో ముందుకు కదులుతోంది. ఆ చైతన్య స్థాయిని మనం కవి పద్మారావు కవిత్వంలో చూడాల్సి ఉంటుంది. సాహిత్య చరిత్రలో కవిత ప్రముఖమైన స్థానాన్ని ఆక్రమించింది. దళిత సాహిత్యంలో కూడా దళిత కవిత్వం ముఖ్యమైన స్థానంలో ఉంది. తెలుగు దళిత కవిత్వంలో డా॥ కత్తి పద్మారావు కవిత్వానికి ప్రత్యేకమైన స్థానం ఉంది.

మాకొద్దీ నల్లదొరతనం, అని గొంతెత్తి 'హరిజన శతకాన్ని" రచించిన కొసుమ ధర్మన్నని ఉద్యమ కవిగా తెలుగు దళిత సాహిత్య చరిత్రలో చెప్పాల్సి ఉంటుంది. తెలుగు దళిత కవిత్వంలో 'నిశాని' కవులుగా మన ముందుకు వచ్చిన పైడి తెరేష్ బాబు, మద్దూరి నగేష్ బాబు, ఖాజా వరదయ్య (లక్ష్మీ నరసయ్య)లు దళిత కవిత్వానికి కొత్త పలుకుబడిని అందించారు. సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ నుండి దళిత మానిఫెస్టోల కోటను బద్దలు కొడుతూ నేటి నాగార్జున యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్స్‌లర్ ప్రొఫెసర్ పట్టేటి రాజశేఖర్, డా॥ నాగప్పగారి సుందరరాజుల సంపాదకత్వంలో అంబేద్కర్ స్టూడెంట్స్ అసోసియేషన్ దళిత సాహిత్య వేదిక నుండి ముందుకు వచ్చింది. "గుండె డప్పుల (1995) కవిత్వం. ఈ కవితా సంకలనం నుండి డా॥ కోయి కోటేశ్వర్ రావు, డా॥ చల్లపల్లి స్వరూపరాణి. డా॥బి.ఆర్. రత్నాకర్, డా॥ గుండెడప్పు కనుకయ్య, డా॥ నోతటి రవికుమార్ లాంటి అనేకమంది కవులు తెలుగు దళిత సాహిత్య చరిత్రలో తమ పేజీలని తాము వ్రాసుకొంటున్నారు.

తెలుగు దళిత సాహిత్యంలో 'జైలు గంటలు' మోగించుకొంటూ అగ్రహారపు గుండెల్లో నల్ల కలువలు పూయించి మాల మాదిగ పల్లెల్లో నీలి కేకలు సృష్టిస్తూ అంటరాని అణగారిన కులాల అవమానాగ్నుల్ని 'ముళ్ళ కిరీటంగా' ధరించి అంటరాని వారి, 'భూమి భాష'నే మాట్లాడుతూ 'కట్టెల మోపుని' నెత్తికెత్తుకొని 'ఆత్మ గౌరవస్వరం'తో ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ఈ యుగకవిగా 'ఈ దేశం మాది' అంటూ ఈ యుగం కవిత్వాన్ని వినిపిస్తూ మన ముందుకు కవి కత్తిపద్మారావు దూసుకు వచ్చారు.

ప్రాచీన భారతీయ సాహిత్యంలో చార్వాకులు, లోకాయతులు, శంతాకుడు, త్రిశంకుడు లాంటి పాత్రల్లో అంటరాని మనుషులు అనేకమంది కనిపిస్తారు. మానవ సమాజం క్షేమం కోరి ప్రజ్ఞ, సమత, కరుణ, అనే త్రిశరణాలను బోధించిన బుద్ధుడు నడయాడిన కల ఇది. భక్తి కాలంలో వచ్చిన సంత్ సాహిత్యంలో నిర్గుణధారకు చెందిన జ్ఞానాశ్రమ శాఖలో సంత్ కబీర్ సంత్ రవిదాస్, గురునానక్ విప్లవాత్మకమైన సాహిత్యాన్ని సృష్టించారు.

బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ బానిసత్వాన్ని మించిన దుర్మార్గం ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా ఉంది అంటే అది కులమేనని నినదించారు. అదే గొంతులు " ఈ దేశం మాది" అంటూ నినదిస్తూ కవిత్వం వినిపిస్తున్నారు. డా॥ కత్తి పద్మారావు ఈ కవితలో

"ఆకాశ నక్షత్రాలు
సముద్రంలో అద్దం చూసుకుంటున్నాయి
సూర్యుడు సముద్రంలో
స్నానం చేసి తన బాల్యత్వాన్ని
నిరూపించుకొంటున్నాడు."
బౌద్ధ సాంస్కృతీ వికాసానికి
ఆ కవి కరణాలు
పతాకలెత్తుతున్నాయి
ఈ దేశం మాది
ఈ యుగం మాది
ఈ దేశ నిర్మాతలం మేమే అని
చాటి చెబుతున్నాయి.." అంటారు.

మచో చోట ఆమె పాదాల నెర్రలు ఒక పునఃసృష్ట సంకేతాలు కవితలో

"మీరు మానవ సంస్కృతి నుండి శిల్ప సంస్కృతికి
పరిణమిస్తున్నారు
అందుకే మీలో మానవతా
స్పర్శలేదు
అందుకే మళ్ళీ ఆ దళిత తల్లి
మానవతా పాఠశాల
అందులో విద్యార్థులం అవుదాం! రండి
అప్పుడే భారత దేశానికి
పునరుజ్జీవం" అంటారు.

నేడు సమాజంలో వ్యాపిస్తున్న విష సంస్కృతిని, కుల హత్యలు, ప్రేమికుల పరువు హత్యల్ని ధిక్కరిస్తూ నిరసనగా ప్రేమదే విశ్వజనీన సూత్రం కవితలో కవి పద్మారావు

" వివాహానికి కులం అడ్డుందని
ఏ దేవుడు చెప్పాడు?
ప్రేమ ఒక సంపద
సంపద కోసం
ప్రేమను చంపడ మెందుకు?
ఇక రాబోయేది
సంకెళ్ళు తెంచే కాలం
గోడలు కూల్చే కాలం
ప్రేమదే విజయం
ప్రేమదే విశ్వజనీన సూత్రం... అంటారు.

మరోచోట

"జీవితం ఒక మహాయానం
ఆ ప్రయాణంలో కడలి అలల్లోని
స్వరం మనకు వినిపిస్తోంది.
ఏవో ఉక్కు సౌధాలు
కూలుతున్న శబ్దాలు
మనకు వినిపిస్తాయి
బౌద్ధ రాజ్య ఆవిర్భావం కోసం
ఆత్మ గౌరవంతో ప్రజ్వలించాలి
అంబేద్కర్ పునరుజ్జీవన
ఆయుధకర్త " అంటారు.

పుస్తకాలు చదివి చదివి లోకం కాలం గడిచిపోయింది ఎవడు పండితుడు కాలేదు. రెండున్నర అక్షరాల ప్రేమని చదువుకున్న వాడే నిజమైన పండితుడు అని ప్రపంచానికి బోధించిన కబీరు సతా మమత మానవతల ద్రోహుల్ని పరిచయం చేస్తూ ఒక చోట కవి పద్మారావు

అందుకే నేను కబీరు మానవతా గీతాన్ని వినిపిస్తున్న అనే కవితలో.....

"ఆ పాట అర్థ శతాబ్దం నాడు మోగింది
ఇప్పటికీ వినిపిస్తూనే ఉంది
పాటు మబ్బుల్లో దాగుంటాయి
మనుసుల్లో పల్లవిస్తాయి
ఒక చిత్తు కాగితం మీద
నాలుగు అక్షరాలు
ఆ కవి గీసి వెళ్ళాడు
కవి గతించాడు కానీ పాట వినిపిస్తూనే ఉంది.

ఆశయం లేని జీవితం
అర్థ రహితం
చలనం లేని జీవితం శిలతో సమానం
గమ్యం లేని జీవితానికి అర్థం లేదు
అందుకే నేను కబీరు
మానవతా గీతాన్ని వింటున్నాను
నాతో పాటు మీరూ వినండి
ప్రపంచాన్ని మేల్కొలుపుదాం....

అంటారు.

ఈ దేశంలో, సమాజంలోని కుల విష వృక్షాన్ని తెగ నరకాలనే తరాల యుగాల సంస్కర్తల విప్లవకారుల ఆశల్ని కలల్ని వెదుక్కొంటూ కవి పద్మారావు బొమ్మల కోసం చీకటి గుహలు వెదుక్కుంటున్నారు వారు అనే కవితలో....

" ఆ కవి మంత్రాలకు తీరుద్దా?
అంబేద్కర్ బతికే వున్నాడు
చైతన్య వంతులలో
కనుకొల నుండి
అగ్ని వర్షం కురిపిస్తున్నాడు
ఆర్థిక సమస్యకు మూలం
సామాజికం సుమా!
కులం పునాదులు తవ్వకుండ
సమ సమాజం సాధ్యం కాదు
జై భీమ్..... అంటారు.

భారతీయ దళిత కవిత్వంలో డా॥ కత్తి పద్మారావు కవిత్వం ప్రత్యేక శైలిలో కనిపిస్తుంది. అది దళితుల సామాజిక ఆర్థిక రాజకీయ పరిస్థితుల దుర్మార్గాన్ని ఎండగట్టింది. తమ స్వార్థం కోసం ఆధిపత్య కులాలు ఆడుతున్న కపట నాటకాలు, దొంగ ప్రేలాపనలపై వ్యంగ్యాస్త్రాలు ఇందులో వున్నాయి. బట్టబయలు చేసింది. దళిత జీవన కోణాల్ని కవి పద్మారావు పరిస్థితుల్ని, మూఢనమ్మకాల్ని, విలువలు లేని తనాన్ని ఖండించింది.

వర్ణాశ్రమ ధర్మాన్ని అంటరానితనాన్ని తరాలుగా ఊరి బైట వెలిలో బతుకుతున్నా దళితుల మానవ హక్కుల కోసం నినదించింది. ఈ కవిత్వం దళిత జీవన విషాదాన్నే కాక భవిష్యత్ కాలను కూడా కోరింది. లేరా లేరా దళితుల యుగమిదెరా అన్నటువంటి పద్మారావు పాటలాగానే ఇది దళిత సాహితీయుగం.

ఈ దేశం మాది అంటూ ఈ నేలపై తనకొన్న హక్కుని, అనురాగాన్ని ఆధిపత్యాన్ని ప్రకటిస్తున్న డా॥ కత్తి పద్మారావు ఈ యుగకవి. ఈ కవిత్వం జనాదరణ పొందాలని కోరుకొంటున్నాను.

నా చిన్నప్పటినుండి మా ఒంగోలు ప్రాంతంలో వినిపించిన ఓ ధిక్కార స్వరం, ఉపన్యాసకారుడు, ఉపన్యాస సామ్రాట్ ఉపాధ్యాయుడు మహా మహోపాధ్యాయుడు దళిత పదాన్ని, అంబేద్కర్ వాదాన్ని కథలా వినిపించిన దళిత మహాసభ వ్యవస్థాపక నేత డా॥కత్తి పద్మారావు పై చదువులు సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ చదువుతో పాటు పద్మరావుగారి నాయకత్వం ఆయన వచనలని చదువుకొంటూ ఆయన అనుభవాల్ని నేతృత్వాన్ని యూనివర్సిటీ విద్యార్థి ఉద్యమంలో పోల్చి చూసుకుంటూ నడిచినవాన్ని విద్యతో పాటు డాక్టరేట్ పొంది మరో సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసర్ స్థాయికి ఎదిగినా పద్మారావుగారి తపన పట్టుదల, నాయకత్వం ఎప్పటికీ నాకు అర్థం కాని బ్రహ్మ పదార్థము. ఈ పుస్తకానికి ఈత కవిత్వానికి ముందు మాట రాయమని అవకాశమిచ్చిన గురువు గారు పద్మారావు గారికి కృతజ్ఞతలు

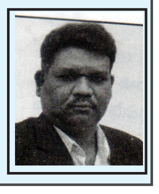

– డా॥ జి.వి.రత్నాకర్
7013507228

పిల్లుల చేసిన మేలు
(కథ)

వీరమ్మ ఇంట్లో ఎలుకలు బాగా సందడి చేశాయి. ఆమె ఒక పిల్లిని, దాని బిడ్డను తెచ్చుకుని పెంచసాగింది. ఆ పిల్లిని చూసిన ఎలుకలు మాయం అయినాయి .ఆ పిల్లితోపాటు ఈ చిన్న పిల్లి కూడా ఆమెకు మచ్చికైనాయి. క్రమేపి ఆమె మాటలను కూడా అవి అర్థం చేసుకోసాగాయి. వీరమ్మకు తన సొంత పిల్లల కన్నా ఈ పిల్లులపై మమకారం ఎక్కువ. తన బిడ్డలు కనిపించకున్నా ఊరుకునేది కానీ ఈ పిల్లులు కనిపించకుంటే మాత్రం తల్లడిల్లి పోయేది .ఆ రోజు భోజనమే చేసేది కాదు. వారి ఇంటికి దగ్గరలో ఆమె బంధువులు ఉండేవారు .వారి ఇంటికి వీరమ్మ వెళ్లి వచ్చేది .ఆమె వెంబడి ఈ పిల్లులు కూడా వెళ్లేవి .ఒకసారి వీరమ్మకు కోపం వచ్చి ఆ పిల్లులను తన బంధువుల ఇంటికి వెళ్ళమంది .అవి అలాగే వెళ్లాయి. ఆ బంధువులు ఇవి వీరమ్మ పిల్లులు అని గమనించి వాటికి ఆహారాన్ని పెట్టారు. ఆమె కోపం తగ్గిన తర్వాత అవి తిరిగి ఇంటికి వచ్చాయి. వీరమ్మ వాటిని దగ్గరకు తీసుకుంది.

ఒకసారి వీరమ్మ ఏదో పనిమీద ఇంటి లోపల ఉంది. అప్పుడు వారి ప్రధాన ద్వారం తలుపుల దగ్గర పెద్ద పిల్లి హడావుడి చేయసాగింది. ఆ తర్వాత దానిని చూసి అక్కడికి వచ్చిన చిన్న పిల్లి కూడా గట్టిగా అరవసాగింది. అవి అలా ఎందుకు అరుస్తున్నాయో వీరమ్మకు అర్థం కాలేదు. ఆమె అక్కడికి వచ్చి ఆ తలుపు వైపు చూసింది. అక్కడ ఇంటి తలుపు జాలి వెనుక భాగంలో ఒక పాము తమ ఇంట్లోకి ప్రవేశించాలని చూస్తుంది . ఆ పాము బుసకొట్టుతూంది.దానిని చూసి ఆ పిల్లులు అరుస్తున్నాయి. అప్పుడు వీరమ్మకు అసలు విషయం అర్థమైంది. వెంటనే వీరమ్మ బయటి వారిని కేకలు వేసింది. వాళ్లు వచ్చేలోపనే ఆ పాము అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయింది. "అమ్మయ్యా! ఈ పిల్లులు మనకు ఎంతో ఉపకారం చేశాయి "అని వీరమ్మ అనుకొంది.

మరొకసారి వీరమ్మకు చాలా జ్వరం వచ్చింది. అప్పుడు ఆ ఇంటిలో ఎవరూ లేరు. ఆ సమయంలో ఆమె భర్త పనికి వెళ్ళాడు .అది గమనించిన రెండు పిల్లులు ఆమె భర్త ఉండే చోటు వద్దకు వెళ్లి అరవసాగాయి .అతనికి మొదటి నుండి పిల్లులంటే కోపం. కానీ భార్య ముచ్చట కాదనలేక ఆమె పిల్లులను తీసుకుని వస్తే మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

అవి అలా అరవడం చూసిన ఆయన అవి అలా ఎందుకు అరుస్తున్నాయో తెలియక ఇంటికి వచ్చి వీరమ్మను కేకలేద్దామని తన ఇంటికి వచ్చాడు .వీరమ్మ చలి జ్వరంతో గజగజ వణికి పోతుంది .అప్పుడు అతనికి ఈ పిల్లులు ఎందుకు అలా అరిచాయో అర్థమైంది .ఎప్పుడు తను ఉండే చోటుకు రాని ఈ పిల్లులు ఈరోజు ఎందుకు వచ్చాయో అతనికి తెలిసింది .అతడు వెంటనే వైద్యుని తీసుకుని వచ్చి వీరమ్మకు చికిత్స చేయించాడు. ఆమె రెండు మూడు రోజుల తర్వాత కోలుకుంది. ఆమె భర్త కూడా అప్పటి నుండి ఈ రెండు పిల్లులను తన కన్న బిడ్డల వలె చూసుకొనసాగాడు. ఆ పిల్లులను వారు తిట్టినా అవి మౌనంగా ఉండేవి తప్ప ఒక్క వస్తువును పాడు చేసేవి కావు . "ఆహా !ఈ మూగజీవులకు ఎంత జ్ఞానం "అని వీరమ్మ, ఆమె భర్త ఆశ్చర్యపోయేవారు.

–సంగనభట్ల చిన్న రామకిష్టయ్య,
9908554535

జీవితమనే కఠిన శిలను మోస్తూ..!!

జీవితమనే కఠినమైన శిలను మోస్తూ
వేస్తున్నాము ప్రతి అడుగు అస్పష్టంగా
దారి కనపడని రహదారిలో సంతృప్తిగా
బరువును గౌరవంగా స్వీకరిస్తున్నాము..

కష్టాల సుడిగుండంలో గానుగెద్దులా తిరుగుతూ
అక్కడక్కడే తిరుగుతూ అల్లుకుపోయాం
తనువుకు విశ్రాంతి మనసుకు శాంతి లేకుండా
ఆశల గంపలు మస్తిష్కంలో మోస్తున్నాం..

కాలం చేస్తూనే ఉంది దారి చూపకుండా
కురుక్షేత్ర యుద్ధంలో దాయాది మనుషులం
ధర్మం అధర్మం లెక్కలేస్తూ చూపిస్తూ
రెండు కాళ్లకు ముందర బంధం వేస్తున్నారు..

హృదయం గాయానికి కారం చల్లుతూ
తేనెటీగల గుంపుల చుట్టూ తిరుగుతూ
బంధాలను ఉల్లి పొరల్లా తొలగిస్తూ
అనుబంధాలను కుంపటిలో కాలుస్తున్నారు...

అలల తాకిడిలా నటనలు చేస్తూ
హృదయాన్ని తాకి వెనుదిరిగి పోతూ
పాదాలు తడిపి హృదయాన్ని ఎండగడుతూ
కంటికి దగ్గరగా మనసుకు దూరమయ్యారు..

నింగిలో ఆశల పళ్ళెము నిండా కోరికలు
సూర్యోదయపు వెలుగులో చీకటి ఛాయలు
రేయింబవళ్ళు జీవిత చక్రం తిరుగుతుంది
గ్రహణాలను తప్పిస్తూ సాగిపోతూ ఉండాలి..

–కొప్పుల ప్రసాద్
9885066235

పుస్తక సమీక్ష

'తెలుగు మహా సభలు-2017' దాసరి శాంతకుమారి సమగ్ర గ్రంథం

తెలంగాణ సాహిత్య కళా పీఠం అధ్యక్షురాలిగా, దాసరి శాంతకుమారి (జంగిటి) ప్రతిష్టా త్మకంగా, వైభవోపేతంగా నిర్వహించబడిన ఐదు రోజుల ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల విశేషాలను విషయ వాఙ్మయ దీపికగా కన్నులకు కట్టినట్లుగా వివరంగా పొందుపరి చారు. భవిష్యత్ సాహితీ అభిమానులకు తెలుగు మాతృ భాషపట్ల ఆదరాభి మానాలున్న వారందరినీ ఈ పుస్తకం అలరిస్తుంది. తెలంగాణ, జాతియ తెలుగు భాషా సాహితీ, సంస్కృతీ వికాసానికి అందించిన మహత్తర చారిత్రక వైభవాన్ని రచయిత్రి తన స్వీయ అనుభవాలు, వివిధ సభల సాఫల్యాలను ప్రస్తావించి ఆవిష్కరించారు. వివిధ వేదికలపై కార్యక్రమాలు, మీడియా వార్తాంశాలు, పాల్గొన్నవారి అనుభవాలు, అనుభూతులను రచయిత్రి అక్షర రూపంగా నివేదికగా రికార్డు చేసారు. 57 ప్రకరణలువున్న ఈ పుస్తకంలో మహసభల ఉద్దేశ్యాలు, లక్ష్యాల నుండి, మరువలేని జ్ఞాపకాల వరకు కార్యక్రమాలు, ప్రకటనలు, ప్రదర్శనలు, సమావేశాలు, విందు వినోదాలు, కళాత్మకాలు, గ్రంథావిష్కరణలు ప్రముఖుల స్పందనలు, ఉపన్యాసాలు, మనోగతాలు, ఇంటర్వ్యూలు, పోటీలు, సదస్సులు, సన్మాన సత్కారాలు 2017 డిసెంబర్ 15 నుండి 19 వరకు మహాసభల సర్వస్వం విషయ సేకరణకు ఏ విధంగా రాజీపడకుండా శ్రమించి అక్షర రూపంగా పుస్తకం ప్రచురింప చేసారు. "తెలంగాణ గుండె నిండుగ తెలుగు పండుగ" నాటి విజయో త్సవ వేడుకలను ఎంతో

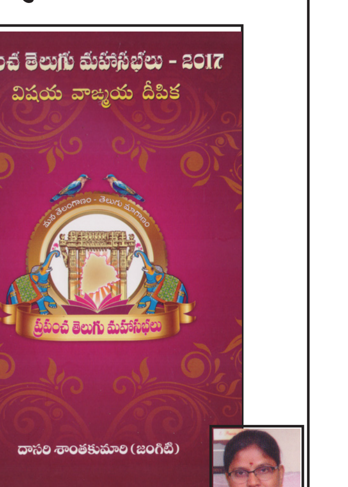

శ్రద్ధాసక్తులతో, ఒంటి చేత్తో యింత సమర్థవంతంగా, నమోదు చేసి రచయిత్రి శాంతకుమారి తెలుగు సాహిత్య కళాపీఠం సిద్ధిపేటను శిఖరాగ్రంపై నిలబెట్టారు.

ప్రతులకు: శ్రీమతి దాసరి శాంతకుమారి
ఇ.నెం. 18–13–78,
గాంధీనగర్, సిద్దిపేట.
సెల్: 9652483644

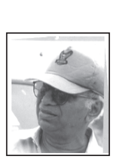

–జయసూర్య
సెల్:9014948336
9394775088

నేను చూసాను

నేను చూసాను,
వీధి చివరన చెత్తకుప్పలో తిండికోసం
వెతుక్కుంటున్న చిన్ని బాలున్ని,
అదే వీధిలో అందమైన భవంతిలో
అమ్మ పెట్టిన అన్నం ముద్ద ఎక్కువై
విడిచి పెట్టిన మరో బాలున్ని..

నేను చూసాను,
కాలనీ క్లబ్బు మైదానంలో
తెల్లని దుస్తుల్ని ఎక్కడెక్కడో రుద్దుకుంటూ
కావాలనే మాపుకుంటూ
ఆటలాడుతున్న అందమైన బాల్యాన్ని,
ఒంటికి చొక్కా ,
కాలికి చెప్పు లేకుండా ఆశగా
ఆ ఆటనే చూస్తూ
నిరాశ పడుతున్న మరో
చిన్నారి లోకాన్ని...

నేను చూసాను,
ఒక చేత్తో బోరింగ్ కొడుతూ
ఇంకోచేత్తో నీళ్ళు తాగుతున్న వీధి బాలున్ని,
బోరింగ్ పంపు ముందున్న ఇంటిలో
మినరల్ వాటర్ తాగుతున్న మరోబాలున్ని...

నేను చూసాను,
అందమైన బంగళాలో ఏసీ రూములో కూర్చుని
చదువుకుంటున్న చిన్న పిల్లాన్ని..
అదే ఇంటిముందు
మరో నిర్మాణానికి మండే ఎండలో
తల్లితో పాటు రాళ్లెత్తుతున్న మరో పిల్లాన్ని..

నేను చూసాను,
బడినుండి రాగానే అమ్మ పెట్టిన అట్లు తింటున్న
ఒక బాలికని..
అదే ఇంట్లో ఆ పాప విడిచిన బట్టలుతుకుతూ
తిని పారేసిన అంట్లు కడుగుతూ
తిట్లు తింటున్న
మరో చిన్నారి చిట్టి తల్లిని...

నేను చూస్తున్నాను
తేడాల్ని బేధాల్ని,
నేను వింటున్నాను
నవ్వుల్ని రోదనల్ని...

బాలల బతుకుల గ్రహణాన్ని తొలిగించి అందరిలా
ఏకరీతి వ్యవస్థకు
చేయి చేయి కలుపుదాం
రేపటి భవితకు వారే ఆశ జ్యోతులు.

-వి.శేషారావు
9440408080

కష్టాల కవచం

కాలంతో కుస్తీపడటం అంటే ఒక యుద్ధమే
రోజురోజుకు నన్నునేను కుబుసం విడిచిన
పాములా మార్చుకొని విహరిస్తున్నాను.
కోరల్లో విషముంటే సరి...
కానీ నా తోటివారికి ఒళ్ళంతా విషమే.
ఎక్కడో కొమ్మమీద కూర్చొని కోకిలమ్మ
కష్టాల గానాన్ని ఆలపిస్తుంది.
నాతో జాతకూడి బాధల హృదయాన్ని
పంచుకోవాలని చూస్తుంది.
పాపం..కోయిలకు కూడా తెలుసు.. మనిషి
ఒంటరిగా మిగిలిపోయి విలపిస్తున్నాడని.!
తీరం తీరాన తీరని బాదలను తలచుకుంటూ..
కన్నీటిని సంద్రంలో కలిపేస్తున్నాను.
సాగరం అలలై తాకుతూ నన్ను ఓదార్చుతుంది.
కన్నీరును తనలో కలిపేసుకొని..
గుండె గర్భంలో గుమిగూడిన గాయాలను
తన చల్లని నీటితో తడిపేస్తుంది.
చీకటిముసిరిన జీవితానికి కొన్నివెలుగు రేఖలు
అందుతాయని సూర్యున్ని అదేపనిగా
తలచుకుంటున్నాను.
కష్టాలన్నీ నా చుట్టూ కవచాలుగా మారి..
నిశీధిలోనే నన్ను బందించేశాయి.
రవికిరణాలు నన్ను చేరేదెపుడో.
ఉషోదయాన అల్లుకున్న మంచుతెరల్లా..
తాకిచూస్తే అంతా ఉట్టి మాయే.
ఆనందం ఆవిరై ఎదో ఉహాలోకపు విశ్వంలో
జీవిత నావ ప్రయాణిస్తుంది.
కొన్ని వానచినుకులన్నీ కురిసి
గొంతును తడిపే సమయం రాకపోదా అని..
కష్టాల కవచం బద్దలై భానుడి వెలుగులు
నను చేరకపోవా అని ఎదురుచూపు.

–అశోక్ గోనె
9441317361

సనాతన ధర్మం

మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ
ఆచార్య దేవోభవ, అతిథి దేవోభవ
అన్నది మన సనాతన ధర్మం,
'మాతృదేవోభవ...'
ఇలలో తల్లిని మించిన దైవం లేదు,
తన రక్త మాంసాలతో బిడ్డను సృష్టించి
జన్మను ప్రసాదించి
కంటికి రెప్పలా కాపాడుతూ
పెంచి, పోషించి, రేపటిపౌరుడిగా
తీర్చి దిద్దడంలో తల్లి పాత్ర సుస్పష్టం,
మరి అలాంటి మాతృమూర్తికి
వృద్ధాప్యంలో బిడ్డ ఆదరణ ఎక్కడ?
నేటి సమాజంలో ప్రతి ఇంటా
వృద్ధులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్య ఇదే,
'పితృదేవోభవ'.....
బిడ్డ ఎదుగుదలకు
ప్రతీక్షణం ఆరాటపడుతూ ఉన్నతికి
బాటలు వేసిన
అలుపెరుగని యోధుడు తండ్రి,
అలాంటి తల్లిదండ్రులను
గౌరవించడం ప్రతీ బిడ్డా
బాధ్యతవహించి గౌరవించడమే
తల్లిదండ్రులకు అగ్రతాంబూలం...!
తల్లిదండ్రులను ఆదరించడమే
అసలైన ఆధ్యాత్మికత,
మరణించిన తరువాత వాళ్లకు
విగ్రహాలు కట్టించడం...
ఫోటోలకు దండలు వేయడం
కర్మకాండలు ఆడంబరంగా
నిర్వహించడం గొప్పకాదు,
వారు జీవించి ఉన్నపుడే
తోడు, నీడగా ఉండి కంటికి
రెప్పలా కాపాడుకోవడమే
మన సనాతన ధర్మం"

–రాయవరపు సరస్వతి
7989665525

చిక్కటి కవిత్వం "తిరిగిరాని ప్రేమ"

పుస్తక సమీక్ష

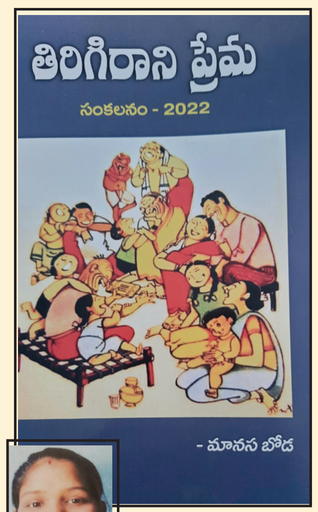

సాహిత్యంలోని కవిత్వాన్ని ఎంచుకొని మొదటి కవితా సంపుటి లోనే అందరినీ ఆశ్చర్యపరిచే రీతిలో తన అనుభవాలను కవిత్వ భాషలో చెప్పి హృదయ సంవేదనలను కవిత్వంతో పంచుకుంది అన్నారానికి చెందిన కవయిత్రి బోడ మానస ,"తిరిగిరాని ప్రేమ" పుస్తకంలో చిక్కటి కవిత్వాన్ని అందించింది.

ఇందులోని ప్రతి కవిత మనతో మాట్లాడుతుంది మన ముందర దృశ్యం కదలాడినట్టు భావాల చిత్రీకరణ పదాల పొందిక చిత్రమై కనిపిస్తుంది. మన చుట్టూ ,అంశాలే మన దృష్టికి రాకుండా ఉండి మానస గారి కవిత్వంలో అలరించే అంశమై భావగీతమస్పందింపజేస్తున్నాయి

తిరిగిరాని ప్రేమ పుస్తకంలో.

మొదట ఈ పుస్తకంలో. కొన్ని నానీలు ఉన్నాయి ప్రతి నాని కూడా , హృదయ లోతుల్లోంచి ఆలోచనగా మారి ఘర్షణ పడి కలం నుండి జాలువారిందే సృజనా త్మకత ను ఈ నానీలో ప్రతి చోటా మనం చూడవచ్చు.

భూమిలో
విత్తనం నిద్రిస్తుంది
పిడికెడు గుండెలో
కొండంత బాధలా ...

పిడికెడు గుండెలో కొండంత బాధలా ....అంటూ ఎంత బాధ అయినా గుండెలో ఉండాల్సిందే. ఆ గుండె ఎంత భారాన్ని మోయాలి. దీంట్లో ఉపమానము పోలిక ఎంతో బాగా సరిపోయింది. చిన్న వాక్య మైనా ఎంతో ఆలోచింపజేసే వాక్యం ఇది.

తన పుస్తకం పై
చెమట చుక్కలు
కురుస్తున్నాయి
కవిత్వంలో మారడానికేమో ?

కాగితం పై రాస్తున్నప్పుడు చెమట చుక్కలు కురవడం మామూలే కానీ ఆ చెమట చుక్కలు కవిత్వంలా మారతాయేమో ... అనడంలో కవయిత్రి చైతన్య బలం కలం బలాన్ని ప్రయోగించింది . చెమటకారిస్తేనే అద్భుతం. చెమట కారితేనే విజయం. చైతన్య జీవం చెమటనే కదా.... కాలచక్రం చెమటనే.

చమక్కులు ఆలోచింపజేసే పదాలు మదనపడితేనే మేధస్సుల్లో మెరుస్తాయి. ఆలోచనలతో మనం నల్లటి మేఘాలమైతేనే. కవిత్వం చమక్కులు కురుస్తాయి. కవిత్వ వంట వండుతుంది . అలా ఆలోచింపజేసే ఇంకొక గొప్ప నాని ని ఈ పుస్తకంలో చూడవచ్చు

మా నాన్న
చెమట చుక్కలని
తల స్నానం చేసింది
మా పొలం.

రోజూ పొలం చుట్టూ తిరుగుతాము అన్నీ చూస్తాము. కానీ, కవిత్వం పుట్టదు. కానీ, ఆలోచిస్తే, మదనపడితే, తపన పడితే, ప్రతి వస్తువులో కవిత్వమే. కవిత్వ మనసు ఉండాలి. కవిత్వ చైతన్య కాంతి చూపు ఉండాలి.

నాన్న రోజు కష్టపడి కారుస్తున్న చెమటలతో పొలం తలస్నానం చేసిందట. ఎంతటి బాధతో, మనసును పలకరించిన పదాలివి.

నాన్న చిలకరిస్తున్న చెమటలను గమనించి, గమనించి , ఏద లోతుల్లోంచి తన్నుకు వచ్చిన పదాలు ఇవి. లోతుగా ఆలోచించిన కవి దృష్టి ఎన్నో ,భావాలను చిత్రీకరించ గలదని నిరూపించిన నాని ఇది.

బోడ మానస గారి వయస్సు చిన్నదైనప్ప టికి కలం పడితే ఎన్నో కవిత్వ భావాలు స్పందనలై కాగితంపై సాగిపోతున్నాయి. ఆలోచింపజేసే కవిత్వమై అందరినీ అలరిస్తున్నాయి. మానస గారి ఈ పుస్తకంలో ఆలోచింపజేసే కవిత్వ పదాలు ఉన్నాయని తెలపడానికి ఈ చిన్న నాని లో ఉన్న భావాన్ని చూడండి.

భూమి కొనుగోలు
ఎక్కువైనది
రైతులే
కరువయ్యారు.

ఈనాటి సమాజంలో భూమి చుట్టూ, తిరుగుతున్న రియల్ ఎస్టేట్ , డబ్బులు, మోసాలు ,భూమి చుట్టూ జరుగుతున్న ఎన్నో అకృత్యాలు, అన్యాయాలు, , భూమి ఒక్కటే ,సంపదను పంచి పెడుతున్న సందర్భంగా పెరిగిపోతున్న భూమి కొనుగోలు, అమ్మ కాలు. బలి అవ్వ.తున్న అమాయకులు ,భూ కబ్జాలు ,ఇవన్నీ, సమస్యలను ఉదహరించి రాసిన నాలుగు పాదాలు ఎంతగానో ఆలోచింపజేస్తున్నాయి . భూమి కొనుగోలు ఎక్కువైంది సరే ,వాటిని కొనేది రైతులు కాదు ,రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు ,బడాబాబులు అందుకే ,కవయిత్రి రైతుల వైపు నుండి ఆలోచించింది ఈ నానిలో కవయిత్రి రైతుల గోసను తన పదాల్లో రాసింది భూమి అమ్ముడైన తర్వాత రైతుకు నీడ ఏది , భరోసా ఏది,? రైతు భవిష్యత్తు ఇంకేముంటుంది? రైతుకు ఆధారమేముంటుంది? రైతుకు భూమి కదా అసలు ఆధారం అది లేకుంటే రైతు బతుకు, ఊపిరి ,ఆగినట్టే కదా ? ఈ రైతు జీవితం గురించి ఇంకో నాని లో

నమ్ముకొని
బ్రతికేది రైతు
అమ్ముకునేలా
చేసేది కాలం. అంటుంది కవయిత్రి

ఈ నానీల్లో ఎన్నో నానీలు చిన్న పదాలతో బహు విచిత్రమైన కోణాల్లో మనసులకు తాకి నిజమే, అన్నట్టు మన ఆలోచనను సూక్ష్మ కోణం వైపు నడిపిస్తాయి. ఆశ్చర్య పడేలా చేస్తాయి .ఇవి కవయిత్రి పరిశీలనా శక్తికి నిదర్శనంగా మనకు కనిపిస్తాయి.

పెదాలపై నవ్వు
రాలిపోదు
ఎందుకంటే
పెదాలకి ఏడవడం తెలియదు కదా ?

మోము పై నవ్వును చూస్తాం కానీ ,పెదాలపై నవ్వు బాధొచ్చిన కష్టమైన ఇష్టమైన ఒకే విధంగా ఉండడం గమనిస్తాం .పెదాల బలహీనత మంచి మనసున్న వ్యక్తికి కవయిత్రి ఆపాదించారు. పెదాలపై నవ్వు రాలిపోదు బహుశా ,స్త్రీ పడే కన్నీటి వేదనను ఎన్నో కష్టాలను పంటి బిగువున దాచుకొని పైకి నవ్వుతూ తన బాధలను కప్పిపుచ్చేందుకు ప్రయత్నించే స్త్రీ వేదన రూపంగా ఈ నాని ఉద్భవించిందని చెప్పవచ్చు.

ఈ పుస్తకంలోని కవితలలో "గొప్పవాడు నాన్న" కవితలో మానస గారు తన నాన్నను, నాన్న పడుతున్న కష్టాన్ని, బిడ్డగా కవిత్వాకృతి కల్పించింది.

అక్షరాలతో నాన్న కష్టానికి అర్చన చేసింది.

"ఎప్పుడూ ,ఏదో ఒక ఒత్తిడి తనలో
మంచు ముక్క లా....
ఒంట్లోని శక్తిని కరగదీస్తుంది
అలసిన బతుకు మీద
ఇన్ని కన్నీళ్ళ ?"అని ప్రశ్నిస్తుంది.

ఈ కవితలో నాన్న మీద ప్రేమ కనిపిస్తుంది కానీ ,కవిత్వ భాషలో చాలా చక్కగా ఆ ప్రేమను వర్ణించగలిగింది. అందుకే మానస గారి కవిత్వంలో అన్ని సున్నిత భావాలు పదాలతో నిండిపోయాయి . సృజనాత్మకత తోడయ్యి నిలిచింది. భావాల పరుగు ప్రతి కవితలో కనిపిస్తుంది కవయిత్రి సున్నిత మనసు , చలించిన మనసు , సున్నిత భావాల పదాలలో కనిపిస్తుంది. కవిత్వ భాష పోలిక పదాలు నిండుగా ఉన్నాయి.

అమ్మ పడిన కష్టాన్ని తలుచుకుంటూ, "మా అమ్మ" కవితలో
పనికెళ్లొచ్చిన పైసలు రాగానే
రంగులు అద్దిన మూగ బొమ్మలను తీసుకొచ్చి
నా పెదవులపై
చిరునవ్వులను అంటించే దానివి అంటూ అమ్మ ప్రేమను ఎంతో కవితాత్మకంగా చెప్పింది.

ఇలా ఈ పుస్తకంలో కవిత్వ భాష ,వరుగులు పెట్టింది .సుకుమారాల లాలిత్యం పదాల సొగసై భావాల ,పరంపరై ముందుకు సాగింది.

పుస్తకం చదువుతున్నంతసేపు కవయిత్రి ప్రతిభ ప్రతిపాదంలో కనిపించి ఒక వస్తువును ఇలా పోల్చవచ్చా.? ఇలా వ్యక్తీకరించ వచ్చా? అనే ఆశ్చర్యార్థక భావాలు ఎన్నో ప్రతి కవితలో కనిపిస్తాయి.

ఇది మానస గారి మొదటి పుస్తకమైనా, పరిణితి కలిగిన మంచి కవిత్వం. నిజమైన మేలైన కవిత్వం .ఈ పుస్తకంలో మనం చూడవచ్చు. ఈ పుస్తకంలో మానస గారు రైతుల వెతలను చెప్పారు . అమ్మ ప్రేమను ,తాత ప్రేమను, నాన్న ప్రేమను ,సామాజిక సమస్యలను చెప్పారు.

ఈ పుస్తకం నిండా ఉపమానాల ప్రవాహం సాగింది. ప్రతి కవితలో ఎన్నో పోలికలు కలంతో పోటీపడ్డాయి. నిత్యజీవితంలో జరిగే విషయాలు కవిత్వమై ఆలోచింపజేశాయి.

పోలికలు కవి భావన శక్తికి ప్రతీకలు భావన ఎంత దూరం వెళితే అంత చిక్కనైన పోలిక సమాంతరంగా రూపొందించబడుతుంది.

ఈ పుస్తకం కవిత్వ పూదోటగా పరిమళాలను వెదజల్లింది .సున్నిత సుకుమార భావాలు మనస్సును తాకి కవిత్వ ఒడిలో సృజనాత్మక హాయిని అందించాయి . ప్రతి వాక్యంలో కవిత్వం తప్పనిసరిగా తొంగి చూసింది. ప్రతి మనసును మీటి అందరినీ మానవత్వమై పలకరించింది.

సృజనాత్మకత తోడై భావాల పుష్పాల హారాలను చదివిన ప్రతిపాఠకుడికి అందిస్తుంది.

ఈ పుస్తకం నానీల భాషగా పులకించింది. ఆలోచన బంధమై పెనవేసింది. కవిత్వ ఒడిలోకి చేర్పించింది అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

ఇవి మదనపడిన అక్షరాలు. సున్నిత భావాలతో హృదయం నుండి ఉప్పొంగిన సృజనాత్మక ఆలోచనలు . వస్తువు పాతదే అనిపించిన పోలిక మేధస్సు పడిన సంఘర్షణ కొత్తగా కనిపిస్తుంది .ప్రతిచోట ప్రతి అంశంలో కొత్త సృజనాత్మకత తోడై నిలిచింది.

భావాల అలజడిని ఆలోచనల సవ్వడిని అక్షరాల ఒరవడిని నూతన అభివృద్ధి సాధనంగా కలాన్ని ఈ కవిత్వంలో గుర్తించవచ్చు.

నిత్య సంఘర్షణ నిత్య సంఘటనల అనుభవమై మండిన అక్షరాలు పొంగించిన ప్రేమలో అనుబంధాలు బంధుత్వాలు కవిత్వ రూపమై మనసులను తడి తడిగా తాకింది.

మొత్తానికి తిరిగిరాని ప్రేమ కవితా ప్రవాహమై సాగింది . ఉపమానం పోలిక కవయిత్రి బలమైన భావన శక్తికి నిదర్శనంగా నిలిచింది .సృజనాత్మకత వర్ణనా శక్తి అడుగడుగునా కనిపిస్తుంది .ప్రతి కవితలో అనుబంధాలు ఆత్మీయత మానవీయత పదాల ప్రేమలో దాగిపోయాయి.

సందేశాలు సౌరభాలై గుబాళించాయి
చెమట చుక్కలు కవితా అక్షరాలై మెరిశాయి
నిత్యజీవిత వస్తువులు భావన సంఘర్షణలై మదనపడ్డాయి .

ఇది చాలా చక్కటి చిక్కటి కవిత్వంగా "తిరిగిరాని ప్రేమ" పుస్తకాన్ని అందించిన మానసబోడ కవయిత్రి గారికి శుభాభినందనలు తెలియజేసుకుంటూ కవిత సాహితీ ప్రపంచంలో ఆహ్వానిస్తూ ఆమె పుస్తకాన్ని ఆదరించవలసిన అవసరం అందరిదీ ఉందని తెలియజేస్తున్నాను

ప్రతులకు:
మానస బోడ. కవయిత్రి.
అన్నారం గ్రామం
మాచారెడ్డి మండలం
కామారెడ్డి జిల్లా, తెలంగాణ
పుస్తకం ధర.50.
సెల్ 7702101895.

- సమీక్షకులు
-సిరిసిల్లా
గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

వస్త్రం అస్త్రం

మా వూల్లో సాలోళ్ళు మగ్గాలపై
ఏనుగుల పిట్టల డిజన్లు
నిలుంబాక కలుపుతూ
సీతగీతల చుక్కలు సట్టాలతొక్కుళ్ళు ,
రాట్నం తిరుగుళ్ళు
కండె ఉరుకులాటలు
సప్తవర్ణాల చీరెల్ని నేసెటోళ్ళు
ఇంటింట సందళ్ళ సంగీత సరాగమే.!
దారపు పోగులల్లికయే
చేనేతలకలంకారమై ఆనందాన్నిచ్చేది
ఆహ్లాదాన్ని పంచేది...!
తాతల భుజంపై ఓ కండువా
మెరుపు అంచులరంగులతో
తెల్లని దోతుల దర్జా
ఎంతో హుందాగుండేది ఆనాడు ...!
బయటికెల్తె కండువా
తెల్లని పంచెలో
దొరతనముట్టి పడెలా
ఆనాటి పటాటోపం..అబ్బో...!

దొరలు,కర్ణాలు, పట్వారులందరి
వస్త్ర విశేషమంతా
దుస్తుల్లోనే దార్శనికతంతా..!
కిర్రుకిర్రు చెప్పులు
చేతులకు వెండితొడుగులు
చేతిలోకర్ర పట్టుకొని
ఊళ్ళె అడుగులేస్తుంటే ఎవరైనా
దండం దొరా అనాల్సిందే..
ఆ దర్జాకు.!
ఖద్దర్ ఖదర్నాక్ నాగరికం...!
వందేమాతరమే దానికి పెద్దరికం...!
రైతు భుజాన ఎర్ర రుమాలు
వీడని నేస్తమై
అరకతో శ్రమిస్తూనే ఉంటుంది..
ఆకలి తీరినాక చేతులు
తుడుచుకోడానికి తుండు గుడ్డగా
అలసటతీర్చుటకు సిరిసాపయ్యేది...!
బస్తీ నడకలో సంకల జేరి
పెద్దలకు మర్యాదిచ్చేది...!,
దుఃఖమొస్తే కన్నీళ్ళను తుడిచేది
తుమ్ముల దగ్గులకు
దాపరికం నేర్పేది...!
మాస్తే మసిగుడ్డె
చీకిపోతే అల్కు పిడసై

నాగరికతను నేర్పిన వస్త్రం
జీవిత పరమార్థాన్ని దిద్దే అస్త్రం..!
బతుకు రాట్నంలో దారం
ఆధారమై ప్రాణానికి మానమై..
మాటలో భాగ్యమై...
మనిషితో స్నేహంచేసిన వలువలు
విలువలు మరువక
మట్టిలో,చితిలోనైనా చిరుగకుండ
మనిషిని విడలేనంటూ
ఆత్మత్యాగాల కన్నీటి వలపోతలో
అగ్నిమంటల్లో కాలిపోతూ
పంచభూతాల్లో కలిసి పోయె
తీపిగుర్తుల్ని
రేపటితరం నెమరేసుకొమ్మంటూ ......!

-డా.పాండాల మహేశ్వర్
9912180054

శ్రమ నీదైతే ఫలితం ముంగిట వాలును..!

అవమానం జరిగిందని
నిరాశ చెందబోకు..!
నిరాశ చెందినచో
గమ్యం చేరుకోలేవు..!!

అడ్డంకులు వచ్చాయని
అధైర్య పడబోకు..!
అధైర్య పడినచో
అనుకున్నది సాధించలేవు..!!

అవహేళనలు చేశారని
అక్కడే ఆగిపోకు..!
అక్కడే ఆగిపోతే
వాళ్ళకి బుద్ధి చెప్పలేవు..!!

తోడు అందించలేదని
నిందలు వేయబోకు..!
నిందలు వేసుకుంటుంటే
సమయాన్ని కోల్పోతవు..!!

ప్రోత్సహించ లేరని
పగను పెంచుకోబోకు..!
పగను పెంచుకుంటే
ప్రమాదమునకు గురవుతవు..!!

పైవన్నివి కారణాలనుకుంటే
పైకి ఎదుగలేవు సోదరా..!
ప్రగతికి సోపానాలనుకుంటే
ఫలితం పొందగలవు సహోదరా...!!

-పసుల.శంకర్
9542181301

స్నేహం

మృదువైన మాటలు మనుషుల మధ్య
స్నేహాని పెంచుతాయి,
అలాగే కఠినమైన మాటలు
మనుషుల మధ్య
దూరాలు పెంచుతాయి,
మిత్రత్వం,శతృత్వం అంతా
మన మాటలు ప్రభావమే,
కనుక మాటే మాణిక్యం,
దాన్ని పొదుపుగా వాడుకో,
సంతోషాన్ని మించిన సంపదలేదు,
ఆరోగ్యాన్ని మించిన ఆస్తిలేదు

చిరునవ్వును మించిన ఆభరణం లేదు,
స్నేహితుని మించిన ఆప్తుడు లేడు
తల్లిదండ్రులను మించిన దైవం లేదు,
ఈ ప్రపంచంలో
మనం కొనుక్కోలేనిది స్నేహం,
దీన్ని సంపాదించుకోవాలే గానీ
పేరుతో గానీ డబ్బుతో గానీ
పరపతితో గానీ కొనుక్కోలేము,
అది నిజాయితీగా నువ్వు చేసే
పనుల వలనే సాధ్యమవు తుంది"

-రాయవరపు సరస్వతి
7989665525

నానీలు

డాక్టరై
ప్రజాసేవ చేస్తానన్నాడు
ఇప్పుడతనికి
డబ్బు జబ్బు.

గురువంటే
చదువు బరువే కాదు
జీవన విలువల
బ్రతుకు తెరువు.

బతుకుతోటలో
నీ సందడి
పరిమళంతో
పసిగట్టేస్తాను

మనసు నిండా
సంఘర్షణలు
మొహంలో మాత్రం
నవ్వుల దివ్వెలు

-ఎన్. లహరి
9885535506

భవితను తేల్చేది గురువే

తానే ప్రశ్న తానే సమాధానం
అదే గురువు గొప్పదనం
మెదళ్ళను తొలచి
విద్యార్థులను మలిచి
అక్షరాల బీజాలు వేసి
పలు శిక్షణలతో
మహా వృక్షాలు చేసే
తోటమాలి అతడు.

ప్రతిఫలం ఆశించని తరువు
ప్రయత్నం చేస్తే చాలనుకునే ఆశాజీవి
సుద్దముక్కతో భావితరాలకు
నల్లబల్లపై దారులు వేసే దార్శనికుడు.

మూరెడు బెత్తంతో
తప్పును తప్పుగా
ఒప్పును ఒప్పుగా
నిర్భయంగా చెప్పే ధీరుడు అతడు.

సమయ పాలన విలువ తెలిసిన
సమోన్నత వ్యక్తి...
స్వయంగా చేయాలని చెప్పి
గురుతర బాధ్యత గుర్తు చేసే వ్యక్తి.

బ్రహ్మ రాతరాస్తే
అమ్మ జన్మనిస్తే
జన్మరాతను రాసేది
బ్రతుకు భవితను తేల్చేది గురువే!

-బొల్లం బాలకృష్ణ
సెల్:9989735216

ఏవైనా మనకే....

ఏమైందో ఏమో!
ఈ మధ్య ఏపుగా పెరగడానికి
మొక్కలెందుకో మొరాయిస్తున్నాయి
ఆకాశంవైపు చూడాల్సినమొక్కలు
నేలచూపులు చూస్తున్నాయి
నలుగురికి నీడనివ్వాల్సిన మొక్కలు
ఆకులను దులపరించుకుంటున్నాయి
వసంతాన్ని ఆస్వాదించాల్సిన మొక్కలు
శిశిరాన్నాహ్వానిస్తున్నాయి.

నువ్వెన్నైనా చెప్పు
మొక్కలెప్పుడు మొక్కలే !
వాటిలోని
సౌకుమార్యాన్ని వెలికితీయాలేకానీ
ఎలా వుండాలో నేర్పుతాయి
వాటిలో దైవత్వాన్ని దర్శించాలే గానీ
ఎందుకు చేరదీయాలో చెబుతాయి
వాటిని వాటికే కొత్తగా పరిచయం
చేయాలే కానీ

సమాజానికెంత
ప్రాణప్రదమో నిరూపిస్తాయి.

అవి లేత మొక్కలు
అవి పెరుగుతున్న మొక్కలు
అవి పరిమళాలను వెదజల్లే మొక్కలు
ఎప్పుడైనా అవి నీడనిచ్చే మొక్కలు.

మనసమక్షంలో
పెరుగుతున్న మొక్కలవి
కట్టుకట్టినా మనమే
కంచెలేసినా మనమే
ఎండిపోకుండా చూసేబాధ్యత మనదే
ఏపుగాపెంచే బాధ్యతా మనదే
పదిమందికి నీడనిచ్చాక
వచ్చే ప్రశంసలూ మనకే..

- ఎన్.నరేశ్ చారి
9701334516

మా ఇల్లు

ఇల్లు అంటే నాకు ప్రాణం
ఇంటి పెద్దదర్వాజా ఇంకా ఇష్టం
దూలాలు వాసాలు పచ్చగా
రంగులేసుకుని కళకళలాడేది.

తెల్లని వెన్నెల పులుముకున్న గోడలు
బెంగుళూరు పెంకతో ముద్దుగా
నాలుగు దిక్కుల తలుపులు
చక్కగా విశాలంగా ఉండేది మా ఇల్లు

ఇంటి వెనకాల పశువుల కొట్టం
చేదబావి పై చప్పుడు చేసే బొక్కెన
సాయబానలో ఊర పిచ్చుకల సందడి
అరుగు మీద ధాన్యలక్ష్మి గుమ్ములు

మా ఉచ్వాస నిచ్వాసలను మోస్తు
తన కడుపులో ప్రేమగా మమ్ముల
దాచుకుని కనురెప్పగా కాస్తు
ఇల్లంతా నవ్వులపూలు పూయించేది

దానిమీద ఏ దుష్టుడి కన్నుబడ్డదో
వాడి ఇల్లు మన్ను కాదా
వాడి కండ్లు కాకులు ఎత్తుక పోవా
వెంటపడ్డోడిని దేవుడు ఎత్తకపోడా

ఇప్పుడు అక్కడ మా ఇల్లు లేదు
ఎందుకెంటపడి గూల్చిండ్లో తెల్వదు
కుట్రలతో విషబీజాలు నాటుకున్న
మనుషులెప్పుడంతమౌదురో గదా

బలవంతులెప్పుడు బలహీనుడిమీద
ఆధిపత్యం చేస్తునే వుంటారు
ఈ భూమి మీద డబ్బుంటే చాలు
కుక్కకైనా విలువిస్తారు మనుషులు

ఇప్పుడు ఆనవాళ్లు లేని జ్ఞాపకాలై
మిగిలిపోయిన ఆ నేల పొరలలో
నేను దుఃఖ గీతమై నా ఇంటిని
నిత్యం ఆశగా వెతుకుతూనే ఉన్నాను!!

- వజ్జీరు ప్రదీప్
9989562991

జీవన శాంతి చిత్రం

ప్రతి మనిషి
శాంతి కాముఖ జీవితాన్ని కోరుకుంటూ
సకలజనుల ప్రేమను అందించే మార్గంలో సాగిపోవడమే
దివ్య జీవన మాయ ప్రపంచాన్ని ఆశించడం కొద్దిమందికి
మరి కొద్దిమందికి ప్రపంచమంతా కొత్త వెలుగులతో..
వినూత్న దిశగా మనోహర ప్రపంచాన్ని ప్రకృతి ఆరాధన
ఆశించడమే యువ చైతన్యం ఇదే జన స్వరం
జనం కాంతి ప్రపంచాన్ని ఆశించడం
ఆ ప్రపంచం ప్రేమ విశ్రాంతి పరుల అభ్యున్నతిని ఆశించడమే...
మానవుని గొప్ప కానుక...
ఒక దివ్యమూర్తి జననం.....
ప్రతి కొత్త వెలుగుకు నాందిగీతం...
ప్రతి ప్రపంచం ఆశించే
మనోహర భావాలకు వెలుగు కేతన ము...

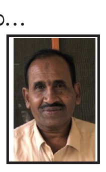

-డాక్టర్ సిహెచ్ ఆంజనేయులు
7702537453

రాజు మార్గం చూపే రజిత శతకం..!

పుస్తక సమీక్ష

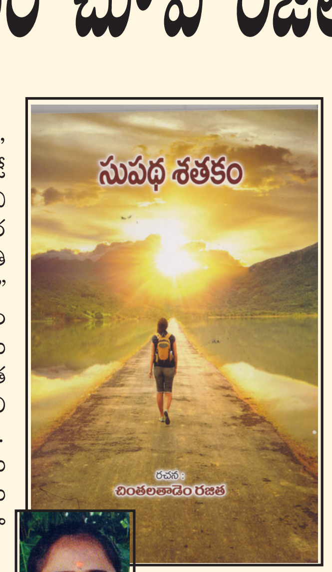

నేటి సమాజంలో పిల్లలకు, యువతరానికి ఉపయుక్తంగా ఉండే విధంగా.. పిల్లల్లో ఆలోచనాశక్తిని పెంచేందుకు.. వారిని సదాచార సంపన్నులుగా చేసేందుకు కవయిత్రి చింతలతాడెం రజిత "సుపథ శతకం" పేరుతో ఓ పద్య కావ్యాన్ని వెలువరించారు. రాజమార్గం చూపేందుకు రజితగారు "రాజమార్గ మౌను రజిత పథము" అనే మకు టంతో ఇందలి రచనను కొనసాగించారు. ఆటవెలదిలో రాయబడిన పద్యాలు సమాజంలో నైతిక విలువలు పెంపొందించేందుకు దోహదపడేలా కొలువుదీ రాయి.

తొలుత విఘ్నముల బాపి విజయమొసగి నిల్చి పాప కర్మము లను బాపుమయ్యా అంటూ గణపతి ప్రార్థనతో పాటు.. సరస్వతమ్మను కొలిచి ఇందలి పద్యాలకు శ్రీకారం చుట్టారు.

'ఒంటరైన నీవు కంట నీరు విడక
పోరు చేయు నిల్చి ధీరుడగును
సింహమట్లు నిలుము స్థిర చిత్తుడవగుచు
రాజమార్గమౌను రజిత పథము"
అంటూ

కంటనీరు పెట్టక.. పోరు చేసి ధీరులుగా నిలువాలని పిలుపునిచ్చారు.

చిన్నవారికి, కన్నవారికి, తోటివారికి ఎప్పుడు చేయూతనిస్తూ, కరుణ చూపుతూ తోడుగా నిలువాలంటూ.. ఇలా రాశారు.

"చిన్నవారికివ్వు చేయూతనెపుదును
కన్నవారిపట్ల కరుణ బాపు
తోటి వారికెపుడు తోడుగా నిలువుము
రాజమార్గమౌను రజిత పథము"
అని ఓ పద్యం ద్వారా హితవు పలికారు.

మాతృభాషతో మమతలు పంచాలని కాంక్షిస్తూ మరో పద్యాన్ని రూపుదిద్దారు–

మాట నేర్చి మనిషి మహనీయు దయ్యెరా
భావమంత దెల్ప భాష నేర్చె
మనసు మమతలవియు మాతృభా షయె దెల్ప
రాజ మార్గమౌను రజిత పథము
అంటూ పగటి కలల కోసం పాకులాట తగదంటూ ఇంకొక పద్యానికి ఇందులో చోటు కల్పించారు.

నవ్వబోకు పరులు నొవ్వగా నెప్పుడున్
సాదరముగ నిలిచి యాదరించు
యొరుల జూసి నవ్వయోటమి నీదౌను
రాజమార్గమౌను రజిత పథము
అంటూ పరుల చూసి నవ్వి వారిని నొప్పించవలదని సూచించారు.

అన్నదాతకు మించి దాత ఎరువున్నారంటూ ప్రశ్నిస్తూ రాసిన పద్యంలో..

అన్నదాత దీర్చు నాకలి బాధను
ఫలితమిచ్చు మనకు పంటవేసి
దాతకన్న గొప్ప ధాత్రియందెవ దయా?
రాజమార్గమౌను రజిత పథము
అంటూ అన్నదాత ఔన్నత్యాన్ని చాటి చెప్పారు.

కుటిల బుద్ధితోడ కోరివచ్చెడివారి
చేరదీయవలదు చెంతకెపుడు
నమ్మి నడవజూడ నట్టేట ముంచేరు
రాజమార్గమౌను రజితపథము
అంటూ కుటిల బుద్ధివారితో అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు.

మహిలో మాటకు ఉన్న విలువ గొప్పదన్న విషయాన్ని తెలియజేస్తూ.. మరో పద్యం రాశారు.

మాట యిచ్చినీవు మరువబోకు మెపుడు
పలుకు మార్చు మనిషి భవిత తీరు
మాటకున్న విలువ మహిలోన మిన్నరా
రాజమార్గ మౌను రజిత పథము" అంటూ.. యిచ్చిన మాట తప్పవలదని పేర్కొన్నారు.

ఇరుగు పొరుగు వారి నీసడించగరాదు
తోడు కూడియుండి నీడనివ్వ మంటూ
మరో పద్యం ద్వారా తెలియజెప్పారు.

ఇంకా ఈ కావ్యంలోని వివిధ పద్యాల ద్వారా.. హానిచేయబోకు మన్యులకెపుడును.. అనీ.. ధనము కూడబెట్టి మనమున పొంగకు అనీ.. మెరుగు దిద్దినంత వేనికి సరిపోదనీ.. మనసు కద్దవోయి మమత రహిని..

ముక్కుసూటి తనము మురిపించదెవరినీ అనీ.. విద్యయొకటె నీదు విధిని మార్చునంటూ.. ఇలా వివిధ పద్యాల ఎన్నో మంచి మాటలను చెప్పడంలో కవయిత్రి రజితగారు సఫలీకృతులై నారు.

కవయిత్రి మొదటి ప్రయత్నం లోనే ఛందోబద్ధ పద్యాలను రాసి అందరినీ మెప్పించడం ఆనందదాయకం.. సమాజంలో నైతిక విలువలు పెంచ డానికి ఆమె చేసిన కృషి స్వాగతించదగింది.

మున్ముందు పద్యకావ్యాలతో పాటు.. పూర్తిస్థాయి వచన కవిత్వంతో కవయిత్రి రజితగారు మనముందుకు రావాలని కోరుకుందాం. ఆ దిశలో అడుగులు వేస్తారని ఆశిద్దాం.

ప్రతులకు: చింతలతాడెం రజిత
ఇం.నెం. 2–45
గ్రా: అచంపల్లి, మం: గంగాధర
జిల్లా: కరీంనగర్
సెల్: 8187831667

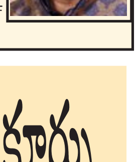

- దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

పుస్తక సమీక్షలు

ఆదిత్య హృదయ స్తోత్ర అంతరార్థం- మండాది వారి కూర్పు

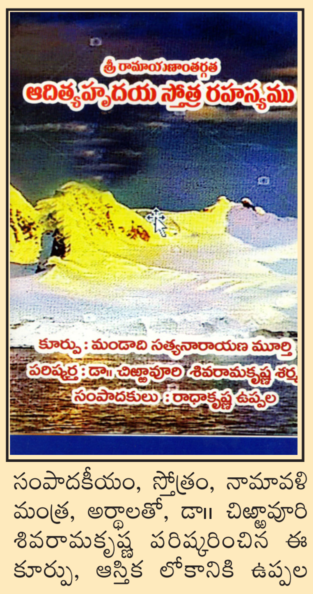

అనుష్ఠానం, సత్సాంగత్యం, దైవచింతన చిన్నప్పటి నుండి జీవితాంతం ఆచరించిన మండాది సత్యనారాయణ మూర్తిగారి కూర్పు, 'ఆదిత్య హృదయ స్తోత్ర సంస్కృత నామావళి', మంత్ర అర్థయుక్తంగా, ఆధ్యాత్మిక జిజ్ఞాసి, రాధాకృష్ణ ఉప్పల సంపాదకునిగా వెలువరించారు. శ్రీ రామాయణాంతర్గతమైన ఈ స్తోత్ర ప్రాశస్త్యం దృష్ట్యా, సర్వ దేవతారాధన అయిన సనాతన ఋషి సంప్రదాయ పవిత్రత కలిగి ఆదిత్య హృదయంగా విరాజిల్లుతోంది. శ్రీ మద్రామాయణంలో యుద్ధకాండలో ఆగస్త్య మహర్షి, శ్రీ రామచంద్రునికి ఉపదేశించిన ఆదిత్య పరమాత్మ స్తోత్ర స్తుతి 125 నామాలను మంత్ర,అర్థ సమన్వితంగా ఈ చిన్న పుస్తకం ఆవిష్కరిస్తోంది. స్తోత్ర పరిచయం, సంపాదకీయం, స్తోత్రం, నామావళి మంత్ర, అర్థాలతో, డా॥ చిఱ్ఱావూరి శివరామకృష్ణ పరిష్కరించిన ఈ కూర్పు, ఆస్తిక లోకానికి ఉప్పల రాధాకృష్ణ ఆధ్యాత్మిక కానుకగా ప్రచురింపచేసారు. జగత్కల్యాణ కారకుడైన సూర్య భగవానునిపైన ఆధారపడి సకల ప్రాణికోటి జీవిస్తోంది. ఇహపరాలకు ప్రత్యక్ష ఆరాధ్యదైవం అయిన ఆదిత్య హృదయ స్తోత్ర అంతరార్థం ఈ పుటలలో అద్భుతంగా అందచేసారు.

ప్రతులకు: రాధాకృష్ణ ఉప్పల
శ్రీహరివాసం 119/1
మోతీనగర్,
హైదరాబాద్–500 114
సెల్: 9885422354

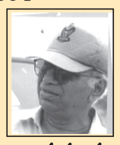

-జయసూర్య
సెల్:9014948336
9394775088

విజ్ఞత (కథ)

స్కూల్‌కి వెళ్ళిన అన్విత అరగంటలోపే అమ్మమ్మ! అమ్మమ్మ! అంటూ రొప్పుతూ వస్తుంది.

వంటింట్లో నుండి పరుగున వచ్చిన సరస్వతమ్మ ఎదురెళ్లి అక్కున చేర్చుకుంది కంటినీరు తుడిచింది లాలనగా తల నిమురుతూ సంబాళించింది చేరుకున్న అన్విత అమ్మమ్మ నీకు ఇది తెలుసా నా స్నేహితురాలు అశ్విని చనిపోయింది .ఎవరో తనని చంపేశారు అంట అంటూ మళ్ళీ వెక్కడం మొదలుపెట్టింది.

ఉలిక్కి పడిన సరస్వతమ్మ అన్వితను మరింత దగ్గరకు పొదువుకుంది. డ్యూటీకి వెళ్ళిన కూతురు తిరిగి వస్తుండడం చూసిన సరస్వతమ్మ ఏమైంది సరోజిని మన పక్క వీధిలోని అశ్విని గురించి ఏదో చెబుతోంది పాప నిజమేనా అంది.

అవునమ్మా అశ్విని పక్కింట్లో ఉన్న చంద్ర అంకులే ఇలా చేశాడని చెప్తున్నారు ఇప్పుడే పోలీసులు అతనిని అరెస్టు చేసి తీసుకెళ్లారు.

అవునా అంటూ నోరెళ్ల పెట్టింది సరస్వతమ్మ. ఎంత అమాయకంగా ఉండేవాడు ఎన్ని నీతి మాటలు చెప్పేవాడు తనా ఇలా చేసింది అన్నది.

అయినా ఈ కాలం ఆడపిల్ల ఎంత తెలివిగా ఉండాలి ఏది మంచో ఏది చెడో తల్లులు చెప్పాలి అయినా ఆ తల్లులకు చెప్పే సమయం ఎక్కడుంది ఉద్యోగం సంపాదన అంటూ పరుగులు పెడుతూ బిడ్డల్ని వారి బాగోగుల్ని పట్టించుకోకుండా మేమే అంతా చేస్తున్నాం అంటుంటారు .చిన్నప్పుడు మా అమ్మ చెప్పే చిలకమ్మ పెంపకం కథలోలా ఉంటది అన్నది బాధగా...

అదేంటమ్మా అలా అంటావు అశ్విని అంటే రాగిణికి పంచప్రాణాలు మాయల పకీరు ప్రాణం చిలకలో ఉన్నట్లు రాగిణి ఆశా శ్వాస తనే ఎన్ని త్యాగాలు చేసింది. ఎంత ఉరుకులు పరుగులతో అందరినీ చూస్తూ ఉద్యోగం చేస్తుంది ఎప్పుడైనా సరదాగా సినిమాకు వెళ్దాం అన్నా ఇంట్లో పిల్ల ఒక్కతే ఉంటదని ఇంటికి పరుగున వెళ్ళేది . ఒక్కగానొక్క బిడ్డ అని కళ్ళలో పెట్టుకుని చూసుకుంది.ఎప్పుడు ఇంట్లోనే ఉంచేది బయట అడుగు పెట్టనిచ్చేదే కాదు మరి మంచి చెడు నేర్పకుండా ఉంటదా.. ఆ నంగనాచి వెధవ నీతి మాటలు చెప్తూ పిల్లను చేరదీస్తుంటే సంతోషించింది. అశ్విని తాతయ్య అనే పిలిస్తే తన మనవరాలు అనిపిస్తుంది అంటూ ప్రేమ చూపితే తన తండ్రిలా భావించి తనకూ సపర్యలు చేసింది గుంటనక్కలా ఇంత పని చేస్తాడని ఎలా ఊహించగలం.

గుడ్ టచ్ బ్యాడ్ టచ్ గురించి కూడా పిల్లలకు పాఠాల్లో చెప్పడం సంతోషంగా ఉందని దానివల్ల పిల్లలకు మంచి చెడు తెలుస్తాయని నిన్న సాయంత్రం వస్తూ మాట్లాడుకున్నాం. ఇంతలో ఇదంతా జరిగింది. వీరి మాటలు వింటున్న అన్విత అమ్మమ్మ చిలకమ్మ పెంపకం అన్నావు అంటే ఏమిటి అమ్మమ్మ అంది అదా ఒక కోనలో చిలకమ్మకు ముగ్గురు పిల్లలు కలిగారు పిల్లలపై అవాజ్యమైన ప్రేమ ఉన్న చిలుక వారికి ఎటువంటి ఆపద రాకూడదని బయటకు వెళ్ళనివ్వకుండా తనే ఆహారం తెచ్చి పెట్టేది పైగా పిల్లలకు

వేటగాడు వస్తున్నాడు వస్తున్నాడు గింజలు ఎరగా వేస్తున్నాడు
మెడలు విరి చేస్తాడు విరి చేస్తాడు

అనే మూడు వాక్యాలు నేర్పించింది ఇంకేం భయం లేదంటూ తన బిడ్డలు జాగ్రత్తగా ఉంటారని స్వేచ్ఛగా ఆహారాన్వేషణకు వెళ్ళింది. వేటగాడు రానే వచ్చాడు వేటగాడు వచ్చాడు వచ్చాడు అని అరిచాయి ప్రమాదం అని గ్రహించిన వేటగాడు చెట్టు చాటుకు వెళ్ళాడు. కాసేపటి తర్వాత ధైర్యం చేసి గింజలు విసిరాడు వేటగాడు గింజలు వేస్తున్నాడు వేస్తున్నాడు అంటూనే గింజలకై కిందకు వాలాయి చిలుకలు వేటగాడు మెడలు విరిచేస్తాడు అంటూనే అతని చేత మెడలు విరిచబడి మరణించాయి అని చెప్పుకొచ్చింది అయ్యో పాపం అంది అన్విత.

నా బిడ్డను అలా ఏం పెంచలేదు అంది సరోజ రోషంగా

అయ్యో !నా బంగారు తల్లి నిన్ను అనలేదే.. ఏదేమైనా ఈ కాలం తల్లులు అతి ప్రేమతో అద్దాలమేడలో ఉంచి పిల్లలను సమాజానికి దూరంగా పెంచుతున్నారు .సమాజంలోని చెడులను చెబుతున్నారు. అన్నీ విషయాలు క్షుణ్ణంగా చెప్తున్నారు. కానీ పిల్లలకు విషయ జ్ఞానం ఉపయోగించే విజ్ఞత నేర్చుకొనివ్వడం లేదు.ఒక ప్రేమ పాశం ఉచ్చులో బలి చేస్తున్నారు గుడ్ టచ్ బ్యాడ్ టచ్ అంటే చెప్పడం కాదు సరోజ అలాంటిది ఎదురైనప్పుడు ఎదుర్కొనే స్థైర్యాన్ని నేర్పును నేర్పాలి అంటున్నాను ఎవరిని గుడ్డిగా నమ్మి అమ్మాయిలు బలి అవ్వకూడదనీ నా ఆలోచన అంది .అమ్మను అబ్బురంగా చూస్తున్న సరోజ చప్పట్ల శబ్దంతో చుట్టూ చూసింది అన్విత. నాన్న రావడంతో నాన్న అంటూ పరుగెట్టి నాన్నను చుట్టుకుంది. అందుకే పెద్దవారి మాట పెరుగన్నం వంటిదని అంటారు అన్నాడు అన్వేష్...

-లతా శ్రీ
9666779103

ఏది నీ శక్తి

ఎందుకు మౌనం ఎందుకు మౌనం
కనులను మూసి కలమును ఆపీ
సాధించే దేమిటి కలికాలం?

మనుషుల విలువ మంటలో కలిసి
మత మౌఢ్యానికి అడ్డులు లేక
విర్రవీగుతూ దౌర్జన్యాలు
కళ్ళ ముందటే జరుగుతు ఉంటే
ఎందుకు మౌనం ఎందుకు మౌనం?

చెవులు పెట్టుకొని చేవ చంపుకొని
బాధ్యత మరిచి భారం తుంచి
రాక్షస కృత్యపు సమాజ చేష్టకు
తలలు వంచుకొని ఆత్మచంపుకొని
బతుకు ఎందుకు చాన్నాళ్లు?

కళ్ళముందటే మారణ హోమం
రాక్షస రాజ్యపు తీరని దాహం
నడిబజారులో నారీ నగ్నం
కుల ద్రోహానికి ప్రేమిక హతం
నిన్నటి గాయం మానదె లేదు
కొత్త గాయమై ఉండుగా దేశం

అరాచకానికి అదుపే లేదు
రకరకాలుగా నాశనవాదం
ఆలోచన వాదికి లౌక్యం శూన్యం
అవకాశవాదికి అందిన పీఠం
చేవ చచ్చిన జనస్వామ్యానికి
నోటు ఓటుతో గుండెకు గాయం

సిద్ధాంతాలా సిగ్గు సిగ్గులే
మాటలన్నీ బొగ్గు రాతలే
స్వేచ్ఛా స్వాతంత్రం వట్టిగ
పలికే నినాదాలు
కోరితె గుచ్చే వాడి ముళ్ళు
గుండెల దూరే తూటాలవుతాయి.

వీపులు పగిలే లాఠీ లౌతాయి
గొంతులు నిలిపే హస్తాలవుతాయి
జైలు గదిలోని చీకట్లవుతాయి
నిర్బంధాల ఆర్డర్లవుతాయి
అక్రమ కేసుల రాతలు అవుతాయి.

స్వేచ్ఛ స్వాతంత్రాలు అధికారాలు
గర్వ బలానికి ఆట వస్తువులు
సామాన్యుని కందని ఆశా ఫలాలు
కళ్ళముందటే అరాచకాలు
కొంపలు కూల్చే దురాగతాలు
పిచ్చి ఎక్కినా మత మౌఢ్యాలు
సమైక్యతకు ఆటంకాలు
ప్రశ్నలు నరికే ఆయుధాలు
దోపిడీలకు నవ మార్గాలు.

రాక్షస రాజ్యం ద్రోహుల బోజ్యం
సగటు మనిషికి బతుకే భారం
మతం పేరుతో కులం పేరుతో
భారతావని సాగు దారిలో
రక్తపు అలుకులు మోసపు పలుకులు
నటనల బతుకులు రాక్షస మనసులు.

అన్యాయం అని చెబితే చాలు
అణచి వేసే చంపే కుట్రలు
ఏమిటిది ప్రశ్నిస్తే చాలు
నిర్బంధించే అధికారాలు.

సగటు మనిషికి నీడనే లేదు
లౌకికానికి అర్థం లేదు
ప్రజాస్వామ్యం ఇది ఎవరికి తోడు
నాయక మదాందులు చెబితే ఆడు.

ఎవరి జీవితం ఎవరికోసమూ
అడ్డు నిలిస్తే అదే ఆఖరు
న్యాయదేవతా కళ్ళ ముందరే
న్యాయం రోజు అమ్ముడు పోతే
గర్వభలంతో అన్నితానై
ఇష్ట రాజ్యం సాగుతు ఉంటే
ఎవరికి ఎవరు ఎవరికి తోడు?

మనిషి బాధలు మనుగడ ఆశలు
చేవచంపుకొని నిలిచే తీరు
ఎన్నాళ్ళని ప్రశ్నించదు మనసు?

మనసుకు ప్రశ్న ప్రశ్నకు మనసు
కొత్తది కాదు తర్కం కోసం ప్రాణం కాదు
ప్రాణం తర్కపు మూలం కాదు.

నీ బతుకేమిటొ నీకే తెలుసు
పక్కవాడిదే పొరపాటు
పోరాటం ఇది బతుకుకు మూలం
మనిషిని మనిషిగ నిలిపే ధైర్యం
శక్తి చాలదా సమీకరించు
యుక్తి చాలదా చరిత్రనడుగు
ఉదయించేటి సూర్యుడు తోడు
వీరుడి గీతం ఆపకపాడు.

ఉద్యమ చేతన వెలుగుల కిరణం
ఏ వైపో ఆ వైపుగ సాగు
రేపటి కాలం ఎంచెను నిన్ను
సమరాంగనమున పిలిచెను నిన్ను
అంధకారమును చీల్చే ఖడ్గం
వెలుగుల కిరణం నీవేలే.

నీ ప్రతి ఆశ న్యాయపు శ్వాస
కలముకు చేవా లక్ష్యపు నావ
శక్తికి రూపం వెలిగే దీపం
నీవే నీవే నీవేలే.

ఎన్నెన్నో పోరాట చరితలు
ఎన్నెన్నో మన వీరుల కథలు
ఆకాశమైన ఎత్తిన పిడికిలి
మనసు మనసున గెలుపు అలికిడి
మార్పు పథమ్మున నడిచిన నడకా
చిమ్మ చీకటిలో వీరుని కేక
వీరుడి కోసం వేకువ రాక.

బలవంతుడివా బలహీనుడివా
మాటల మాటున బతుకీడ్చెదవా
వివేకుడివా విధి లేనోడివా
ఆశలు చచ్చిన పీనుగువా
ఏది నీ శక్తి ఏది నీయుక్తి?

మనసులో ఉన్న మర్మమేమిటి
కాలం నేర్పిన నీతి ఏమిటి ?
ఎదురుగ నిలిచే ధైర్యం లేదా
అడుగులు వేసే శక్తే లేదా
నిజాయితి నీలో నిండుగ ఉంటే
నింగి కూడా వంగి ఉండదా?
ఏది నీ శక్తి ఏది నీ యుక్తి
ఏది నీ శక్తి ఏది నీ యుక్తి ?

– సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

గుప్పెడు అక్షరాలు

తలకిందుల తపస్సు
ఒంటి కాలిపై నిలబడడం
చెరువులో మునిగి చేతులెత్తడం
వగైరా కష్టాలేం లేవు
పుట్టినరోజు నుంచి
అందరూ పంచిన
అక్షర విత్తనాలను
గుండెల్లో దాచుకుంటున్నా
నెత్తిల పెట్టుకొని ఊరేగుతున్నా.

గుప్పెడు అక్షరాల విత్తనాలు
సొంతమయ్యాయి
దాచుకుంటే
మరుపు పురుగు పడతాయి
పుచ్చులైపోతాయి.

అదును చూసి
గుప్పెడు అక్షరాలు
పిల్ల పక్షులకు చల్లా
ఆశ్చర్యం అది బడయింది.

అక్షర విత్తనాలు
అవనిపై ఎక్కడ చల్లినా
మొలకెత్తి
ఆకాశ కిరణాలకు
తడుస్తున్నాయి
దండిగా విస్తరిస్తున్నాయి.
ఎందరో దొంగిలించారు
గుప్పెడు అక్షరాలను
చేతులు ఖాళీగా లేవు
మళ్లీ అక్షర సంపదతో నిండుగా.
గుప్పెడు అక్షరాలంటే
అంతులేని నిధి
తరగని సంపద
అల్లావుద్దీన్ అద్భుతదీపం
అక్షయపాత్ర
కామధేనువు.
అక్షర సేద్యం
మరిచిన వాడు
ఎడారి కంటే హీనం.
అక్షర దాహం తీరనిది
ఎన్ని భాషల
వేలు పట్టుకొని నడిచినా
మిగిలేది గుప్పెడు అక్షరాలే.
అక్షరం
ప్రజాక్షేమం కోరనపుడు
పీతిరి తొక్కి
కాళ్లు కడుక్కోనట్లే

–కొమురవెల్లి అంజయ్య
9848005676

ఎదురు చూపు

జీవిత ప్రయాణమే ఓ మజిలీ
తల్లి కడుపున
ఓ తొమ్మిది నెలల మజిలీ
చిరునవ్వులతో....
అందరి ప్రేమలతో సాగే బాల్యం .....
మలి మజిలీ
పుస్తకాలతో కుస్తీ పడుతూ.....
పాటలతో
పాఠాలు నేర్చుకుంటూ సాగే
విద్యార్థి దశ......మరో మజిలీ
ఉద్యోగం కోసం....
పరుగులు పెట్టి....
అలసిపోక, సొలసి పోక
లంచాలు, రికమెండేషన్ల ప్రవాహానికి
ఎదురీదుతూ....
విజయం సాధించే దాకా
చేసే పోరాటం ఒక మజిలీ
నేను... నా... అనే అహంతో.....
ఎవరినీ లెక్క చేయని
ఉడుకు రక్తపు వయసు ....
ఒక మజిలీ
సంసార సాగరంలో మునిగి తేలుతూ...
పిల్లలు, పంపకాలు, చదువులనే
అటు పోట్లను అధిగమిస్తూ....
సాగించే సంసార జీవితం.......
మరో మజిలీ
అన్నీ అయినాక....
వెండి తీగలు నెత్తి మీదకొచ్చి.....
మసక తెరలు కళ్ళకడ్డంపడి....
అడుగులు భారమై...
తడబడిన నాడు...
పిండిన వస్త్రంలా
శరీరం మారిన నాడు....
నేను... నా... అనే అహం తగ్గి....
మూడో కాలు చేరిన నాడు....
అప్పుడు.... అప్పుడు...
గతమంతా బుర్రను
కందిరీగలా తొలుస్తుంటే......
అప్పుడర్థమవుతుంది
జీవిత ప్రయాణంలో
చివరి మజిలీకి చేరుతున్నానని...
అప్పుడు మొదలవుతుంది
ఒక చల్లని మాట కోసం...
ఒక మంచి ఆసరా కోసం.....
ఎదురు చూపు

–జి. మధు మురళి
భీమారం
హన్మకొండ

అవహేళన (కథ)

మా తరగతిలో అఖిల్ అనే అబ్బాయి ఉండేవాడు. ఆ అబ్బాయంటే చాలా ఇష్టం నాకు. చాలా మంచివాడు. నిదానంగా ఉంటాడు. మా క్లాసులోని మిగతా స్నేహితుల్లా ఈర్ష్య పడకుండా ఉంటాడు. నాకు ఫస్ట్ర్యాంకు వస్తే ఆనందంగా చప్పట్లు కొడతాడు. తాను బాగా చదవలేడు. ఎప్పుడు 70 శాతం దాటవు మార్కులు. అయిన నాకిష్టమే. టీచర్ల దగ్గర పక్క పిల్లల మీద పితురీలు చెప్పాడు. తన లోకంలో తనుంటాడు.

పెన్సిళ్లు, రబ్బర్లు, షార్పెనర్లు బయటకు తీసి వాడుకున్న వెంటనే బ్యాగులో పెట్టుకోడు. పక్క పిల్లలు పుస్తకాలు అడిగితే వెంటనే ఇచ్చేస్తాడు. మరలా తెచ్చిచ్చారా లేదా అని గుర్తు పెట్టుకొని అడగడు. ఇంటికి వెళ్లేటపుడు అన్నీ పుస్తకాలు, పెన్సిళ్లు బ్యాగులో పెట్టుకోవడం మర్చిపోతుంటాడు.

అందుకని టీచర్లు అందరూ వీడిని అమాయకూడని అంటుంటారు. దీన్ని అలుసుగా తీసుకొని మా ఫ్రెండ్స్ వాడి పుస్తకాలు పెన్సిళ్లు కొట్టేస్తూ ఉంటారు. అయినా వాడికది అర్థం కాదు. నేనున్తే మాత్రం వాడి పుస్తకాలు, పెన్సిళ్లు బ్యాగులో సర్దేసి పెడతాను. ఇంకా ఎవరూ దొంగిలించకుండా కూడా చూస్తుంటాను. ఎందుకంటే మంచి స్నేహితులకు సహాయం చేయాలని మా అమ్మ ఎప్పుడు చెప్తుంటుంది.

నాకు జ్వరం వచ్చి నిన్న స్కూలుకు రాలేదు. ఈరోజు వచ్చాను. ఈరోజు లంచ్ అవర్లో అఖిల్ వాళ్ల అమ్మ వచ్చింది. నిన్న అఖిల్ పాఠ్య పుస్తకాలు పోయాయట అడగటానికి వచ్చింది.

'మా అఖిల్ పుస్తకాలు స్కూల్లోనే ఉండిపోయాయండి కొంచెం చూసి ఇవ్వండి' అని ఆమె మాస్టారును అడిగింది. మా మాస్టారుకు బాగా చదవని వాళ్ళంటే ఇష్టం ఉండదు. ఆయనకసలే ర్యాంకుల పిచ్చి, ర్యాంకులు వచ్చిన వాళ్లనే తెలివిగల వాళ్లంటూ పొగుడుతాడు.

'ఇంకా ఎక్కడుంటాయమ్మా! బ్యాగులో పెట్టుకోమని ఎన్నిసార్లు చెప్పినా వినిపించుకోడు. అసలే మందమతి. మేం కాబట్టి స్కూల్లో చేర్చుకున్నాం గాని వేరే స్కూల్లో అయితే చేర్చుకునే వాళ్లే కాదు" అని కాస్త అసహనంగా అన్నాడు.

ఆ మాటలకు అఖిల్ వాళ్ళమ్మకు కళ్ల వెంట నీళ్ళు వచ్చాయి. వెంటనే తెరుకుని " మా అబ్బాయి తెలివి తక్కువ వాడయి పుస్తకాలు పారేసుకుంటే మాకు నష్టం కానీ మీకేం కష్టం. మా అబ్బాయి పుస్తకాలు ఇప్పించండి సార్" అన్నది.

'మీరు భలే వారమ్మా! ఎవరైనా పుస్తకాలు మరిచిపోతే ఇంకా అక్కడే ఉంటాయా? ఎవరో తీసుకెళ్లి ఉంటారు. వాళ్లేమైన మీ అబ్బాయి లాగా మందమతులా?' కాస్త అవహేళనగా అన్నాడు మాస్టారు.

అప్పుడు అఖిల్ వాళ్లమ్మ ఇలా 'చూడండి మాస్టారూ! విద్యార్థులకు మంచి చెడులు నేర్పించాల్సిన మీరే ఇలా మాట్లాడుతున్నారు. మా అబ్బాయిని మందమతని, తెలివి తక్కువవాడని, తన వస్తువులు తాను తీసుకెళ్లటం మరిచిపోతాడని ఎగతాళి చేస్తున్నారు. ఇలాంటి తెలివి తక్కువ వాళ్లు తమ వస్తువులను పోగొట్టుకుంటారు తప్ప, మీరు పొగుడుతున్న తెలివికల వాళ్లలాగా ఇతరుల వస్తువులను తీసుకెళ్లరు. మా అబ్బాయిలాంటి వారి వల్ల సమాజానికి ఏమి నష్టం కలగదు. కానీ పక్క పిల్లల వస్తువులను తీసుకెళ్లాలనే ఆలోచన ఉన్న పిల్లల వల్ల సమాజానికి చాలా నష్టం. రేపు వాళ్ళు దొంగలుగానో, లంచగొండులుగానో, అవినీతిపరులుగానో తయారవుతారు. మా అబ్బాయిని ఎగతాళి చేయడం మాని మిగతా పిల్లల్ని మంచి దారిలో పెట్టె ప్రయత్నం చేయండి. మాస్టారంటే పిల్లలకు మార్గ నిర్దేశకుడిగా ఉండాలి గాని పిల్లల్లోని అవకారాలను ఎత్తి పొడవడం కాదు. మీలాంటి మాస్టార్లున్న ఈ స్కూలులో మా అబ్బాయిని నేను చదివించను' అంటూ ఆమె అఖిల్ ను తీసుకొని వెళ్లిపోయింది.

–డా॥కందేపి రాణీప్రసాద్
98661 60378

స్త్రీ జీవితం సుడిగుండాలమయం

(శీలా సుభద్రాదేవి మూడు కథలు)

ఈ లోకమిట్లా ఎందుకున్నది అన్న ఆలోచన వచ్చినప్పుడల్లా విచారంతో మనసు నిండిపోతుంది. అప్పుడు విచారణ మొదలవుతుంది. అందులోనూ మానవజాతి మనుగడకు ప్రాణం పోసే స్త్రీల జీవితాలను అనుక్షణం అన్ని దిక్కుల నుండీ కమ్ముకునే నిషిద్ధ మేఘాలు విషాదాల్నీ భయాల్నీ కలిగిస్తుంటాయి.

మబ్బులు కమ్ముకున్న వాతావరణంలో మానవాళి ఎక్కువసేపు ఉండలేక మబ్బులు విడిపోవాలని ఆరాటపడుతుంటుంది. నిత్యం ఈ లోకం స్త్రీ జీవితంలో మబ్బుల్లా కమ్ముకొని చీకటి ప్రపంచంలో బ్రతకమని ఆలోచనలూ, ఆచారాలూ, సంప్రదాయాలూ, తంతుల ద్వారా సాంఘిక నియమాలను శాసనాలుగా అమలుపరుస్తూ స్త్రీలను అధోగతిలోనే అణిచిపెడుతుంది.

వైవాహిక జీవితం స్త్రీల పాలిట ఒక రకమైన బంధీఖానా అయితే ఒంటరి స్త్రీల జీవితాలకు ఆ చెరలు అదనంగా ఎన్నో ఉంటాయి.

ప్రపంచంలో మిలీనియపు మైలురాళ్లు దాటుతూ అభివృద్ధుల రికార్డులు నెలకొల్పుతున్నారు. కొత్త సంవత్సరాల వేడుకలు అతిభీకర రూపాల్లో చేసుకుంటూ ముఖ్యమైన మానవ వనరులైన మహిళల స్థితిగతులలో మార్పుల గురించి పట్టించుకోవు ఏ రాజ్యాలూ – ప్రభుత్వాలూ.. సంక్షేమం గురించి సవాలక్ష ఉపన్యాసాలు, ఉవాచలు గుప్పించే నేర్పరులు.. బలహీనుల బతుకులపై ఆధిపత్యం వహించే తీర్పరులుగా సమాజంలో అసమానతలకు ఆజ్యం పోస్తుంటారు!

ఈ వ్యవస్థలో ఒంటరి స్త్రీల వెతలు అంతులేనివి. హృదయం లేనివారికి అవి అంతుపట్టనివి అసలే పట్టింపుకురానివి. అందునా ఏ వయసులో భర్త చనిపోయినా ఒక స్త్రీ మరింత హీనత్వాన్నీ, దీనత్వాన్నీ అనుభవించాల్సి వస్తుంది. వారి చుట్టూ 'గోడలు' మరింత పటిష్టంగా కడ్తుంది లోకం. లోకులు పలుకాకుల్లా మారిపోతారు. అధికారికంగా హక్కులను హరిస్తూ క్రూర శాసనాలు జారీ చేసేందుకు అందరూ కర్రసాము చేస్తూ బెదిరిస్తుంటారు.

××

శీలా సుభద్రాదేవి రాసిన "గోడలు" కథలో కల్చర్‌లేని మనుషులందరూ సహజమైన సమస్యను జటిలమైనదిగా చేస్తూ తడీ మడీ ఆచార వ్యవహార పూజా భక్తుల చిక్కుముళ్ళులో ఇరికించి ఎలా ప్రవర్తిస్తారో చెప్తారు. ఆధునిక గృహ సముదాయాలైన అపార్ట్‌మెంట్లలో ఒక పెద్దాయన చనిపోతే విదేశాల్లో ఉన్న కొడుకులు రావడానికి రెండు రోజులు పడ్తుందని అప్పటిదాకా శవాన్ని అపార్ట్‌మెంట్‌లోకి తీసుకు రావద్దని అందరూ రకరకాల అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తుంటారు.

ఇదంతా ఎంత అర్థంలేని పనో అని సుభాషిణి అనే మరో స్త్రీ బాధపడ్తుంటుంది. మూడోరోజు శవదహనకాండ ముగుస్తుంది. సుభాషిణి పెద్దాయన భార్యను పలకరించడానికి పోయి నిండుగా ఉన్న ఆమె ముఖాన్ని చూసి రేపు పదకొండో రోజున జరగబోయే తంతు వల్ల ఆమె ఎంత వికృతంగా మార్చబడుందో ఊహించుకొని ఆవేదన చెందుతుంది. బాధితురాలు పదకొండో రోజు కర్మకాండకు రమ్మని సుభాషిణితో చెప్తుంది. ఆ రోజు నాకూ ఆయనకూ వేరే పని వెళ్ళాల్సి ఉంది మరోసారి మీ దగ్గరికి వస్తాను అని దాటవేస్తుంది సుభాషిణి.

ఆమె ఇంటికి పోయి కోడలుతో కూడా పదకొండోరోజు తంతు చేస్తారట అది చాలా బాధకరం, అవమానకరం నేను వెళ్ళను నీవు కూడా వెళ్ళకు అని చెప్తుంది. సుభాషిణి తానొక్కతిగా ఆ నీచమైన తంతును ఆపే శక్తి కలిగిలేకపోవడం తాను మాత్రం నిరసనగా దాన్ని చూడకుండా ఉండే విధంగా చూసుకోవడం జరుగుతుంది. వ్యవస్థ కట్టిన గోడలు కూల్చడం అంత కష్టమా ! ? పదిమందినీ కూడగట్టు కోవడం చేతగాక నిస్సహాయ స్థితిలో చాలా మంది బాధపడుతుంటారు. కానీ చొరవ తీసుకొని అమానవీయమైన తంతుల్ని ఆపే ప్రయత్నం చేయరు.

ఈ అసమ అనాగరికమైన అమానవీయ సమాజంలో గుండె గాయాలు కాని వాళ్ళెవరు ? మనసున్న మనుషులకు 'గుండెల్లో గాయాలు' నిత్యకృత్యం. పార్వతి పిల్లలిద్దరూ చిన్నపిల్లలుగా ఉన్నప్పుడే భర్త ఆక్సిడెంట్‌లో చనిపోయాడు. ఆమెను సంఘం రాతి శిల్పంగా చెక్కాలని పనిముట్లతో ప్రణాళికాబద్ధంగా మీది మీదికి వస్తూంటుంది. సామాజిక న్యాయాన్ని నిర్దాక్షిణ్యంగా తుంగలో తొక్కేస్తుంది. ఆమె చుట్టూ సమాజం నిఘా పెరిగిపోతుంది. ఎన్నో వెతల్ని దాటుకుంటూ ఆమొక వృద్ధాశ్రమం పెట్టి నడుపుతుంటుంది. అక్కడ చేర్చబడే వాళ్ళలో ఒంటరి స్త్రీలు ఎక్కువగా ఉంటారు. ఆఫీస్ అసిస్టెంట్‌గా పనిచేస్తున్న ఎస్తేరు రాణిదీ అదే కథ. ఆమె రెండు వివాహాల్లోనూ మోసపోతుంది. ఆ పీడనలను తప్పించుకొని ఆత్మహత్య చేసుకోబోయి తప్పించబడి పార్వతి ఆశ్రమానికి చేరుతుంది.

పార్వతి మామగారు తాను ఒంటరితనం భరించలేక మళ్ళీ పెళ్ళికి సంబంధం కుదుర్చుకున్నానని ఉత్తరం రాస్తాడు. పార్వతికి రెండో పెళ్ళి చేయాలన్న మాట వచ్చినప్పుడు దాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ నానా యాగీ చేసిన మామగారు కాటికి కాల్లుచాపుకున్న వయసులో తాను ఒంటరితనాన్ని భరించలేక పెళ్ళి చేసుకుంటున్నానని కారణం చెప్తాడు. ఎంత టక్కరితనం? ఎంత మోసపు బుద్ధి ? ఏ వయసులో ఏ సందర్భంలోనైనా పురుషుడికి ఉన్న హక్కులు స్త్రీకి మాత్రం నిషిద్ధం. 'గుండెల్లో గాయాలు' కథలో రచయిత్రి సుభద్రాదేవి ప్రస్తావించిన అక్షర సత్యాలు, అక్షరగాయాలు ఈ వాస్తవాలు.

××

సమాజంలో ఎవరూ అభాగ్యులు కారు, సమజమే పౌరుల్నీ, మనుషుల్నీ అభాగ్యులుగా, భాగ్యులుగా మార్చి వేసి విభజిస్తుంది. ఆలోచిస్తే అనాదిగా బుద్ధి వికసిస్తున్న కొద్దీ సంఘ జీవనంలో సమిష్టి భావనల్లో మనుషులు ఒకరికొకరు మేమున్నామంటూ నిలబడకపోయి ఉంటే ఈ సమాజం ఇంకెంత దిగజారిపోయి కంగాలంగా ఉండేదో అనిపిస్తుంది.

భర్త చనిపోయి బతుకు గాయమైన కరుణ ఇద్దరు చిన్న పిల్లలతో ఒంటరిగా జీవితాన్ని ఎదురీదడానికి భయపడుతుంటుంది. రాధ స్నేహితురాలు కరుణకు అండగా ఉంటుంది. రాధ కరుణ నిర్జీవత్వంలోకి జీవాన్ని నింపేందుకు ప్రయత్నిస్తుంటుంది.

కరుణ బాబుకు జ్వరం వచ్చి హాస్పిటల్‌లో చేర్పాల్సివస్తుంది. రాధ ఆ నాలుగు రోజులూ లీవ్‌పెట్టి కరుణతో ఉండి అన్నీ చూసుకుంటుంది. పక్క బెడ్‌లో ఉన్న ఒక పేషెంట్ భార్య కరుణ గురించి అన్ని ఆరాలూ తీసి ఆమెను భర్తపోయిన స్త్రీగా చులకన చేస్తూ సూటిపోటి మాటలతో బాధిస్తుంటుంది. అటు జబ్బుపడి ఉన్న భర్తనూ మాటలతో ఏదో విధంగా బాధిస్తుంటుంది. కరుణ ఆ నాలుగు రోజులూ రెండు రకాలుగా క్షోభను అనుభవిస్తుంది. ఆ స్త్రీకి నరనరానా స్లో పాయిజన్లా చిన్నప్పటి నుండీ సౌభాగ్యవ్రతాలు శరీరమంతటా ప్రవహించి జీర్ణించుకుపోయాయేమో, ఆమెకు ఆమె భర్తకన్నా ముఖ్యం ఆమె సౌభాగ్యత్వంమేమో అని అనుకుంటూ ఆమెకు సైకిక్ ప్రాబ్లం ఉందేమో అని కూడా సందేహిస్తుంది కరుణ.

ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనిపిస్తుంది అన్న కరుణ బేలతనానికి రాధ ఒంటరి జీవితంలోని ఒడిదుడుకులకు నీవింతగా తల్లడిల్లుతూ నీ జీవితాశను చిదిమివేయాలనుకుంటే రేపు నీవు పోతే నీ ఇద్దరు చిన్న పిల్లలు ఎలా బతుకుతారు. తల్లీ తండ్రీలేని అనాథలుగా ముందున్న లోకాన్ని ఎలా ఎదుర్కొంటారు. ఇప్పుడు తల్లిగా తండ్రిగా కలిసిపోయిన నీవున్నావు వాళ్ళకు. రేపు ఎవరూ లేనివాళ్ళుగా చేస్తావా అని అడుగుతుంది. కరుణ అవును నా పిల్లలకు "నేనున్నాను కనుకే" ... అంటూ పిల్లలిద్దర్నీ అక్కున చేర్చుకుంటుంది.

××

సమాజం వితంతు స్త్రీల ముఖాన 'నో ఎంట్రీ బోర్డు' అడ్డుగా పెట్టేస్తుంది. నిషేధ సూత్రాలనూ శాసనాలనూ లిఖించిన ఆ బోర్డు ఆమెకు వ్యక్తిగా స్వేచ్ఛా జీవిత అర్థతలను కుదించి సమాజంలోకి దారులను మూసివేస్తుంది.

ఇది ఊహాగానం కాదు, ఊహా చిత్రరచనా కాదు. క్రూరమైన నిజం. మహిళల మానవ హక్కుల దహనకాండ ఉత్సవానికి లోకం ఎల్లవేళలా మంటలు పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉంటుంది.

శీలా సుభద్రాదేవి ఈ మూడు కథల్లో ఒంటరి స్త్రీ జీవన సంక్షోభాలను చిత్రించారు. సమాజానికి కళ్ళూ, చెవులూ, నోరే కాదు బుద్ధి ఉండాలన్న సందేశం సూక్ష్మంగా ఈ కథల్లో కనిపిస్తుంది. హృదయంలేని మనుషుల వ్యవస్థ ఉత్త కాగితపు బొమ్మలాంటి నిర్జీవమైన రాతిశిలలాంటిది. స్త్రీల జీవితాల్లో గుండె గాయాల మంటలార్పడానికి కదలని సమాజాన్ని సవాల్ చేస్తూ.. అర్థంలేని అనాచారాల ఇనుపగోడల్ని కూల్చివేస్తూ మారాలి ఈ సంఘజీవులు, మార్చాలి కుళ్ళు నియమాచారాలను, ఈ యథాతథ సమాజం ఒక సమాజమేనా ! ? ఆలోచించండి అన్న సందేశం ఈ కథల్లో అక్షరక్షరమై ప్రశ్నిస్తుంటుంది.

– అనిశెట్టి రజిత
9849482462

నిదర్శనం..!!

లోకం అంతా
ఒకేలా వినిపించే ఆకలికేకలు..

శ్రమకి తగ్గ ఫలితం దక్కని
శ్రామికుల స్వేదాలు..

అనుబంధాలకు
రూపాయలతో బంధనాలు..

సొంత ఆనందాల కోసం
స్వార్థం నిండిన చిత్తాలు..

జ్ఞానం నేర్పని చదువులు
బతుకుతెరువుగా బోధనలు..

అర్థం కాని రోగాలకు
వ్యర్థ వైద్యాల ఖర్చులు..

మార్చేసిన సాక్ష్యాలతో
ఖననమయ్యే నిజాలు..

నమ్ముతున్న దేవుళ్ళు
వ్యాపారాలకు పెట్టుబళ్ళు..

కాలం ఇలా మారిపోతే..
ఇంకా నిదర్శనమెందుకు.. ?!

కళ్లముందు కనిపిస్తోంది
కలికాలం !!

–పేరిశెట్టి బాబు
9247170800

కన్నీళ్లను ఖననం చెయ్యి

తల్లికడుపులోనుండి మొదలయిందే
తండ్లాటల ఒంటరి పోరాటం ...
ఆటవికతలనుండి అవలంబించిందే
అలుపెరుగక నిలదొక్కుకున్నదే ..
అడుగడుగున సుపరిచితమే...
అంతగా నూతనత్వమేమి లేదు ...

నిలిచిన నీరు కుళ్లిపోయి
పారే నీరు పవిత్రమైనట్టు...
నిలబడి నీరసించి కన్నీరు
పెట్టుకుంటే ప్రయోజనం శూన్యం ...

రాతిపనిముట్లుగ రాటుదేలినా ...
శిలలెన్నో శిల్పంగా మారినా ...
సంకల్పం తలకెత్తుకుంటే
పట్టుదల దీక్షలే పెట్టుబడిగా ....

గమ్యమెరిగి చరించుమా
గగనమైనా భీతిల్లకుమా
గమనం నీవెన్నుకొనుమా

విజయం నీ చెంత నిలుచునూ ...

ఎవరో వస్తారని...ఎదురు చూడకు
జగతి నిన్ను మెచ్చు విధముగ
భవిత నీకు నీవుగా నిర్మించుమా
ఉదాహరించే విధముగానూ
చరితనంతా తిరగరాయుము ..

నీకు నువ్వే ఎపుడు గొప్ప
తగవు న్యూనతమ్ములు
తుడిచి కన్నీళ్లు ఖననం చేసి
తలువుము నీ సామర్థ్యమ్ములు
తోడు నిలుచును తథాస్తులు
కూడ వచ్చును మకుటమై గుర్తింపులు
చేరవచ్చును కీర్తి శిఖరమై ...

–నగునూరి రాజన్న
8332963129

కాలాన్ని జయించడమే !

ఓ యుద్ధమే చేయాలి
ఆలోచననూ,ఆవేశాన్ని ఒక్కగాటుకు కట్టి
కవిత్వాన్ని వెలికితీయాలంటే
నిజంగా ఓ యుద్ధమే చేయాలి

ఈ యుద్ధంలో
కత్తులూ , బళ్ళాలూ కానరావు
రక్తం యేరులైపారదు
శత్రువులెవరూ కంటికి కనిపించరు
సువిశాల అంతరంగపు యవనికపై
సమస్యలశత్రువులనోడించడానికి
ఆలోచనల సానరాళ్ళపై
పెన్నును సానబెట్టి చేసే యుద్ధమే ఇది.

ఈ యుద్ధంలో
సమస్యల మారణాలెన్నో
కొత్త సమస్యల జననాలూ అన్నే..
ఇది ఎడతెరిపిలేని యుద్ధం
ఆయుధాలను సానబెట్టడంమరచావా?
అంతే సంగతి.

ఏదేమైనాయుద్ధంజరిగినప్పుడే
మనమెందుకుపుట్టామో తెలుస్తుంది
యుద్ధం జరిగినప్పుడే
మన ఆయుధబలమేంటో తెలుస్తుంది
యుద్ధంచేయడమంటే
కాలాన్ని వృధాచేయడంకాదు
కవితాస్త్రాలతో కాలాన్ని జయించడం

–ఎన్.నరేశ్ చారి
9701334516

పచ్చి నిజం

రెక్కలు మొలుస్తాయట ఆశలకు.....
పగ్గాలు వేయాలి మరి, పట్టి లాగాలంటే..
పరుగులు తీయకూడదు,
సన్నటి వెలుగు కనబడిందని....
చీల్చుకొని వెళ్లాలి చిమ్మచీకట్లను..
సాహస కృత్యమై సాగాలి అగాధాల వెంట..
అందుకోవాలి అవకాశాల ఆసరాలను..
నింపుతూ పోవాలి కాల పరీక్షల కాగితాలను..
ఎవరూ ఒప్పుకోరు కానీ,.....
ఆకాశానికి అమాంతంగా ఎగరలేకపోవడం
పచ్చి నిజమంత నిజం.....
అసలు విజయం,
అడుగులో అడుగు కదిపినప్పుడే....
మెట్టు మెట్టుకీ ఆశ, నిరాశల ఊగులాట...
తాకట్టు పెట్టాల్సి ఉంటుంది
అభిమానాన్ని కూడా అప్పుడప్పుడూ.....
మామూలే తలవంపులు, విదిలింపులూను..
ప్రశంసల ప్రవాహాలు ఒకపక్క
విమర్శల విలాపాలు మరోపక్క,
అందరికీ నచ్చక పోవడం సహజం
కొందరే ఒప్పుకోవడం ఇంకా సహజం
చూసే మనసును బట్టే భావన కూడా..
అందుకే......
తావు ఉండకూడదు, పట్టింపులకు, పట్టుదలకు
వేస్తున్న అడుగుల ఆలోచనలను
ఎంచుకున్న మార్గమే నిర్దేశిస్తుంది...
విజయమే గమ్యమవుతుంది
ఆశయం మంచిదైతే ....
అనుకున్నవన్నీ చెంతకు చేరుతాయి
వ్యక్తిత్వాన్ని కోల్పోనంతవరకే......!!!!!!

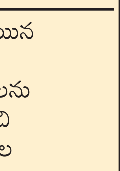

– అరుణ ధూళిపాళ
8712342323

ఆఖరి ఊపిరి అక్కడే ఆగిపోవాలి

ఎందుకో ఆ నేల మీద
పాదం మోపగానే
ప్రాణం రెక్కలు తొడుక్కుంటది
ఎందుకో ఆ మట్టిని తాకగానే
అమ్మ ఒడిలో ఒడుపుగా ఒదిగి నట్టుంటది
ఎందుకో ఆ గాలిని పీల్చగానే
మనసంతా చైతన్య కిరణమై ఉరకలేస్తది
అదే "మానుకోట" మా మమతల మూట

సాయుధ పోరాటంలో ఎర్ర మల్లె పూసి
రజాకార్లపై నిప్పుకణమై ఎగిసిపడిన గడ్డ
దాశరధి అక్షరాలే సమర ఆయుధాలై
ప్రత్యేక కాంక్షను నలుదిశల కోడై కూసిన అడ్డ

ఇక్కడి గడ్డిపరకలు సైతం మీసం మెలేసి
అన్యాయపు సంకెళ్ళపై
బరాబర్ బరిగీసి కొట్లాడుతయ్.

ఇక్కడి కంకర రాళ్లకు సైతం పౌరుషం పొంగి
పొర్లి చీడ పురుగులపై ఫిరంగులై పేలుతయ్
తల్లి పాలు తాగి తల్లి రొమ్మును గుద్దేటోళ్ళపై
పడగ పాములై పసిగట్టి బుసకొడతయ్
అస్థిత్వాన్ని దెబ్బతీసే పరాయి జలగలపై
రాళ్ళ వర్షం కురిపించి

చరిత్ర పుటల్లో కుదురుగా చేరిపోతయ్

కడుపులో కల్మషం లేని మట్టి మనుషులు
తిరిగే మమతల కోవెల ఆ నేల
భిన్న మతాలు ఒకే దారంలో ఒదిగిపోయిన
కుసుమాల హారం ఆ నేల
మున్నేరు వాగు మానుకోట తల్లి పాదాలను
తాకి పరవళ్ళు తొక్కి పచ్చదనాన్ని పరిచి
పసిడి పంటలకు పురుడుపోస్తున్న ఆ నేల
చెమట చుక్కలను చిందించి
ఆరబెట్టిన పేగులకు పట్టెడన్నం అందించే అక్షయపాత్ర
ఆఖరి ఊపిరి అక్కడే ఆగిపోవాలని
అక్కడి కాడులో కట్టె మండి పోవాలని
అక్కడి మట్టిలో బూడిదై కలిసిపోవాలని
అక్కడి తరువులకు ఎరువై కుసుమాల
వనంగా మారిపోవాలని నా ఆకాంక్ష.

– తాటిపాముల రమేశ్
7981566031

నేటి భారతం...

ఈ నవ భారతంలో
సహస్రాధి దుర్యోధనులు
శతాధిక శకునులు
ఎత్తులు వేస్తున్నారు
కత్తులు దూస్తున్నారు
మెత్తని ధర్మ మూర్తులను
చిత్తుగా జయించే సి
చిప్ప చేతికి ఇస్తున్నారు
శివారుల దాటిస్తున్నారు.

ఈ నవ భారతం లో
కోటి దుశ్శాసనుల సమూహం
'నీతి 'నాతి వలువలను
నడిబజారులో వొలుస్తున్నారు
నవ్వులపాలు చేస్తున్నారు,

ఈ నవ భారతం లో
అనంతకోటి అభినవ
కర్ణులు
పదవులనాశిస్తూ
పెదవులకు తేనె రాస్తు
వంత పాట పాడుతున్నారు
వజీరుల వేడుతున్నారు

న్యాయాన్ని సమాధి చేసి
కాయాన్ని పెంచుతున్నారు.

ఈ దుర్యోధనుల దుమ్ము
దులపడానికి
ఈ దుశ్శాసనుల
నలపడానికి
ఈకర్ణుల దుంపలు
దెంపడానికి
ఈ తరంలో శౌర్యం
నింపడానికి
యువ భీములు
నవ నరులు
ముందుకొచ్చిన నాడు
నవ భారత చరిత్ర
చరిత్రలో నిలుస్తుంది
పసిడి పుటలలో నుండి
పది కాలాలు మెరుస్తుంది.

– రస స్రవంతి –9290215858
–కావ్యసుధ – 9247313488

నవ్వీన నాపచేనే పండింది (కథ)

అబ్బో నేనింతటోణ్ణి ఎక్కడా చూడలేదమ్మ అంటూ మూతి మూడొం కరలు తిప్పింది రాధ.

ఏంటే ? ఏమైందిప్పుడు ? అంది వేద.

ఏంలేదే. వీడే పెద్ద గొప్పోడైనట్టు,వీడికే అన్నీ తెలుసన్నట్టు పెద్ద పోజు. చూడవే కాస్త ఈ సెల్ఫోన్లో మాట్లాడాలంటే ఏదో వాట్సాప్ ఉందట. ఎట్లా చేయాలో తెలీదు. ఇప్పుడిప్పుడే చూస్తున్న. సెల్ఫోన్ పట్టుకోవడం కొత్త కదా. నేర్పమంటే చూడు వాడి పోజ్ అన్నది రాధ.

అవును మరి ఈకాలం పిల్లలే అంత వాళ్లకు అన్ని వెన్నతో పెట్టిన విద్య.పుట్టుకతోనే సెల్ చేతిలో లేకుంటే ఏడుపే. అన్నం తిన్నా సెల్ కావాలి. ఆటలకు సెల్.చదువులకు సెల్.సెల్ యుగం కదా అన్నది వేద. ఏముంది పెద్ద విద్య. శ్రద్ధతో నేర్చుకుంటే అన్ని వస్తాయి. అదో బ్రహ్మ విద్య.నేను చెపుతాను కదా అని ఎప్పుడు సెల్ పట్టుకోని రాధకు ఎట్లా వాడాలో చెప్పింది.

కొత్త బిచ్చగాడు పొద్దెరుగనట్టు రాధ రాత్రి పగలు ఎప్పుడు చేతిలో సెల్ ఉండాల్సిందే. తిండి లేకున్నా ఉంటుందేమో కానీ సెల్ లేకుండా వుండలేకపోతుంది.

దీనివల్ల కూడా లాభాలు, నష్టాలు ఉన్నాయి. వాడుకునే విధానం బట్టి గొప్పవాళ్ళు కావచ్చు, చాటింగ్‌లో చీటింగ్ వల్ల మోసపోవచ్చు.

రైల్వేలో కూలిపని చేస్తూనే సమయం దొరికినప్పుడు ఆన్లైన్ లో కష్టపడి చదివి సివిల్స్‌లో ర్యాన్కు తెచ్చుకుని ఐ.ఏ.స్. అయ్యాడు ఒకతను.

చదువుకోమని హైదరాబాద్‌లో హాస్టల్లో ఉంచితే ముఖపుస్తకంలో చేరి ముఖం చూడకుండా ప్రేమకు బలై జీవితాన్ని నాశనం చేసుకుని వాడి చేతిలో హతమయ్యి కన్నవాళ్లకు కడుపుకోతను మిగిలించింది ఒక అమ్మాయి.

ఇలా సెల్ ఫోన్ వార్తలను తెలుసుకుంది రాధ. బి.ఏ వరకు మెల్లమెల్లగా ఇంట్లో కూచుని ప్రయివేటుగా చదివి పాసయ్యింది. పొద్దుటి నుండి ఇంట్లో పని. అమ్మ నాన్నలు పెద్దవాళ్ళు.అన్ని చక్కదిద్దుకుంటూనే సివిల్స్ పరీక్షకు తయారైంది. తమ్ముడు ఏదో చిన్న కంపెనీలో ఉద్యోగం. చదువు అబ్బలేదు పెద్దగా. ఇంటర్ పాస్ అంతే.

రాధ సెల్ఫోనులోనే ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకుని రాత్రి పగలు కష్టపడి శ్రద్ధగా చదివి సివిల్ ర్యాన్కు కొట్టేసింది. ఇంటర్వ్యూలో కూడా పాసై టాప్‌లో నిలిచింది.

కలెక్టరమ్మ అయ్యింది. అందరూ ముక్కున వేలేసుకున్నారు.ఎప్పుడు చదివిందో. ఎప్పుడు ఇంట్లోనే వుండే అమ్మాయి ఇంత గొప్పగా. ఆడపిల్లకు పెళ్లి చేయలేని కన్నవారి దుస్థితిని చూసి చుట్టపక్కాలు అందరూ వెక్కిరింపులు, సూటిపోటి మాటలతో మానసికంగా బాధ పెట్టారు. సాయం చేసేది లేదు కానీ వ్యంగ్యాస్త్రాలు విసరడం.

ఏదో సాధించాలనుకుని సెల్ఫోన్ వాడకం కూడా తెలీని రాధ కలెక్టర్ అయింది ఏ కోచింగ్ లేక ఒక్క సెల్ ఫోన్‌తోనే కదా. ఏదైనా వస్తువును ఉపయోగించుకోవడంలో ఉంటుంది. నవ్వీన నాపచేను పండింది. అమ్మానాన్నను ప్రేమతో చూసుకుంది. ఆడ మగ ఎవరైతేనేం ప్రయోజకులు అయితే చాలు అని ఒకప్పుడు ఎక్కిరించిన పక్కవాళ్లే ఇలా అంటుంటే మాటలు విని నరం లేని నాలుక పలికేది ఎన్నో రకాలు అనుకొని డ్యూటీకి వెళ్ళింది తృప్తిగా.

–డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి
9490367383

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 708వ రోజు 'అపాత్రదానం' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'అపాత్రదానం' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

దాతృత్వం

అవసరాలకు ఆదుకునేవారెందరో
దాతృత్వం కమనీయ వరదాతలకై
అవసరాలను తీర్చే అత్యయికస్థితి
మరచిపోలేని మధురమైన జ్ఞాపకం
అవసరానికి ఆదుకోవడం స్మరణీయం
ఎంతటి గొప్పవారికైనా ఏదో అవసరం
అవసరార్థం ఇదం శరీరం
ఎదుటివారికేదో తోచిన సాయం
సాయం పొందినవారికి కృతజ్ఞతాభావం
సాయం చేసినవారికి అదో సంతృప్తి
చేసిన సాయం
అవసరార్థమైతే సరైనదానం
ఎదుటి మనిషికి
అనవసర సాయం అపాత్రదానమే
దానశీలుని అపాత్రదానం
అనవసర వృత్తాంతం.

-లక్ష్మారెడ్డి పసుల

ప్రగతి నిరోధకం

అపాత్రదానం
ప్రగతి నిరోధకం
వ్యక్తిలో నిస్సత్తువకు మార్గం
అప్రయోజకుడిగా దారి
భూమికి భారం
గొప్పలకు పోవద్దు
ప్రగతి నిరోధకులుగా మారొద్దు
అన్ని దానాలలో శ్రేష్ఠమైనది
అన్నదానం అని తెలుసుకొని
ఆకలి తీర్చ అన్నదానం చేయి
మానవత్వానికి రహదారి వేయి
విలాసాలకు విలువివ్వకు
ధన రూపంలో దానం చెయ్యకు
అనుకోకుండా జనాలకు చేసే
ధనసహాయం దుర్వ్యసనాలకు
దారితీసి జీవితాలను
పాడు చేయవచ్చు
ఆ పాపంలో దాతకూ భాగం
అన్న దానం సంతృప్తి కల్గించు
అవసరాన్ని మించి ఆశించరు
ధనసహాయం ఆశను పెంచు
ఇచ్చే వారిని మచ్చిక చేసుకొని
కథల రూపంలో వెతలను చెప్పి
దొరికిన కాడికి దోచేద్దురు
దానం చేసె ముందు ఆలోచించి
పరిస్థితులను అంచనా వేయాలి
అనంతరమే దానం చేయాలి
లేకుంటే భిక్షాటన వృత్తిగామారి
దేశ ప్రగతిని కుంటుపరచును
కొందరికిది వ్యాపారంగా మారి
సమాజంలో
అభద్రతా
అనిశ్చిత భావం కల్పించును
రకరకాల వేషాలలో భిక్షాటన
ప్రయాణికులకు
తీవ్రమైన కష్టాలు
నేడు కొత్తరకం బిచ్చగాళ్ళ
దర్శనం
బలవంతపు వసూళ్లు
సులభ సంపాదన పరులకు
అవకాశాలు కల్పించే వారు
పరోక్షంగా ప్రగతి నిరోధకులే
అపాత్రదానం వల్లనే
కర్ణుడికి బాధలు
శ్రమ శక్తినే గౌరవిద్దాం
శ్రామికులకే అండగా ఉందాం
ప్రాణాలను కాపాడేందుకు
ఆకలి మంటలు తీర్చేందుకు
విరివిగా
అన్నదాన యజ్ఞం చేద్దాం
భిక్షగాళ్ళు కనిపించని
సమాజం నిర్మిద్దాం
ఓటు భిక్షగాళ్ళ పట్ల కూడా
జాగ్రత్తగా ఉండి
నీతివంతమైన
రాజ్య స్థాపన చేద్దాం.

-గుండం మోహన్ రెడ్డి

దాన యోగ్యత

పాత్రమెరిగి దానము
క్షేత్రమెరిగి బీజము
ఆకలెఱిగి అన్నము
యోగ్యత నెరిగి విద్య
ఉచితానుచితాలు ముఖ్యం!!.
అన్నదానం
కన్యాదానం
అవయవ దానం
రక్తదానం
గుండెదానం
దాహమేసినప్పుడు నీటిదానం
ఎన్న చూడ అన్ని మిన్న!!.
కుడి చేతితో దానం చేస్తే
ఎడమ చేతికి తెలియద్దు
అనేది మేటి మాట
కుడిచే వాడే కుమ్మేస్తే
తిన్నింటి వాసాలు లెక్కపెట్టే
నేటి కాలంలో
అపాత్ర దానం సంగతేంటో చూద్దాం!!
ఏంటో ప్రతి ఒక్కడు అడిగేవాడే
ఎదుటి వాణ్ణి ఆశించేవాడే
అన్ని కట్టుకుని కూచున్నట్టు
అడుక్కోవడం ఎంత సులువో
ఏమి కష్టపడకుండా సంపాదన
సోమరితనానికి సూచన!!.
పైసా కాలం పోయింది
రూపాయి కాలం పోయింది
ఓ పది ఎయ్యి బాబు
సరేలే అని ఇచ్చేస్తే
తీసుకొని కల్లు కాపౌండ్ కు బాట
తాగి తూగి తిట్ల పురాణం
ఆ పాపం ఎవరిది
పుణ్యమొచ్చే సంగతి దేవుడెరుగు!!.
వేరే కంటికి కనిపించక
గుప్తదానం పేరుతో చేసే దానాలు
ఎంత పాత్రానికి నోచుకునేనో
ఆ దాతృత్వానికే ఓ సవాల్!!.
దానం చేయడం తప్పు కాదు
యోగ్యత నెఱిగి చేసిన
సత్ఫలితం
పంట చేలో కురిసే వానతో పచ్చదనం
సముద్రంలో కురిస్తే నిష్ప్రయోజనం
నీరు ఎక్కువైనా కొట్టుకుపోవడం ఖాయం!!.
అయోగ్యులకు వరమిస్తే
తన ప్రాణం మీదికే వచ్చినట్టు
భస్మాసురుని బారినుండి
రక్షించిన మోహిని గుట్టు!!.
కన్నుకు కన్ను దానం చేసిన ఘనుడు
మిన్నంటిన పాత్రుడు
మన్ను వుండేదాక యోగ్యుడు!!.
ఆకలితో
అలమటించ చర్మాన్ని కోసిచ్చిన శిబి
రంతీ దేవుని దానం
ఆపాత మధురం
కవచకుండలాలు ఇచ్చిన
మహా దాన కర్ణుడు
ప్రాణానికే ఎసరు పెట్టిన
ఇంద్రుని చాతుర్యం
యోగ్యత నెరిగి చేసిన దానం
సత్ఫలితం సత్యం!!.

-డా. చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

దానానికి ప్రయోజనం

ఉన్నదాంట్లో
ఆపదల్లో ఉన్నవారికి
దానం చేయడం మానవత్వం
దానమంటే
ధనమూ బట్టలూ ఆహారమూ
ఏదైనా
ఎంత మొత్తమైనా కావచ్చు
చేసేదానం
వారికి వారి కుటుంబానికి
మేలు చేసేదిగా ఉండాలి.
అపాత్రదానమని తెలియనందుకే
సాయానికి ప్రయత్నం
చేసిన సాయం
దుర్వినియోగమైందని తెలిస్తేనే
పొరపాటు చేశామని గుర్తిస్తాం
మళ్లీ ఆ పొరపాటు
జరగకుండా చూసుకుంటాం.
బాగా తెలిసినవారైతేనే
మన దానం సక్రమ వినియోగం
జరిగిందా లేదా తెలుస్తుంది
కొత్తవారి గురించి తెలియనప్పుడు
ఒక అభిప్రాయమేర్పరచుకోలేం
అలా అని
సాయం చేయకుండా ఉండలేం.
బాగా ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తూ
భిక్షాటన చేసేవారుంటారు
వారికి చేసేది ఏదైనా అపాత్రమే
స్వచ్ఛంద సేవకులమని
అనాధాశ్రమం నడుపుతున్నామని
విరాళాలకోసమై వస్తుంటారు
ఇలాంటివి దుర్వినియోగమయ్యే
అవకాశమే అధికం
ఇవ్వాలనుకుంటే
స్వయంగా పరిశీలించి
సంతృప్తి పడితే
దానానికి ప్రయోజనం.

-నాగిరెడ్డి అరుణజ్యోతి

పాముల పాలు

ఉదయం దేవుడికి వేసిన దండ
సాయనీత్రం గోడకు కొట్టిన బంతిలా
తిరిగి గుడిలోకి వచ్చి చేరితే
దేవుడే నోరెళ్ళబెట్టి అవాక్కవుతున్నాడు.
ప్రకృతి మనకిచ్చిన పచ్చదన దానాన్ని
పగలు రాత్రనక పొగపెట్టి
భస్మనీ చేసి
ప్రపంచాన్ని ప్లాస్టిక్కుతో నినీపితే
పంచ భూతాలు
పరీక్షలు పెడుతున్నాయి.
కనిపించిన ప్రతి వాడికి
డబ్బులేయడం ఒక వ్యసనం
సాయంత్రం వైన్ షాప్ పక్కన
వాడి ధర్శనం అత్యంత విచిత్రం
ఆకలిని మినీచిన దరిద్రం
మరెక్కడా లేదు
దానాలెన్ని చేసినా
అడుక్కునే దురదృష్టం
ఎవ్వరికి రావద్దు.
భోళా శంకరుడు
భస్మాసురుడికి వరమిచ్చి
ప్రాణాలమీదికి తెచ్చుకున్నాడు
శివుడు రావణబ్రహ్మకు
వరమిచ్చి
అమ్మ పార్వతిని ఏలుకొమ్మన్నాడు
ఒళ్లు తెలియని దానాలు
యిల్లు గుల్ల చేస్తాయి
ఎవ్వరు ఎంత అడిగితే
అంత యిస్తే
చివరికి మిగిలేది చిప్పనే.
బలి వామనుడికిచ్చిన
దానం పాత్రోచితనీ
లోక కల్యాణం కోసం
దేవతల దానాలు
బ్రతికి నవీత కాలం చేయని దానాలు
చచ్చిన తర్వాత
మన సంపాదన
ఎవరో దానం చేస్తే
చీమల సంపాదన
పాములపాలైనట్లు కాదా?.

-కందుకూరి మనోహర్

దానం తర్వాతే ...

సగటు మనిషిలో
ఆలోచనలు
అపాత్ర దానం లోని
సంకుచిత సమస్యలు
చేయాలా వద్దా అని ఆలోచన
దానం తర్వాతే
పాత్రమా అపాత్రమా తెలిసేది
ఎదుటి మనిషి లోతు పసిగట్టలేం
ఇచ్చేవాడిలో మంచి భావన
తీసుకొనే వాడిలో
దుర్భావన
పిల్లల చదువుకే తీసుకుంటే
పిల్లలకి వాడాలి
జల్సాకు వాడితే
మనం చేసేది అపాత్రదానం
మనం చేసే దానం
సరైన మార్గంలో పోనప్పుడు
అపాత్రమే
కేవలం డబ్బు కాదు
వస్తువు కావచ్చు
ఆకలిగా ఉన్నవాడికి
ఒక ముద్ద అన్నం పెట్టడం మంచిది
దివ్యాంగులు కాకపోయినా
నటించే వారికిచ్చేది
అపాత్రదానమే.

-రజనీ కులకర్ణి

తనకు మాలిన ధర్మం

ఇలలో దానగుణం ఒక సుగుణం
గ్రహీతకు దానంతో తీరితే అవసరం
దానంతో సమాజానికి జరిగితే హితం
దాతకు ఆ దానం మోదం
అందాలంటే దాన ఫలం
అర్హునికే చేయాలి దానం
పాత్రత నెరిగి చేసేదానం
ఉభయ తారకం.
ఉన్నదని అనర్హుడికి చేస్తే దానం
అడవి కాచిన వెన్నెలతో సమతుల్యం
బూడిదలో పోసిన పన్నీరుతో సమానం
అపాత్రదానంలో ప్రమాదం
సతతం అపాయకరం
పెంచి పోషిస్తుంది సోమరితనం
వ్యసనాలకు ద్వారం.
అపాత్రదానంతో సర్వత్రా అనర్థం
దాత గ్రహీతగా మారే అవకాశం
అది చరిత్ర తెలిపే నిజం
రుక్మిణి కృష్ణునికిచ్చిన సంకేతం
ఆపగా మూడు అటుకుల భక్షణం
రెండు భక్షణలే చేసే
కుచేలుని సిరిమయం
దానితో తీరింది
సుధాముని దారిద్ర్యం
మూడవ భక్షణం
కాగలదు అపాత్రదానం
అదే ఆ సంకేతానికి
అర్థం- పరమార్థం
తనకు మాలిన
ధర్మం అపాత్రదానం.

-జె.వి.కుమార్ చేపూరి

సఫలీకృతం

దానం ఇచ్చేదొకరు
పుచ్చుకునేదొకరు
అడక్కుండానే అవతలి వారి
అవసరం గ్రహించి
ఇచ్చేది దానం
స్వార్థ రహిత దానం
ఇద్దరికీ మోదం!
గ్రహీత యోగ్యత ప్రధానం
అదే పాత్ర దానం
అపాత్ర దానం కూడదు
దాన గ్రహీత దానాన్ని
సద్వినియోగం చేసి నపుడే
దానానికి సార్థకత.
దానాలెన్ని వున్నా
అన్నదానం
విద్యాదానాలతో పాటు
మానవత్వం చాటే దానాలు
రక్త దానం
అవయవదానం
మనిషికి మరో జన్మనిచ్చే దానాలు
పాత్ర అపాత్రతలెరిగి చేసిన
దానం సఫలీకృతం.

-మోటూరి శాంతకుమారి

దానాలు ఎన్నో

లేనివారికి ఇచ్చేదే దానం
వస్తుదానం
ధనదానం
రక్తదానం
శ్రమదానం
భూదానం
దానాలు ఎన్నో
ఇచ్చేవాడే దాత
ఉన్న దానిలో సంతోషంగా సమర్పించి
నిశ్చింతగా జీవితం గడిపే వాడే దాత
పురాణాల నుండి నేటి వరకు
జరుగుతున్న దానాలెన్నో
మాట తప్పని దానాలకు
నిదర్శనం
కర్ణుడు శిబి మొదలైన వారు
గ్రహణాలకు
పౌర్ణమి అమావాస్యలకు
చేసే దానాలు
చరిత్రలో కోకొల్లలు
కాలంతోపాటు బహుమతులుగా
మారిన దానాలు
దివ్యాంగులకు ఇచ్చే దానం
అపాత్ర దానం కాక
రక్తదానం వలే స్వచ్ఛత కలిగి
అవయవ దానం వలె
జీవితాంతం అంటిపెట్టుకుని
మానవత్వం బతికి ఉందని చాటాలి
స్వార్థం కోసం ఉచితంగా ఇచ్చే
దానాలు
స్వీకరించేవారు
బతికి చచ్చిన
వారితో సమానం
విద్యా దానం చేసి
నిరుపేదలకు
నీడ ,కూడు, గుడ్డ
శరీరంతో కాలే అవయవాలు
దివ్యాంగులకు అమర్చి
నీ వంతు
సమాజ సేవ చేయి.

-మన్నె లలిత

దాన పురాణం

అవసరంలో ఉన్న వారికి
ఆపదల్లో ఉన్న వారికి
అందించాలి ఆపన్న హస్తం
అదే మానవత్వ లక్షణం!.
పూజైనా నోమైనా
వ్రతమైనా దీక్షైనా
ఉన్నదాంట్లో చేయి దానం
సర్వమత ఏకసూత్రం.
అన్నదానం
అవయవదానం
వస్త్ర దానం
వస్తు దానం
ధన దానం
శ్రమ దానం
వివిధ రీతుల దాన మార్గం!.
చేసే దానం ఏదైనా
యోగ్యతా అర్హతా అవసరం
దుర్వినియోగమైతే
అది అపాత్ర దానం !
బూడిదలో పోసిన పన్నీరు చందం!!
ఐతే సద్వినియోగం
ఉభయులకు శ్రేయస్కరం!!.

-రామకృష్ణ చంద్రమౌళి

55వ సారి రక్తదానం చేసిన కెప్టెన్: డా: బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి

యస్ ఆర్ ఆర్ ప్రభుత్వ డిగ్రీ పిజీ కళాశాల పూర్వ రసాయనశాస్త్ర సహ-ఆచార్యులు, రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపల్, యన్‌సిసి కంపెనీ కమాండర్ లయన్ కెప్టెన్ డా బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి తన జీవితంలో 55వ సారి రక్తదానం చేసి యువతకు ఆదర్శంగా నిలిచారని రెనీ మల్టీస్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి చైర్మన్ డా: బంగారి స్వామి, శాతవాహన లయన్స్ క్లబ్ బాధ్యులు అభినందనలు తెలియజేశారు. ఈ రోజు స్థానిక రెనీ మల్టీస్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి యాజమాన్యం, శాతవాహనలయన్స్ క్లబ్ సంయుక్తంగా నిర్వహించిన మెగా రక్తదాన శిబిరాన్ని ప్రారంభించిన సందర్భంగా తొలిగా రక్తదానం చేసిన కెప్టెన్ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి ఉద్యోగ జీవితంలో అనేక రక్తదాన శిబిరాలు, పర్యావరణ పరిరక్షణ, అవసరార్థులకు ప్రత్యేక సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూనే లయన్స్ స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారా పలు సమాజహిత సేవలను నిర్వహిస్తున్న విషయం మనకు విధితమే. రసాయనశాస్త్ర ఉపన్యాసకుడిగా జాతీయ/రాష్ట్ర స్థాయి ఉత్తమ అధ్యాపక అవార్డు, యన్‌సిసి అధికారిగా డీజీ కమండేషన్ పథకం, చీఫ్ మినిస్టర్స్ మెడల్, జువెల్ ఆఫ్ ఇండియా అవార్డు, రాజీవ్‌గాంధీ ఎక్సలెన్స్ అవార్డు, ఏసియా పసిపిక్ గ్లోబల్ అచీవర్స్ అవార్డు, యంయస్‌సిలో గోల్డ్ మెడల్, రసాయనశాస్త్రంలో పిహెచ్‌డి లాంటి పలు పురస్కారాలు అందుకున్న మధుసూదన్ రెడ్డి రిటైర్‌మెంట్ అయినప్పటికీ రచయిత, కాలమిస్ట్, కవి, పాఠ్య పుస్తక రచయితగా తన బహుముఖీన ప్రతిభను ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా లయన్ డా: బంగారి స్వామి, లయన్ యస్. మనోహరాచారి, మేకల అరవింద్, బి. నర్సింగారావు, యం. సత్యనారాయణ రావు, ఇనుగుర్తి రమేష్, జగదీశ్వరాచారి, మహేందర్, ఆసుపత్రి సిబ్బంది తదితరులు శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు.

"చంద్రుడు చెప్పిన కథలు" పుస్తకావిష్కరణ

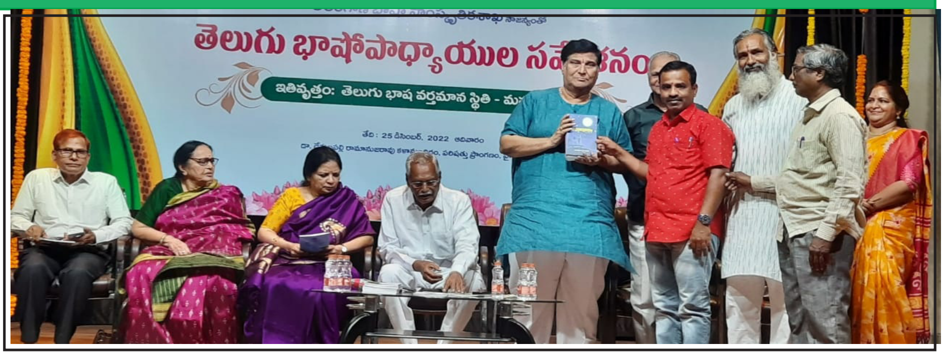

తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తు హైదరాబాద్ లో జరిగిన తెలుగు భాషోపాధ్యాయుల సమ్మేళనం లో సిద్దిపేట కు చెందిన బాల కథా రచయిత,ఉపాధ్యాయులు యాడవరం చంద్రకాంత్ గౌడ్ వ్రాసిన బాలల కథల పుస్తకం "చంద్రుడు చెప్పిన కథలు" పుస్తకాన్ని ప్రభుత్వ సలహాదారులు కె.వి.రమణాచారి గారు ఆదివారం రోజున ఆవిష్కరించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో తెలంగాణ విద్యాశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి వాకాటి కరుణ తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్ అధ్యక్షులు ఎల్లూరి శివారెడ్డి , సారస్వత పరిషత్ కార్యదర్శి చెన్నయ్య, ప్రముఖ రచయిత్రి ముదిగంటి సుజాత రెడ్డి , బాల సాహిత్య వేత్త గరిపెల్లి అశోక్, సిద్దిపేట కు చెందిన రచయితలు బైతి దుర్గయ్య, కాంతికృష్ణ,పెందొట వెంకటేశ్వర్లు, బసవయ్య, సుధాకర్ ,అనురాధ, సరస్వతి, ఉమ , శాంతకుమారి పాల్గొన్నారు.

దాసరి మోహన్ రాల్ల కుచ్చె ఆవిష్కరణ...

బుక్ ఫెయిర్ పుస్తక ప్రదర్శనలోని అలిశెట్టి ప్రభాకర్ వేదిక పై తెలంగాణా సాహిత్య అకాడమీ మరియు తెలంగాణా రచయితల సంఘం జంట నగరాల ఆధ్వర్యం లో సాహిత్య అకాడమీ పూర్వ అధ్యక్షులు నందిని సిధారెడ్డి గారి అధ్యక్షత న జరిగిన సభలో దాసరి మోహన్ రచించిన రాల్ల కుచ్చె ఆవిష్కరణ జరిగింది. దండెం, అల్మారా కవిత్వ సంపుటాల తరువాత రాల్ల కుచ్చే కథా సంపుటి తీసుకు వచ్చి నిరంతరం రచనలు చేస్తున్న దాసరి మోహన్ ను శ్రీ నందిని సిధారెడ్డి గారు అభినందించారు. పల్లె పరిమళాలు ,కుటుంబం యొక్క అంతరాలను రచయిత తన కథల్లో వున్నాయని అన్నారు. కథల్లో కవిత్వాన్ని మేళవించి కథనాన్ని నడిపించడం బాగుందని తంగేడు సహ సంపాదకులు కాంచన పల్లి గోవర్ధన రాజు చెప్పారు. కథ ల్లోని పాత్రల ద్వారా మధ్య తరగతి మహిళల సమస్యలకు పరి ష్కారం రచయిత సూచించాడని, ఇది తనకు ఆకట్టుకుందని తెలంగాణా రచయితల సంఘం అధ్యక్షుడు నాలేశ్వరం శంకరం గారు అన్నారు. ముగ్ధ మనోహర కథలు అని, కొత్త కథనం తో కథలను మోహన్ రచించాడని ప్రముఖ కథా రచయిత కూర చిదంబరం గారు అన్నారు.. కథల్లో చమత్కారాలు పాఠకుని ఆసాంతం చదివింప చేస్తాయని తెలంగాణా చైతన్య సాహితీ అధ్యక్షులు శ్రీ వర్ఘుల శివ కుమార్ అన్నారు. జంట నగరాల అధ్యక్షులు కందుకూరి శ్రీరాములు, ప్రముఖ చిత్రకారుడు అహోబిలం ప్రభాకర్, అక్షర కౌముది అధ్యక్షులు తులసీ వెంకట రమణ మరియు ప్రముఖ కవులు రూపకుమార్ డబ్బీకార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.. రచయిత రాల్ల కుచ్చే కథా సంపుటి ని తెలంగాణా రచయితల సంఘం కు అంకితం చేసారు

మద్యానికి దూరం జరుగుతున్న నవ యువతరం

2021 ఏడాది కరోనా మబ్బుల రాకపోకలతో ప్రజలను ఇబ్బందులకు గురి చేసి వీడ్కోలు తీసుకుంటున్నది. గంపెడు ఆశలతో ప్రపంచ మానవాళి కోవిడ్-19 రహిత నూతన సంవత్సరం-2023ను స్వాగతిస్తున్న సందర్భమిది. ఒమిక్రాన్, డెమిక్రాన్ వైరస్ మహమ్మారి సత్వరమే వెనుదిరగాలని, సమాజంతో సంతోషాల వెలుగులు నిండాలని అన్ని వర్గాల ప్రజలు ఆశాభావం వ్యక్తం చేస్తున్న తరుణాన నేడు చైనాలో మరో ప్రమాదకర బియఫ్ సబ్-వేరియంట్ వేగంగా వ్యాపించడంతో దేశ ప్రజలు బెంబేలు ఎత్తుతూ ఆసుపత్రుల చుట్టు చీమల్లా మూగుతున్నారు. న్యూ ఇయర్ వేడుకలకు బియఫ్.7 వ్యాప్తి అనుమానాల నడుమ అన్ని తరాల పౌరసమాజం భారీ ఏర్పాట్లు చేసుకుంటున్నారు.

ఆధునిక అధ్యయన అంశాలు:

ఆస్ట్రేలియన్ యూనివర్సిటీల అధ్యయన బృందం చేసిన పరిశోధన లో తల్లితండ్రుల తరంతో (పేరెంట్స్ జనరేషన్) పోల్చితే 15-20 ఏండ్ల వయస్సు కలిగిన యువతరం (యంగ్ జనరేషన్)లో మద్యం మక్కువ, ఆల్కహాల్ వినియోగం తగ్గిందనే ఆసక్తికర ఫలితాలను ఇటీవల విడుదల చేసింది. ఆస్ట్రేలియా, యుకె, యూయస్ లాంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో నిర్వహించిన అధ్యయనంలో వెల్లడైన విషయాల్లో భాగంగా యువతరం మద్యానికి ఆసక్తి చూపడంలేదనే ఆశ్చర్యకర విషయం తెలుస్తున్నది. ఆల్కహాల్ దురలవాటు తగ్గించడానికి ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలు తక్కువగా ఉన్నప్పటికీ పేరెంట్స్ తరపు సీనియర్ సిటిజన్లతో పోల్చితే యువతరం స్వయం ప్రేరణతో ఆల్కహాల్‌కు దూరంగా ఉంటున్నారని తేలింది.

యువతరం ఆలోచనల్లో మార్పులకు కారణాలు:

సామాజిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక, సాంకేతిక మార్పులు జరుగుతున్న వేళ యువతరం ప్రాధాన్యతలు మారడంలో భాగంగా యువతరం మద్యం మత్తుకు ఇష్టపడని కారణం ఆల్కహాల్ అలవాట్లు తగ్గాయని విశ్లేషిస్తున్నారు. పరిశోధన బృందం పలు దేశాల యువతరంతో నిర్వహించి ఇంటర్వ్యూల ఆధారంగా నిర్వహించిన అధ్యయనం ప్రకారం నాలుగు ముఖ్య కారణాలతో యువతరం మద్యాన్ని ఇష్టపడడం లేదని తెలుస్తున్నది:

1. భవిష్యత్తు పట్ల అనిశ్చితి, కెరీర్ పట్ల ఆసక్తి:

భవిష్యత్తుపై అనిశ్చితి, ఆందోళన లో యువతరం తమ కెరీర్ పట్ల ఆసక్తితో అధిక సమయం కేటాయించడం, చదువుపై ఏకాగ్రత పెరగడం, భావోద్వేగాలను సమర్థవంతంగా అదుపు చేసుకోవడం, పార్టీలు/ఆల్కహాల్‌లకు తక్కువ సమయం కేటాయించడం, వాతావరణాల్లో వస్తున్న పెను మార్పులు, స్వంత గృహాల కోసం ప్రణాళికలు వేసుకోవడం వల్ల మద్యం వైపు దృష్టి సారించలేక పోతున్నారు.

2. ఆరోగ్యం పట్ల స్పృహ పెరగడం:

శారీరక మానసిక ఆరోగ్యం పట్ల స్పృహ పెరడం, అనారోగ్యంతో ఉజ్వల భవిత ప్రభావితం కావచ్చనే భయాలతో పాటు ఆల్కహాల్ తీసుకోవడం వల్ల వాంతులు/స్పృహ కోల్పోవడం లాంటి అసౌకర్యాలు కలుగవచ్చనే భావనలు యువతలో పెరగడం గమనించారు.

3. శాస్త్రసాంకేతిక రంగంలో సమూల మార్పులు:

సాంకేతిక రంగంలో వచ్చిన మార్పులు, విరామ సమయాల్లో వ్యత్యాసాలతో యువతరం ఉద్యోగులు ఆల్కహాల్ పట్ల అనాసక్తతను ప్రదర్శిస్తున్నారు. సాంకేతిక విప్లవంలో మద్యం బ్రాండ్ల ప్రకటనలు ఆసక్తిని రేకెత్తించినా యువత నిగ్రహించుకుంటూ తమ భవిష్యత్తు ప్రణాళికల పట్ల శ్రద్ధ చూపడమనే వాంఛనీయ మార్పును గమనించారు. అంతర్జాల ఆలంభనలతో యువతకు ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాలు పెరగడంతో వారి ఏకాగ్రత మద్యంపైకి పోవడం లేదని తెలుస్తున్నది.

4. కుటుంబ అనుబంధాల్లో మార్పులు:

తరాల అంతరాలతో తల్లితండ్రులతో పిల్లల అనుబంధాల్లో సమూల మార్పులు బయట పడుతున్నాయి. అధిక తల్లితండ్రులు పిల్లల పట్ల తీసుకుంటున్న జాగ్రత్తలతో యువతరం దృష్టి మద్యానికి దూరం అవుతున్నదని తేలింది. తల్లితండ్రులు అధిక సమయం పిల్లలతో గడపడానికి ఇష్టపడడంతో యువతరం ఏకాగ్రత చదువులు/ఉద్యోగాలపై మాత్రమే పడడం గమనించారు.

సాంస్కృతిక, ఆధ్యాత్మిక ఆలంభనలు పెరిగిన క్రమంలో స్వయం ప్రేరణ, ఆరోగ్య స్పృహలతో ఆల్కహాల్‌కు యువతరం దూరం పెట్టడం గమనించారు. ఆల్కహాల్ అలవాటుకు దూరంగా ఉన్న యువతకు ప్రాధాన్యత పెరగడం, మద్యం సేవించిన పురుషులను మహిళలు చిన్న చూపు చూడడం కూడా కారణాలుగా పేర్కొనడం జరుగుతున్నది. తరాలతో సంబంధం లేకుండా అన్ని తరాల ప్రజలు మద్యం దురలవాటుకు దూరంగా ఉండడం లేదా ఆల్కహాల్ అలవాటును అదుపులో పెట్టుకోవడం సర్వదా శ్రేయస్కరం అని గమనించాలి. వ్యక్తిగత, కుటుంబ, దేశాభివృద్ధికి ఆల్కహాల్ సేవనం అడ్డు కారాదని ఆశిద్దాం.

- డా॥ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి
99497 00037

భద్రాద్రి రామయ్యను దర్శించుకున్న బీఆర్ఎస్ నేతలు

హైదరాబాద్, డిసెంబర్ 28:కేసీఆర్ నాయకత్వంలో బీఆర్ఎస్ మరింత బలోపేతం కావాలని, యావత్ దేశం సుభిక్షంగా ఉండాలని ఆకాంక్షిస్తూ బీఆర్ఎస్ ముఖ్యనేతలు ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. భద్రాద్రి ఆలయాన్ని ఎంపీలు వద్దిరాజు రవిచంద్ర, మాలోతు కవిత, ప్రభుత్వ విప్ రేగా కాంతారావు, ఎమ్మెల్సీ తాతా మధు, జెడ్పీ ఛైర్మన్ కోరం కనకయ్యలు సందర్శించారు. రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము రాక సందర్భంగా బుధవారం ఉదయం వారు ఆలయానికి చేరుకుని ఏర్పాట్లను పరిశీలించారు. రాష్ట్రపతికి స్వాగత, సత్కారాల ఏర్పాట్ల గురించి రెవెన్యూ, పోలీసు, ఆలయ అధికారులను వారు అడిగి తెలుసుకున్నారు, పలు సూచనలు చేశారు, సలహాలిచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నాయకత్వంలో బీఆర్ఎస్ మరింత బలోపేతం కావాలని, తెలంగాణ రాష్ట్రం మాదిరిగానే యావత్ దేశం సుభిక్షంగా ముందుకు సాగాలని భగవంతున్ని వేడుకున్నారు. వేదపండితులు వారిని శాలువాలతో సత్కరించి, స్వామి తీర్థ ప్రసాదాలు అందజేశారు.

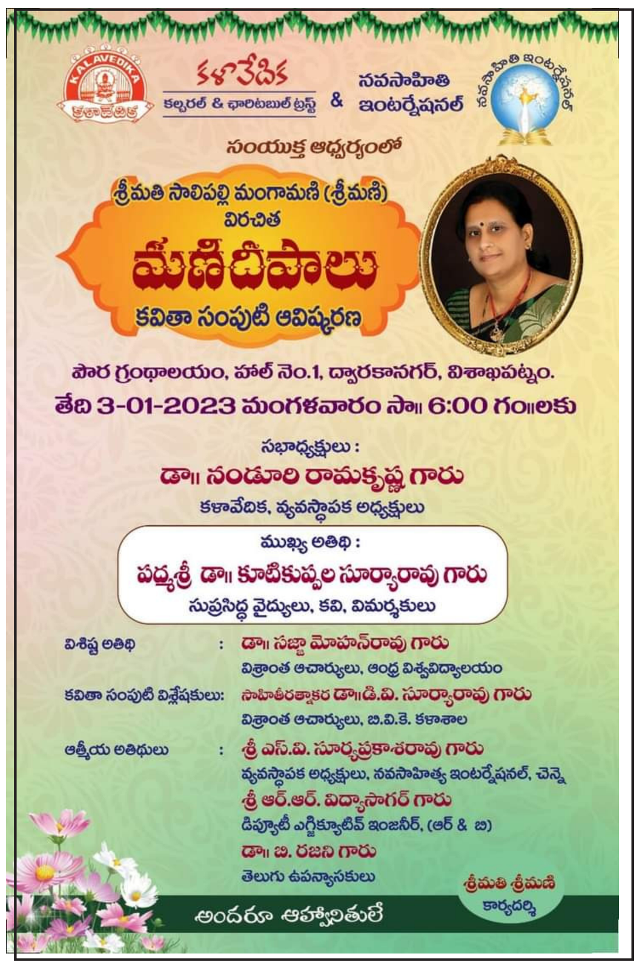

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
(నేటినిజం ప్రతినిధి)

'బుధవారం బాద్షా'

పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి

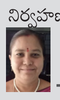

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

(ప్రథమ)

కాలానికి గాలం

వేయాలి కాలానికి గాలం
విరబూసే జీవన కుసుమం కోసం!!.
వడిసి పట్టి మట్టిలో కుక్కేయాలి
విరివిగా
పంటలు పండించడం కోసం!!.
వడి వేసి బడిపెట్టి పేనాలి
విద్యను అభ్యసించడం కోసం!.
పరిగెత్తే కాలం పైన
దౌడు తీయాలి
పురోభివృద్ధికి
బాటలు పరచడం కోసం!!.
కాలానికి కాళ్ళు లేవు
కళ్ళు అంతకూ లేవు!!
నీ కాళ్ళను అరువిచ్చి
నీ కళ్ళను బదులిచ్చి
కాలానికి గాలం వేసి
నీ స్వంతం చేసుకో!!
లేకుంటే అసాధ్యం
నీ ఘన విజయం!!
అందుకే!
ఏనుగు కుంభస్థలం కొట్టాలంటే
నిజమే కాలానికి గాలం వేయాలి
అదును చూసి పదును పెట్టి కొట్టాలి!!
పిడికెడంత గుండె దండిగ
పిండి చేయు కొండను!!
కాలానికి ఎదురీదే
ఎద నిండుగ బలముండగ
కొదవెక్కడ అదుపు చేయ

-కేశరాజు వేంకట ప్రభాకర్ రావు.

కాలానికి గాలం

ఊహలకు ఊపిరిపోస్తూ
అడుగులకు పరుగులు నేర్పే
నీవు విశ్రమిస్తే ఎలా...?.
కష్టాల కారడవిని దాటించి
చీకటి జీవితాల్లో
ఆశలవత్తులు వెలిగించే
రేపన్నది నీ నడకతోనేగా....
ఎదలో ఎత ఏరులై పారుతున్నా
కట్టుకున్నోడి రాకకై నిరీక్షించే
కాంత కళ్ళల్లో
కాంతి నీ పరుగుతోనేగా...
అలసిపోయానంటూ నీవు ఆగిపోతే....
భవితకై యువత
కన్న కలలెన్ని కల్లలవుతాయో...
విసిగిపోయానంటూ
నీవు విశ్రమిస్తే...
సృజనకు ఆలవాలమైన
మెదళ్ళెన్ని గింజుకుంటాయో....
ఒంటరినంటూ బాధెందుకు....
కష్టమో ,సుఖమో నీతోనే నేనొస్తా...
పడుతూనో , లేస్తూనో
కదులుదాం పదపదా....
బద్ధకించిన కాయాలు సైతం
చైతన్యగీతం పాడేలా....
నీరసించిన మనసుకు
అనుభూతుల లేపనం పూసేలా...

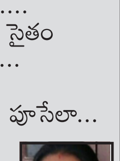

-స్వప్నకృష్ణ
హుజురాబాద్

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jaw ahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.**
E-mail :netinijam93@gmail.com